

PLATAFORMA
D'INFÀNCIA DE CATALUNYA

Informe sobre **l'estat**
dels drets de la infància i
adolescència a Catalunya
2025

Plataforma d'infància
de Catalunya

© **Plataforma d'Infància de Catalunya**

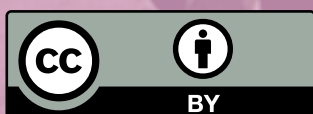
C/ Girona, 34 08010 Barcelona

pincat@tercersector.cat

<https://www.tercersector.cat/pincat>

- **Edició:** setembre de 2025
- **Citació recomanada:** "Informe sobre l'estat dels drets de la Infància i Adolescència a Catalunya 2025. Plataforma d'Infància de Catalunya (PINCat). Barcelona, 2025".
- **Coordinació:** José Antonio Ruiz
- **Redacció:** Judith Calabria
- **Col·laboració:** Clàudia Vallvé
- **Disseny i infografia:** Toni Sánchez Poy

DECARREGA'T
L'INFORME

El coneixement s'ha de compartir.

Us animem a copiar, redistribuir, transformar i crear els continguts propis d'aquesta publicació, per a qualsevol finalitat.

Només us demanem que reconegueu l'autoria de la creació original.

ÍNDEX

Introducció ► 4

Eixos de treball ► 6

Context demogràfic de la infància i l'adolescència a Catalunya ► 8

1. Drets i Llibertats ► 10

- Accés a dispositius i Internet ♦ 12
- Consum de les TRIC (Tecnologies de la Relació, la Informació i la Comunicació) ♦ 14
- Bretxa digital ♦ 17
- Participació ♦ 19
- Conclusions ♦ 20
- Què hi diuen els nens i nenes? ♦ 24

2. Violències ► 26

- Violència sexual ♦ 28
- Violència masclista ♦ 30
- Violència en l'àmbit escolar ♦ 32
- Violència digital ♦ 33
- Conclusions ♦ 34
- Què hi diuen els nens i nenes? ♦ 38

3. Entorn familiar, inclusió i pobresa ► 40

- Pobresa infantil ♦ 42
- Habitatge ♦ 45
- Cost de criança ♦ 47
- Ajuts per combatre la pobresa infantil ♦ 49
- Sistema de protecció ♦ 50
- Conclusions ♦ 52
- Què hi diuen els nens i nenes? ♦ 56

4. Discapacitats ► 58

- Discapacitat i sistema de protecció ♦ 60
- Conclusions ♦ 60
- Què hi diuen els nens i nenes? ♦ 62

5. Salut i benestar ► 64

- Salut i pobresa ♦ 66
- Salut sexual i reproductiva ♦ 68
- Salut i addiccions ♦ 69
- Salut mental ♦ 70
- Atenció a la infància i adolescència ♦ 71
- Conclusions ♦ 74
- Què hi diuen els nens i nenes? ♦ 78

6. Educació, lleure i activitats culturals ► 80

- Educació i Pobresa ♦ 82
- Abandonament escolar ♦ 84
- Alumnes amb necessitats especials (NESE) ♦ 85
- Activitats de lleure educatiu ♦ 88
- Conclusions ♦ 91
- Què hi diuen els nens i nenes? ♦ 96

7. Mesures excepcionals de protecció ► 98

- Conclusions ♦ 101
- Què hi diuen els nens i nenes? ♦ 104

Conclusions Generals ► 106

Síntesi de les 25 principals demandes de la PINCat ► 110

Bibliografia ► 112

INTRODUCCIÓ

La Plataforma d'Infància de Catalunya (PINCAT) ha elaborat l'informe sobre l'estat actual de la garantia dels drets dels infants i adolescents a Catalunya. Aquest document representa una actualització de l'informe publicat l'any 2023¹, que analitzava el grau d'implementació i respecte dels drets d'infància i adolescència a Catalunya. El document parteix d'una **revisió sistemàtica d'indicadors clau i d'evidències extretes de fonts oficials, informes, estudis i enquestes, amb l'objectiu de proporcionar una fotografia rigorosa i actualitzada de la situació actual**.

Els 7 eixos d'anàlisi recullen els principals articles de la Convenció sobre els Drets dels Infants, **seguint l'estructura utilitzada per l'Informe del Comitè dels Drets de l'Infant de les Nacions Unides**. Així mateix, s'han tingut en compte altres informes complementaris i de referència, **com els de la Sindicatura de Greuges, la Plataforma de Infancia de España (POI), i de les entitats membres de la PINCAT**, que aporten la seva mirada experta i el coneixement derivat del treball directe amb infants i famílies.

En els darrers anys, ha augmentat la vulnerabilitat de la infància i l'adolescència

a Catalunya, especialment pel que fa a la pobresa i l'exclusió social. Aquesta realitat entra en contradicció amb els objectius de l'Agenda 2030, aprovats per l'Assemblea General de les Nacions Unides l'any 2015, que estableix com a propòsit fonamental assolir una societat més justa, equitativa i sostenible, on els drets humans siguin garantits per a tothom i cap infant no quedi enrere. En coherència amb aquests objectius, l'informe incorpora en les conclusions de cada eix la seva relació amb els **Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)**, reforçant la connexió entre els drets de la infància i els compromisos globals.

A més, aquest informe **dona veu als infants i adolescents**, que en primera persona expressen què signifiquen per a ells els seus drets i què demanarien a les persones que prenen decisions que afecten les seves vides.

Finalment, per millorar la cobertura dels drets dels infants i adolescents a Catalunya, **l'informe formula propostes concretes per a cadascun dels eixos temàtics, adreçades a les diferents administracions públiques** amb competències en la matèria.

¹ Plataforma d'Infància de Catalunya - PINCat (2023). Informe sobre l'estat dels drets de la Infància i Adolescència a Catalunya 2023.

NORMATIVA, ACORDS I DOCUMENTACIÓ DE REFERÈNCIA

- › [La Convenció sobre els drets de l'infant de 1989](#)
- › [La Convenció dels drets de les persones amb discapacitat de l'ONU de 2006](#)
- › [Estatut d'Autonomia de Catalunya \(2006\)](#)
- › [La Llei 14/2010, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència \(LDOIA\)](#)
- › [La recomanació de la Comissió Europea "Invertir en infància, trencar el cicle de desigualtats" \(2013\)](#)
- › [Pacte per a la Infància de Catalunya \(2013\)](#)
- › [La Llei 13/2014, del 30 d'octubre, d'accessibilitat \(2014\)](#)
- › [L'Agenda 2030 dels objectius de desenvolupament sostenible \(ODS\) de les Nacions Unides \(2015\)](#)
- › [La primera Estratègia de la Unió Europea sobre els drets de la infància \(2021\)](#)
- › [Llei Orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència \(LOPVI\)](#)
- › [Nova Agenda de Reptes per a l'actualització del Pacte per a la Infància a Catalunya \(2023\)](#)
- › [Pacte Nacional per a la Salut Mental \(2024\)](#)

EIXOS DE TREBALL

Aquest informe s'estructura en **7 eixos de treball** que permeten aprofundir en l'estat actual de la garantia dels drets de la infància i l'adolescència a Catalunya. Cada eix agrupa diversos articles de la Convenció

sobre els Drets dels Infants i segueix la metodologia establerta per l'Informe del Comitè de Drets dels Infants de l'ONU.

1. Drets i llibertats

Analitza l'exercici dels drets civils, la participació política dels infants i adolescents, així com l'accés a la informació, especialment mitjançant l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació. Aquest eix recull les desigualtats digitals com a barrera per a l'exercici ple de drets, especialment en contextos socioeconòmics vulnerables.

2. Violències

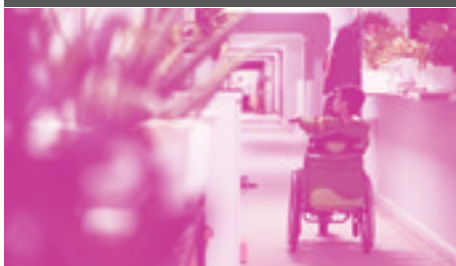
Examina les diferents formes de violència física, psicològica i sexual que poden patir els infants i adolescents en els seus àmbits vitals, com el familiar, l'escolar o el digital, incloent-hi situacions d'abús, negligència, maltractament i explotació. Aquest eix posa èmfasi en els entorns on es produeixen les violències i en la necessitat d'un abordatge integral.

3. Entorn familiar, inclusió i pobresa

Describeix les condicions de vida que influeixen en el desenvolupament dels infants i adolescents, especialment en relació amb la pobresa infantil, l'accés a l'habitatge digne, el cost de criança, i el sistema de protecció a la infància. Aquest eix evidencia com els factors estructurals condicionen les oportunitats i el benestar dels infants i adolescents.

4. Discapacitats

Aborda la situació dels infants i adolescents amb discapacitat, posant especial atenció a l'accés a l'educació, les situacions de violència i discriminació, i el reconeixement dels seus drets des d'una perspectiva inclusiva i transversal. Aquest eix incorpora una mirada transversal per garantir la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació d'aquest col·lectiu.

5. Salut i Benestar

Tracta l'estat de salut física i mental dels infants i adolescents, incidint en com la pobresa condiona la salut, i abordant aspectes com la salut sexual i reproductiva, les addiccions, i l'accés a serveis específics d'atenció. Aquest eix ofereix una visió integral del benestar, incorporant les dimensions emocionals, socials i de salut pública.

6. Educació, lleure i activitats culturals

Explora l'accés a l'educació en totes les etapes, tant en contextos escolars, d'activitats de lleure i les desigualtats d'accés a diferents àmbits educatius, especialment en relació amb la pobresa, l'abandonament escolar, les necessitats educatives especials (NESE), i la participació en activitats de lleure educatiu fora de l'horari escolar. Aquest eix reconeix l'educació i el lleure com a drets fonamentals per al desenvolupament personal i social.

7. Mesures especials de protecció

Analitza les situacions dels infants i adolescents que requereixen una protecció específica, com els migrants sols. Aquest eix aprofundeix en les condicions de vulnerabilitat i la garantia dels drets en contextos de protecció excepcional.

CONTEXT DEMOGRÀFIC DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA A CATALUNYA

La població d'infants i adolescents de 0 a 18 anys representa el **17,8% del total de la ciutadania de Catalunya**², amb **1.444.317 infants i adolescents**. D'aquest total, el 52% són de sexe masculí (745.642) i el **48% femení** (698.675).

En els darrers anys, el pes de la infància i l'adolescència en la població catalana ha anat disminuint progressivament. Concretament, des de l'any 2019 s'ha passat del 20,2% al 17,8%, **una baixada de més de dos punts percentuals en sis anys** que confirma una tendència sostinguda a la baixa que respon principalment al descens continuat de la natalitat³.

La distribució per edats dins del grup de 0 a 18 anys⁴ reflecteix el **descens progressiu de la natalitat** a Catalunya. El segment d'infants de 0 a 4 anys és el menys nombrós, el qual representa el 20,2% de la població infantil i adolescent, mentre que els grups d'edat immediatament superiors són lleugerament més nombrosos. Els infants d'entre 5 i 9 anys representen un 25,1%, els de 10

a 14 anys un 29,2% i els adolescents de 15 a 18 anys un 25,5%.

A Catalunya **40.398 infants i adolescents d'entre 0 i 15 anys tenen reconeguda legalment una discapacitat**⁵. En concret, 2.691 infants fins a 4 anys (1% del total d'aquesta franja) i 37.707 entre els 5 i els 15 anys (4,3%) formen part d'aquesta realitat que sovint implica necessitats específiques de suport i atenció.

Pel que fa a la diversitat d'origen, el 83,1% dels infants i adolescents de 0 a 17 anys tenen nacionalitat espanyola, mentre que el 16,9% (231.583) tenen una nacionalitat estrangera⁶. Això significa que **8 de cada 10 infants i adolescents tenen nacionalitat espanyola i 2 de cada 10 nacionalitat estrangera**.

2 Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). (2025. Període de referència 2024). Dades per sexe i grups d'edat

3 Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). (2025. Període de referència 2024). Estadística de naixements

4 Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). (2025. Període de referència 2024). Dades per sexe i grups d'edat

5 Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). (2025. Període de referència 2024).. Persones amb reconeixement legal de la discapacitat per edat

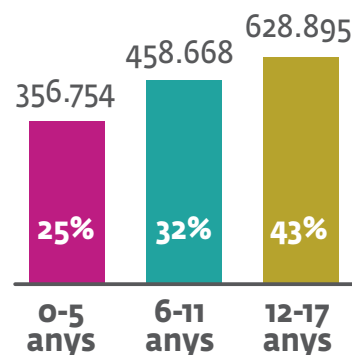
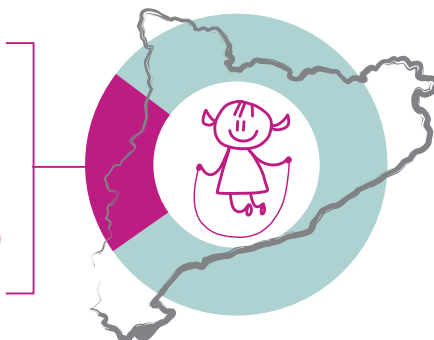
6 Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). (2025. Període de referència 2024). Dades per nacionalitat, sexe i edat

Catalunya

2024

Infants i adolescents
**18% ciutadania
de Catalunya**
(1.444.317)

40.398 (3,5%)

[entre 0-15 anys]
amb discapacitat

discapacitat
física

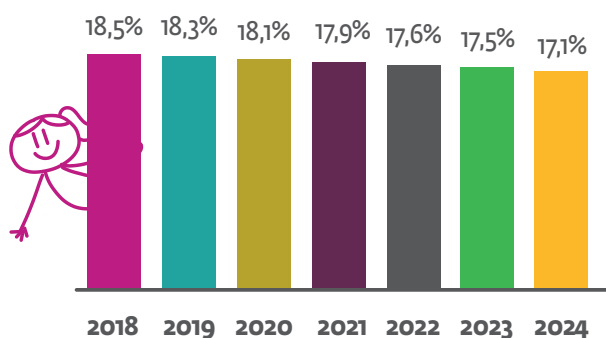

discapacitat
intel·lectual

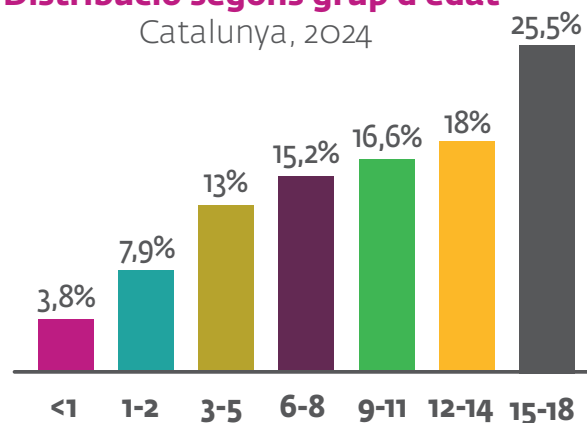

discapacitat
auditiva,
visual o física-
intel·lectual

**Evolució del pes de la
població infantil i adolescent
0-17 anys.** Catalunya, 2024

Distribució segons grup d'edat
Catalunya, 2024

**Distribució segons el sexe
(0-17 anys).** Catalunya, 2024

48,4%

51,6%

**Pes de la població infantil i
adolescent (0-17 anys) de nacio-
nalitat estrangera.** Catalunya, 2024

16,9%
Estrangera

83,1%
Espanyola

7 Drets i Llibertats

Per drets i llibertats s'entén la participació política dels infants i adolescents concebuda de forma àmplia, incorporant els drets civils i vinculats a la participació i l'accés que tenen infants i joves a la informació mitjançant l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació i altres mitjans. Aquests drets estan estretament relacionats amb l'autonomia, la inclusió i el desenvolupament integral de les nenes, nens i adolescents.

LLEIS QUE REGULEN AQUEST ÀMBIT

- › Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials.
- › Llei d'Educació 12/2009, del 10 de juliol.
- › Decret 200/2013, de 23 de juliol, dels consells de participació territorial i nacional dels infants i els adolescents de Catalunya.
- › Ordre BSF/12/2014, de 23 de gener, del Cens d'entitats juvenils.
- › Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i l'adolescència.
- › Decret 267/2016, de les activitats d'educació en el lleure en les quals participen menors de 18 anys.
- › Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.
- › Llei Orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència (LOPVI).

PRINCIPALS DADES

Les dades són clarament preocupants: **1 de cada 4 adolescents d'Espanya fa un ús problemàtic d'Internet i les xarxes socials**, i 1 de cada 10 podria tenir una addicció als videojocs⁷.

Segons l'informe *Impacto de la tecnología en la adolescencia. Relaciones, riesgos y oportunidades* d'UNICEF España (2024), les tecnologies de la relació, la informació i la comunicació (TRIC) no són només una font de risc, sinó també un espai d'oportunitat i suport emocional. L'estudi adverteix que limitar-ne l'ús pot reduir certs riscos, però

també restringir el desenvolupament de competències digitals i la participació en un món cada cop més digitalitzat.

Segons l'Agència de Salut Pública de Catalunya⁸, **l'ús de videojocs és una pràctica àmpliament estesa entre els adolescents: el 98% dels nois i el 78% de les noies d'entre 14 i 18 anys hi han jugat durant l'últim any**. D'aquest grup, un 15% dels nois i un 3% de les noies presenten indicis de trastorn per ús de videojocs. Pel que fa a l'ús compulsiu d'Internet, s'observa una prevalença del 32% entre les noies i del 22% entre els nois, amb una tendència creixent respecte a anys anteriors.

⁷ UNICEF Espanya (2021). *Impacto de la tecnología en la adolescencia relaciones, riesgos y oportunidades*.

⁸ Agència de Salut Pública de Catalunya, (2022). *Informe d'addiccions comportamentals*.

Una altra dada alarmant és la participació en jocs d'atzar en línia: el 9% dels adolescents d'aquesta franja d'edat hi han participat, amb una prevalença molt superior en els nois (15%) que en les noies (4%).

11 anys:
Mitjana
d'accés
al primer
mòbil

A més, segons el Centre SPOTT⁹ de la Diputació de Barcelona, durant l'any 2023 es van atendre 321 joves per conductes addictives, el 36,7% dels quals —118 en total— estaven relacionats amb l'ús problemàtic de pantalles. El perfil majoritari d'atenció correspon a nois d'entre 14 i 15 anys amb addicció als videojocs, mentre que en el cas de les noies, la problemàtica predominant és l'addicció a les xarxes socials.

⁹ Diputació de Barcelona. (2023). Nota de premsa del Centre SPOTT: Servei per a adolescents i joves amb conductes de risc i problemàtiques d'addiccions. Àrea d'Igualtat i Sostenibilitat Social.

ACCÉS A DISPOSITIUS I INTERNET

L'accés als dispositius tecnològics és àmpliament estès entre les llars catalanes. El **99,7% de les llars disposa d'un telèfon intel·ligent**¹⁰. Les dades mostren que l'accés al telèfon mòbil és pràcticament universal a totes les llars, independentment del nivell d'ingressos. En canvi, el telèfon fix és present només al 52,8 % de les llars vulnerables¹¹, mentre que arriba al 65,8 % entre les llars amb més ingressos. Això mostra una clara desigualtat pel que fa al telèfon fix, però no en l'accés al telèfon mòbil.

Pel que fa a l'accés a l'ordinador a les llars catalanes¹², l'any 2024 ens trobàvem davant d'un 14% de llars de mitjana que no **disposaven d'un ordinador**. Encara més, si ens fixem en les llars en situació de vulnerabilitat, aquest percentatge ascendeix fins al 28% i baixa fins al 10% a les que tenen uns ingressos superiors a 2.700 €. Es pot afirmar que la infància i adolescència de famílies amb menys renda tenen menys accés a ordinadors, internet i mòbils.

¹⁰ Institut d'Estadística de Catalunya. (2024). Enquesta sobre equipament i ús de tecnologies de la informació i la comunicació a les llars.

¹¹ Considerem vulnerables aquelles llars en que els ingressos mensuals són inferiors als 1.200€.

¹² IDESCAT, (2025). Enquesta sobre equipament i ús de TIC a les llars 2024. Principals variables d'equipament TIC als habitatges.

Quant a l'accés a internet, les dades mostren que, tot i que l'accés a internet és gairebé universal entre les llars **(97.7% té accés a internet)**¹³, hi ha **diferències significatives en la qualitat de la connexió segons el nivell d'ingressos**. Només el 82,3 % de les llars vulnerables disposen de connexió de banda ampla fixa, mentre que aquest percentatge s'eleva al 94,2 % en les llars amb ingressos superiors a 2.700 €. A més, el 15,5 % de les llars vulnerables accedeixen a internet exclusivament mitjançant connexió mòbil, en comparació amb només el 3,7 % de les llars amb més ingressos. Aquestes diferències indiquen que una part significativa dels infants en llars amb menys ingressos tenen una connexió menys estable i amb menor capacitat.

Actualment, **els 11 anys són l'edat mitjana amb què s'accedeix al primer mòbil, i el 92,2% de l'alumnat de 1r i 2n d'ESO disposa d'un smartphone**¹⁴. En el conjunt d'infants de 0 a 15 anys, la disponibilitat de telèfon mòbil és del 67,4%, mentre que en les llars vulnerables —amb ingressos mensuals

nets inferiors a 1.200 €— aquest percentatge es redueix al 58,4%¹⁵.

En els darrers anys, el debat sobre l'ús dels mòbils i altres dispositius digitals als centres educatius de Catalunya s'ha intensificat arran de l'augment del temps d'exposició a pantalles i de les evidències sobre els seus efectes en el rendiment escolar, la socialització i el benestar emocional de l'alumnat. Aquest debat, que combina factors pedagògics, socials i de salut pública, ha generat posicions diverses dins la comunitat educativa, des de la demanda d'una prohibició total fins a propostes de regulació flexible.

En aquest context, al desembre de 2023, la **Plataforma d'Infància de Catalunya (PINCat) va presentar un posicionament sobre l'ús dels mòbils i pantalles a l'escola**¹⁶. El document, parteix de la premissa que la tecnologia té un impacte directe en l'exercici d'aquests drets i que, per tant, l'escola no hauria de ser un espai d'exclusió digital.

¹³ IDESCAT, (2025). Enquesta sobre equipament i ús de TIC a les llars 2024. Llars amb accés a Internet

¹⁴ Consell de l'Audiovisual de Catalunya, (2023). Butlletí d'informació sobre l'audiovisual a Catalunya. L'apunt. Adolescència i tecnologies.

¹⁵ IDESCAT, (2025). Enquesta sobre equipament i ús de TIC a les llars 2024. Ús de les TIC pels nens de 10 a 15 anys.

¹⁶ Plataforma d'Infància de Catalunya - PINCat (2023). Posicionament sobre l'ús dels mòbils i pantalles a l'escola.

En paral·lel, altres agents, com el Consell Escolar de Catalunya, va publicar un informe¹⁷ favorable a una gestió equilibrada i pedagògica de les pantalles, advertint que les polítiques de prohibició absoluta poden limitar l'adquisició de competències digitals i reduir les oportunitats educatives, especialment per a l'alumnat amb menys accés a tecnologia fora dels centres.

Al juliol de 2025, **el Departament d'Educació i Formació Professional va anunciar¹⁸ un canvi substancial en la regulació de dispositius digitals als centres educatius**, en el marc del nou Pla de digitalització responsable. A partir del curs 2025-2026, els telèfons mòbils i el rellotges intel·ligents quedaran prohibits a totes les etapes d'ensenyament obligatori —infantil, primària i secundària— tant a les aules com a la resta d'espais dels centres, incloent-hi qualsevol ús pedagògic. Pel que fa a l'etapa d'educació infantil es retringirà progressivament l'ús de pissarres digitals interactives i tauletes. Paral·lelament, es mantindrà la dotació de portàtils a l'alumnat de 6è de primària i d'ESO.

CONSUM DE LES TRIC (TECNOLOGIES DE LA RELACIÓ, LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ)

Les dades¹⁹ mostren un **nivell molt elevat i sostingut d'ús d'ordinador i Internet** per part dels infants i adolescents de 10 a 15 anys a Catalunya. Des del 2006, els percentatges han estat consistentment alts, sovint superant el 90%. Per exemple, el 2024, el **95,2% va utilitzar ordinador i el 93,9% Internet en els darrers 3 mesos a Catalunya**. Aquestes xifres indiquen que l'accés i el consum de les TIC són gairebé universals en aquest grup demogràfic.

La disponibilitat de telèfon mòbil entre els nens de 10 a 15 anys a Catalunya s'ha situat en un 67,4% el 2024. Aquesta xifra, tot i ser elevada, mostra una tendència fluctuant amb un lleuger descens a Catalunya des del 2018 (quan la disponibilitat era del 71,8%).

Les dades mostren un ús més alt de les tecnologies digitals entre les noies. El 95,8 % de les noies han utilitzat ordinador o tauleta en els darrers tres mesos, davant del 94,6 % dels nois. L'ús d'Internet també és superior entre les noies (96,5 %) que entre els nois (91,5 %). Pel que fa a la disponibilitat de mòbil, el

17 Consell escolar de Catalunya, (2023) Informe la regulació de l'ús dels mòbils als centres educatius.

18 Departament d'Educació i Formació Professional, (2025). Nota de premsa.

19 IDESCAT, (2025). Enquesta sobre equipament i ús de TIC a les Illes 2024. Ús de les TIC pels nens de 10 a 15 anys.

70,1% de les noies en tenen, davant del 65% dels nois.

Segons l'estudi PASOS²⁰, elaborat per la Fundació Gasol i la Fundació Probitas, per analitzar els hàbits de salut de la població infantil i adolescent a l'Estat espanyol, alerta d'una exposició excessiva a pantalles en aquesta franja d'edat, especialment a mesura que augmenta l'edat. **Només un de cada dos infants i adolescents compleix la recomanació de l'OMS de no superar les dues hores diàries d'ús de pantalles en temps lliure, especialment entre setmana.**

L'estudi assenyala que **la meitat dels infants i adolescents (51,1%) d'entre 8 i 16 anys supera les dues hores diàries d'ús de pantalles entre setmana**, un percentatge que s'eleva fins a **un 75,4% durant el cap de setmana**. Els i les adolescents de 12 a 16 anys passen de mitjana 3,3 hores diàries davant de pantalles entre setmana i 4,5 hores els caps de setmana, mentre que els infants de 8 a 11 anys hi dediquen 2,3 hores entre setmana i 3,4 hores en cap de setmana. El temps dedicat a pantalles és lleugerament més elevat entre els nois pel que fa als videojocs.

A la ciutat de Barcelona, un 41,5% dels infants i un 82,2% dels i les adolescents no tenen cap límit a casa sobre l'estona d'ús de mòbil²¹. Pel que fa als usos problemàtics,

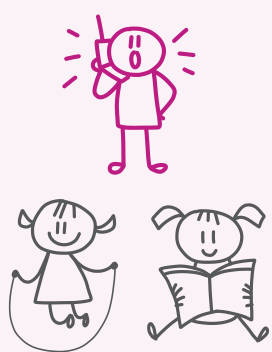
El **51%** dels infants i adolescents passa **més de 2 hores al dia amb pantalles** entre setmana, i el **75%** el cap de setmana.

tant infants com adolescents pensen que haurien d'utilitzar-lo menys (34,2% i 30,1% respectivament) i al 35,3% dels infants diu que li resulta difícil deixar d'utilitzar internet (al 24,8% dels adolescents).

²⁰ Fundació Gasol i Fundació Probitas. (2023). Estudi PASOS.

²¹ Institut Infància i Adolescència de Barcelona (2024). Dades Clau d'infància i adolescència a Barcelona.

Al conjunt de l'Estat, l'**addicció als videojocs entre els i les joves de 14 a 18 anys espanyols va augmentar l'any 2021 en un 5%** i és més prevalent en la població de sexe masculí (7,7%)²². Aquest percentatge ha disminuït en dos punts percentuals respecte a 2021 i és el menor dels registrats des de 2019. En canvi, **el joc amb diners en línia ha experimentat un augment respecte al 2021**, amb un 10,2%

El 20,5% dels adolescents d'entre 14 i 18 anys presenta un ús problemàtic d'internet

de la població d'aquesta franja d'edat. A més, tot i que la prevalença de joc amb diners en línia és més alta entre els nois (17,1%) que entre les noies (4,3%), cal destacar que l'any 2023 es registra la prevalença més alta de joc amb diners en línia entre les noies des de 2014.

Segons aquest mateix informe, **el 20,5% dels adolescents d'entre 14 i 18 anys**

presenta un ús problemàtic d'internet.

Aquesta xifra representa una disminució de tres punts percentuals respecte a l'any 2021. L'afectació és significativament superior en noies (25,9 %) que en nois (15,3 %). El temps mitjà d'ús lúdic d'internet se situa en 5,4 hores diàries entre setmana i 7 hores durant el cap de setmana, amb valors més alts entre les noies i entre els estudiants de més edat. La prevalença d'ús problemàtic augmenta amb l'edat i només es manté estable als 18 anys (23,6 %).

Al març de 2024, la Secretaria de Polítiques Digitals i la Fundació Ferrer i Guàrdia van presentar el **Manifest dels Drets Digitals de la Infància i Adolescència de Catalunya**²³, resultat de la participació directa de 854 infants i adolescents. El document recull demandes com la necessitat d'una comunicació més entenedora i accessible sobre els drets digitals, la substitució de prohibicions per alternatives constructives i la implementació de mesures de seguretat a les xarxes socials. Aquestes aportacions es dirigeixen a administracions públiques, centres i agents educatius, i famílies, amb l'objectiu de garantir un entorn digital segur, inclusiu i alineat amb els drets de la infància.

²² Observatorio Español de las Drogas y las Adicciones, (2023). Informe sobre trastornos comportamentales y otros trastornos adictivos.

²³ Generalitat de Catalunya i Fundació Ferrer i Guàrdia, (2024). Manifest dels Drets Digitals de la Infància i Adolescència de Catalunya.

BRETXA DIGITAL

En el cas de la infància i adolescència, la bretxa digital, en el sentit de no disposar dels recursos tecnològics necessaris per accedir i desenvolupar-se en l'entorn digital també inclou la **qualitat de l'accés, la disposició d'ordinadors amb programari adequat, i la capacitat d'adquirir competències digitals** afecta de manera especial alguns dels drets reconeguts en la Convenció dels Drets de l'Infant, entre els quals el dret a l'educació, a la participació i a la igualtat d'oportunitats.

A Catalunya, l'ús d'Internet és gairebé universal per als infants de 10 a 15 anys (93,9% el 2024, i el 100% en llars amb menys de 1.200€ d'ingressos), la **disponibilitat de dispositius personals més específics com el telèfon mòbil, i l'ordinador/tauleta, està més directament influenciada pel nivell de renda de la llar**, sent generalment més baixa en les llars amb menys recursos.

Aquesta universalització de la connectivitat, però, oculta una **bretxa digital de segona generació, vinculada a la qualitat de l'accés, a la manca d'acompanyament en l'ús i a les desigualtats en les competències digitals. Milers d'infants i adolescents a Espanya²⁴** (666.000 el 2023) i prop d'una

quarta part de les llars vulnerables a Catalunya (24,2%) no tenen accés a un ordinador, element crucial per a l'educació i el desenvolupament de competències digitals. Aquesta desigualtat es manifesta també en la **"pobresa de dades" i la manca de programari necessari**, i es veu agreujada per les **grans diferències territorials en la ràtio d'ordinadors per alumne** en els centres educatius de Catalunya.

En les llars amb **ingressos mensuals nets inferiors a 1.200€**, només el **58,4%** dels infants de 10 a 15 anys disposa de mòbil

Pel que fa a la relació amb els ingressos de la llar²⁵, la disponibilitat de telèfon mòbil sí que evidencia una correlació important amb la vulnerabilitat econòmica. En les **llars amb ingressos mensuals nets inferiors a 1.200€, només el 58,4% dels**

²⁴ Plataforma de Infància (2024). La brecha digital en la infancia y adolescencia en pobreza: desigualdad en el acceso a la tecnología y a oportunidades.

²⁵ IDESCAT, (2025). Enquesta sobre equipament i ús de TIC a les llars 2024. Ús de les TIC pels nens de 10 a 15 anys. Per característiques demogràfiques i tipus de productes TIC utilitzats.

infants de 10 a 15 anys disposa de mòbil.

Aquest és el percentatge més baix de totes les categories d'ingressos, fet que indica una persistència de les bretxes digitals en l'accés i en els usos tecnològics.

Pel que fa al nombre d'ordinadors, **la mitjana és de 55,6 ordinadors per cada 100 alumnes**, amb grans diferències territorials, des del 90,6 al Ripollès fins al 28,5 a l'Alta Ribagorça

Segons un informe elaborat per la Plataforma de Organizaciones de Infancia (POI)²⁶ sobre l'impacte de la bretxa digital

²⁶ Plataforma de Infancia (2024). La brecha digital en la infancia y adolescencia en pobreza: desigualdad en el acceso a la tecnología y a oportunidades.

en la infància i l'adolescència en situació de pobresa a Espanya mostra diferències entre tipologies de llar significatives. En el cas de **les famílies formades per un sol progenitor i pobresa severa, un 28,9 % no disposen d'ordinador**, davant del 15,4 % de les llars amb parelles amb fills o filles en la mateixa situació. A més, **un 3,9% d'aquestes llars no tenen accés a internet**, una xifra que es redueix al 2,1% entre les quals es troben en risc de pobresa. La ruralitat, un nivell educatiu baix i l'origen estranger són factors que intensifiquen la vulnerabilitat digital d'aquestes famílies.

Segons l'informe Bretxa Digital 2024²⁷, el 94,8% dels centres educatius de Catalunya disposen de connexió wifi per al professorat, amb una cobertura mínima del 83,3% a la Cerdanya i màxima del 100% a 13 comarques. Pel que fa al **nombre d'ordinadors, la mitjana és de 55,6 ordinadors per cada 100 alumnes, amb grans diferències territorials, des del 90,6 al Ripollès fins al 28,5 a l'Alta Ribagorça.**

A més de la disponibilitat d'accés, la **manca d'acompanyament i d'una educació digital adequada** constitueixen un element central de la bretxa digital actual. Els infants i adolescents en situació més

²⁷ Fernández-Ardèvol, M.; Rodríguez, E.; Suárez-Gonzalo, S. (2025). Bretxa digital 2024. Catalunya i comarques. Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya.

vulnerabilitzada solen tenir una experiència digital de menor qualitat, amb menys supervisió i orientació adulta. Aquesta desigualtat d'ús els exposa més als riscos en línia i dificulta l'assoliment d'una veritable competència digital i ciutadana.

En aquest context, la bretxa digital no pot entendre's únicament com una qüestió d'accés o infraestructura, sinó també com una desigualtat en les oportunitats d'ús, d'aprenentatge i d'exercici dels drets digitals.

PARTICIPACIÓ

Els infants i adolescents tenen dret a participar en totes aquelles qüestions que els afecten, i a fer-ho d'acord amb la seva edat i grau de maduresa. Aquesta participació ha de ser real, significativa, diversa i inclusiva, i ha de garantir-se especialment entre aquells infants i adolescents que viuen situacions de major vulnerabilitat.

A Catalunya existeixen diverses iniciatives que busquen canalitzar aquesta participació, com ara consells d'infants i adolescents, plenaris infantils o audiències públiques, entre d'altres. En total, s'han identificat **82 consells actius: 62 d'infants, 10 d'adolescents i 10 mixtos**. Tot i això, la informació disponible continua sent parcial: no es coneix amb detall el nombre de

participants, la seva continuïtat ni, sobre-tot, el grau d'incidència real d'aquests espais en la presa de decisions públiques.

Les dades mostren també que molts infants no perceben que les seves opinions siguin escoltades. Segons una enquesta realitzada a més de 4.000 infants d'entre 8 i 11 anys a Barcelona, **4 de cada 10 (40 %)** consideren que **les persones adultes no els escolten adequadament**²⁸. Aquesta percepció es manté estable entre el 2017 i el 2021, i és especialment negativa entre els infants que viuen en **situacions de privació material, tenen discapacitat o procedeixen d'orígens diversos**. En concret, un 10,3 % dels infants es mostren gens o poc satisfets amb l'escolta adulta, un 29,5 % bastant, i només un 60,1 % plenament satisfets.

En una enquesta realitzada a 500 adolescents d'entre 11 i 17 anys sobre el tracte rebut per part de les persones adultes, **un 37% —més d'un de cada tres—** afirma haver estat objecte de **comentaris incòmodes o molestos**. Entre les situacions més habituals, els adolescents assenyalen expressions com "és cosa de nens", ridiculitzacions, crítiques en públic o observacions percebudes com injustes. Aquest tipus d'experiències poden afectar la seva autoestima i minvar

²⁸ Institut Infància i Adolescència de Barcelona (2023). Informe de recerca per a l'elaboració de l'Agenda dels Infants (2a edició).

la confiança en el diàleg intergeneracional, limitant la seva participació i expressió en espais compartits amb persones adultes.

Segons un informe del Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya²⁹, les polítiques d'infància han estat històricament orientades cap a la protecció i la prevenció, però cal fer un pas endavant per reconèixer els infants com a subjectes actius de dret, que puguin expressar les seves opinions i influir en les decisions que els afecten. L'informe assenyalava que, massa sovint, la **participació es canalitza a través d'adults que estableixen els temes i els canals de debat, cosa que en limita l'autenticitat i el potencial transformador**. L'informe destaca la necessitat de transitar de drets passius (com el dret a la protecció) a drets actius, potenciant espais perquè els infants expressin i gestionin opinions en temes que els afecten.

L'estudi assenyalava que formar part d'espais de participació infantil i juvenil afavoreix l'autonomia, l'autoestima i la percepció de pertinença al territori. Per tant, podem afirmar que la participació infantil contribueix a la formació d'una ciutadania compromesa que comporta l'exigència de drets, el compliment de deures i la contribució al bé comú.

CONCLUSIONS

Les dades exposades mostren clarament una tendència a la normalització d'un alt consum digital entre infants i adolescents, especialment a mesura que augmenta l'edat. Aquest patró s'ha consolidat els darrers anys, tant pel que fa al temps d'exposició a pantalles com a la multiplicació dels dispositius disponibles. La pràctica totalitat de les llars catalanes disposen de telèfon intel·ligent (un 99 % el 2024), cosa que consolida la seva presència ja molt elevada el 2017 (97 %). No obstant això, aquesta **universalització no implica equitat: les llars amb menys recursos continuen tenint més dificultats per accedir a dispositius d'ús educatiu com ara ordinadors o tauletes**. Aquest escenari interpel·la directament l'**ODS 4** (Educació de qualitat) i l'**ODS 10** (Reducció de les desigualtats).

En aquest sentit, **tot i que la bretxa digital ha disminuït respecte a anys anteriors, persisteixen desigualtats rellevants**. El percentatge de llars vulnerables sense ordinador ha passat del 42,6 % el 2018 al 28 % el 2024, cosa que suposa una millora de 15 punts, però encara indica un accés limitat en més d'una quarta part d'aquestes llars. A més, les famílies amb menys ingressos presenten també una connexió a internet de menor qualitat i estabilitat. Això té un impacte directe en l'exercici de drets com l'educació, la participació o l'accés a la informació.

²⁹ Generalitat de Catalunya, Departament de Drets Socials (2009). La participació infantil a Catalunya.

Aquesta desigualtat també es reflecteix en l'ús que fan els infants de la tecnologia. L'any 2020, un 5,9 % dels infants de llars vulnerables no havia utilitzat l'ordinador o la taula en els darrers tres mesos; aquesta xifra es va disparar el 2022 fins al 27,2 %, però ha millorat notablement el 2024, situant-se en un 8,8 %. Pel que fa a internet, el 2024 cap infant d'entre 10 i 15 anys en situació vulnerable declara no haver-lo utilitzat en els darrers tres mesos, una dada positiva, però que contrasta amb el 6,1 % de la població general que sí que indica aquesta manca d'ús.

Pel que fa al **consum problemàtic de tecnologia**, s'observa una lleugera disminució de l'ús compulsiu d'internet entre els i les adolescents: del 23,3 % el 2021 al 20,5 % el 2023. No obstant això, el **joc amb diners en línia presenta una tendència ascendent**, arribant al 10,2 % dels adolescents, i amb un màxim històric entre les noies (4,3 %), un fenomen especialment preocupant per la seva novetat i acceleració.

Quant a la **disponibilitat de dispositius entre infants de 10 a 15 anys en situació vulnerable**, s'observa una davallada en l'accés a telèfons mòbils: del 70 % el 2018 al 58,4 % el 2024, fet que podria indicar canvis en els patrons de consum familiar o barreres econòmiques creixents.

Les reflexions recents sobre la limitació o prohibició de dispositius digitals en l'àmbit

educatiu haurien d'anar acompanyades de polítiques específiques per combatre la bretxa digital. L'alfabetització i la ciutadania digital haurien de pivotar sobre les competències socials i ciutadanes, connectant la tecnologia amb els drets humans i els drets de la infància, i fomentant una mirada integral de les TRIC com a eines per a la igualtat, la participació i l'empoderament.

En paral·lel, **la participació infantil i adolescent continua sent un àmbit amb mancances importants**. Malgrat l'existència de consells d'infants i adolescents arreu del territori, aquests espais tenen una incidència limitada, i sovint simbòlica. No es disposa de dades públiques sistemàtiques que permetin avaluar-ne l'impacte. Actualment, hi ha identificats **82 consells actius: 62 d'infants, 10 d'adolescents i 10 d'infants i adolescents**, però manca informació sobre el nombre de participants, la seva continuïtat i el grau d'incidència en la presa de decisions públiques. En paral·lel, **4 de cada 10 infants de Barcelona afirmen no sentir-se escoltats per les persones adultes**, un sentiment que s'accentua entre aquells que viuen situacions de vulnerabilitat social, tenen alguna discapacitat o provenen d'orígens diversos.

Com a conclusió d'aquest eix, es recullen tot seguit les principals demandes de la PINCat a les Administracions Públiques per garantir l'equitat digital en la infància.

- › **Impulsar la participació directa d'infants i adolescents** en el disseny i la regulació de l'ús de dispositius digitals, escoltant la seva veu en espais de decisió col·lectiva i garantint que la normativa escolar respongui també a les seves percepcions i necessitats.
- › **Implementar de forma plena i urgent del Codi d'Accessibilitat de Catalunya (Decret 209/2023)**, assegurant l'accessibilitat universal (física, sensorial i cognitiva) en tots els serveis públics i amb recursos econòmics suficients per al seu desplegament efectiu.
- › **Garantir l'accés universal i equitatiu a dispositius digitals i connexió a Internet** per a tots els infants i adolescents, així com les seves famílies, i especialment aquells en situació de vulnerabilitat, com a condició bàsica per exercir els seus drets educatius, informatius i de participació.
- › **Reforçar el rol de l'Administració Pública com a garant de drets digitals** amb una estratègia transversal que coordini educació, drets socials, salut i joventut per assegurar una transició digital justa per a tots els infants i adolescents.
- › **Reduir la bretxa digital territorial i socioeconòmica** mitjançant la dotació de recursos públics i infraestructures digitals accessibles a tots els municipis i entorns educatius.
- › **Formar la comunitat educativa** — docents, famílies, personal de suport i agents socioeducatius— perquè pugui acompanyar infants i adolescents en l'ús segur, responsable i pedagògic de les TRIC dins i fora de les aules.
- › **Integrar l'educació en competències digitals** dins el currículum de totes les etapes i assegurar la formació permanent del professorat perquè actuï com a guia efectiu en la societat digital.
- › **Implantar protocols de prevenció de riscos** que combinin polítiques d'ús responsable, eines de filtratge i campanyes de sensibilització per protegir la salut física, emocional i relacional dels infants i adolescents.
- › **Promoure espais de desconexió digital i benestar emocional** en l'entorn educatiu, assegurant temps lliure de pantalles i fomentant altres formes de relació, joc i aprenentatge.
- › **Prevenir els riscos associats a les TRIC** mitjançant programes de sensibilització sobre l'ús excessiu, els continguts inadequats i l'impacte en la salut mental i emocional dels infants i adolescents.
- › **Implementar el servei de videointerpretació en Llengua de Signes Catalana (LSC) al telèfon d'urgències i emergències 112**, garantint una comunicació multi-canal (text, veu i vídeo).

› Desenvolupar una **plataforma educativa pública, pròpia i oberta que garanteixi la sobirania digital del sistema educatiu i la protecció de dades dels infants i adolescents**, tot evitant la dependència de serveis privats que recullen i gestionen dades personals amb finalitats comercials. Aquesta infraestructura ha de situar **l'Administració pública com a garant** d'un entorn digital segur, ètic i alineat amb els drets de la infància i els valors educatius, promovent l'ús de tecnologies obertes i assegurant el ple respecte per l'anonimat i la privadesa dels infants i adolescents.

Des de la PINCat es fan les següents propostes per enfortir la participació activa d'infants i adolescents en les polítiques públiques.

› Crear espais estables i accessibles i adaptats que **garanteixin la veu i participació directa** d'infants i adolescents, tot incorporant la seva opinió en els processos de presa de decisions que els afecten, i en la cocreació i definició de tot tipus de polítiques relacionades amb la seva vida i benestar.

› **Promoure campanyes de sensibilització** adreçades a la població en general sobre els drets dels infants com a ciutadans de ple dret, amb l'objectiu de trencar la visió adultocèntrica que sovint condiciona la manera com són percebuts i tractats, i alhora fomentar una cultura de respecte i bon tracte cap a la infància.

› **Promoure l'associacionisme infantil i adolescent** mitjançant la difusió activa de programes que fomentin la participació col·lectiva, l'autoorganització i l'exercici dels drets de ciutadania des de les primeres etapes de vida.

› Sensibilitzar i **formar infants i adolescents sobre els seus drets** i les vulneracions que els poden afectar, alhora que **visibilitzar situacions de risc social i de discriminació** que pateixen determinats col·lectius, amb l'objectiu de fomentar una ciutadania activa, crítica i compromesa.

› **Reforçar els serveis de prevenció** amb una mirada específica cap a la infància i l'adolescència, assegurant-ne la continuïtat, proximitat i adequació territorial. És necessari dotar aquests serveis de recursos materials i humans suficients per generar vincles, detectar situacions de risc i oferir espais de referència on infants i adolescents puguin expressar-se, rebre suport i participar activament en la vida comunitària.

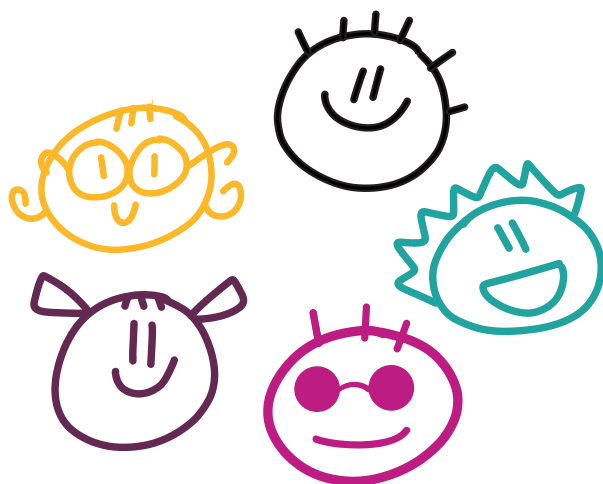
› Fomentar el **coneixement dels circuits de denúncia administrativa per discriminació** entre la comunitat i l'entorn familiar per a facilitar la intervenció en situacions discriminatòries.

› Impulsar enquestes periòdiques i establir espais de diàleg estructurats que permetin **avaluar la qualitat dels serveis públics adreçats a la infància i l'adolescència**.

QUÈ HI DIUEN ELS NENS I NENES?

Hanna Lahlal:

"Moltes vegades, l'opinió que nosaltres transmetem, la canvien, fent així que hi hagi com un filtre d'adults. Volem que fos el més net possible, que la nostra opinió sortís directament de la nostra boca."

Alejandro López:

"Crec que el dret més important és el dret a ser escoltat. Jo crec que a tothom li agrada que els escoltin i que tinguin en compte els seus sentiments i emocions a l'hora de prendre decisions importants."

Andrea Molina:

"A l'hora de legislar, les persones que hagin de legislar haurien de tenir en compte la nostra opinió. I una molt bona manera de fer-ho seria a través de les escoles, fer grups de treball, un grup reduït d'infants, per poder tenir en compte totes les nostres opinions. O també es pot acudir al CNIAC, que és el Consell Nacional d'Infància i Adolescència de Catalunya, per rebre les opinions dels infants i així estar segurs que la llei que s'està fent és adequada per a tothom."

Alejandro López:

"Tenir present l'opinió de la persona, fer-la sentir compresa, estimada i recolzada."

Carla Ponce:

"A mi m'agradaria, doncs, que les decisions que prenen els meus pares, jo també algunes les pogués prendre. Per exemple, els meus pares, hi ha decisions que han de prendre perquè si no, jo, per exemple, estaria tot el dia menjant pa amb xocolata. Però a vegades hi ha coses que ells em diuen i que jo les accepto perquè són bones per mi, però unes altres, doncs, no em semblen tan bé i m'agradaria poder tenir alguna decisió més."

Consulta el vídeo on diversos infants expressen **què signifiquen per a ells els seus drets i què demanarien a les persones que prenen decisions que afecten les seves vides.**

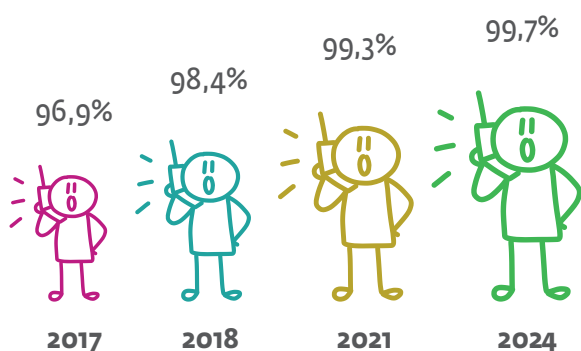
Catalunya

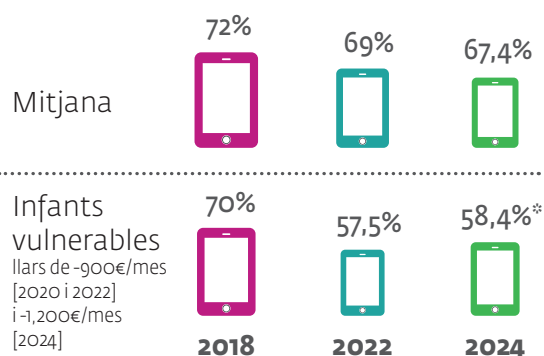
2024

Accés consum i bretxa digital

Llars accés smartphone

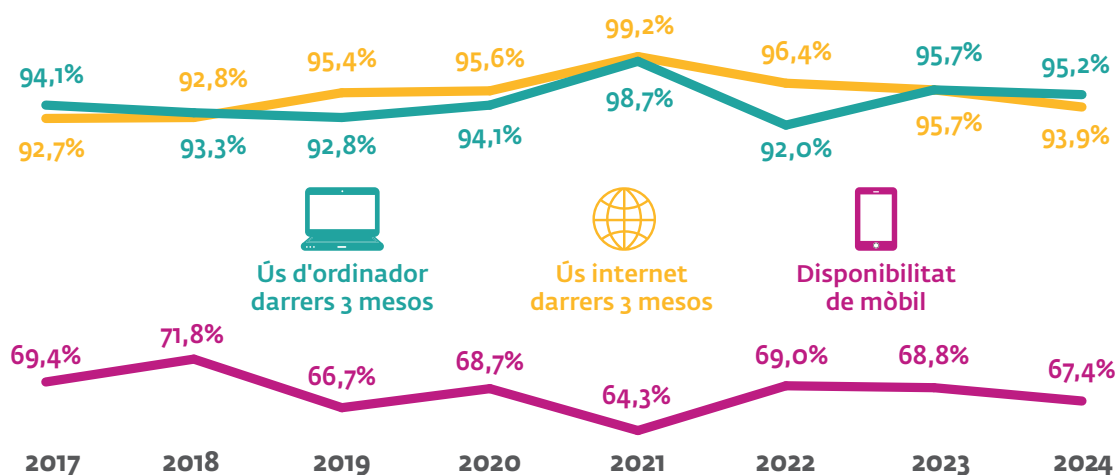

Disponibilitat mòbil [infants 10-15 anys]

*A partir de l'any 2024 es considera vulnerable la població resident en llars amb ingressos mensuals nets inferiors a 1.200 €.

Evolució dels infants de 10 a 15 anys que han fet ús de les TIC a Catalunya (2017-2024)

PARTICIPACIÓ INFANTIL

40%

Infants de Barcelona que afirmen no sentir-se escoltats per les persones adultes

Consells d'infants i adolescents actius a Catalunya

62
infants

10
adolescents

10
mixtos

82
en total

2 violències

L'Organització Mundial de la Salut (OMS) defineix el maltractament infantil com tots els tipus de violència física o psicològica, abús sexual, desatenció, negligència i explotació comercial o d'altres tipus que causen o poden causar un dany a la salut, desenvolupament o dignitat de l'infant, o posar-ne en perill la supervivència en el context d'una relació de responsabilitat, confiança o poder. L'exposició a la violència en l'àmbit de la parella també s'inclou en aquesta definició.

La violència contra infants i adolescents és una vulneració greu dels drets fonamentals que pot implicar greus conseqüències per a la seva salut física i mental.

NORMATIVA QUE REGULA AQUEST ÀMBIT

- › Llei 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies, la Generalitat de Catalunya.
- › Llei Orgànica 1/2004, del 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.
- › Llei Orgànica 3/2007, del 22 de març, per la igualtat efectiva de dones i homes.
- › Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència (LDOIA).
- › La Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.
- › Llei Orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència.
- › Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista³².
- › Llei Orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència (LOPIVI).
- › Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual

PRINCIPALS DADES

Les dades disponibles mostren una tendència creixent en els casos notificats de violència contra infants i adolescents a Catalunya. Les **denúncies per violència sexual han augmentat de manera sostinguda des de l'any 2016, assolint un màxim el 2022 amb 1.477 denúncies** —un increment del 55,9 % respecte a les 947 registrades el 2016—, i mantenint un volum elevat el 2023,

amb 1.198 casos fins al mes de setembre. Aquest augment, però, s'ha d'interpretar també com a resultat d'una major sensibilització social, de l'aplicació més eficaç dels protocols i de l'ampliació dels mecanismes de detecció i denúncia.

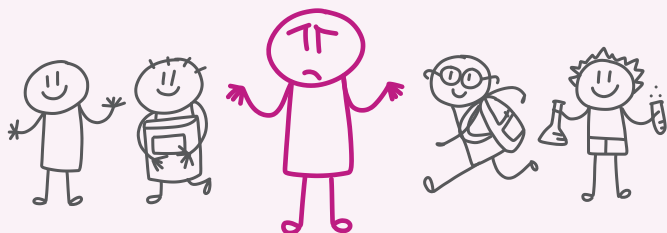
Entre 2012 i 2022, les denúncies per violència masclista amb infants i adolescents com a víctimes s'han duplicat, passant de 839 a 1.916³¹. Igual que en el cas de la

³⁰ Aquesta modificació inclou per primera vegada el concepte de "violència digital" i amplia els supòsits de "violència institucional".

³¹ Sindicatura de Greuges de Catalunya, (2024). Informe sobre els drets de l'infant.

violència sexual, es registra un pic destacat els anys 2021 i 2022, amb un augment marcat dels casos notificats³².

1 de cada 5 infants i adolescents estan condemnats a patir algun tipus d'abús sexual abans dels 17 anys

Paral·lelament, **durant el 2024, un total de 641 infants han estat registrats al portal RUMI³³ per sospita de maltractament**, fins agost de 2025 s'han notificat 429 casos.

³² Sindicatura de Greuges de Catalunya, (2024). Informe sobre els drets de l'infant

³³ El RUMI-Salut és l'instrument que facilita la col·laboració i coordinació interinstitucional, entre els professionals dels centres hospitalaris de la xarxa hospitalària d'utilització pública que tenen servei de pediatria i els professionals de protecció. Dona informació necessària i millora l'eficàcia en el procés de detecció de maltractaments infantils i, així mateix, permet disposar d'una estadística del maltractament infantil

No hi ha dades recents sobre infants amb discapacitat a Catalunya. En l'àmbit mundial, **1 de cada 3 infants amb discapacitat al món ha patit violència física o emocional** en algun moment de la seva vida, segons un estudi publicat a la revista The Lancet Child & Adolescent Health aquest 2022 que ha utilitzat dades de més de 16 milions de menors d'edat de 25 països.

VIOLÈNCIA SEXUAL

L'OMS estima que **1 de cada 5 infants i adolescents estan condemnats a patir algun tipus d'abús sexual abans dels 17 anys**. A Catalunya, la violència sexual cap a infants s'ha multiplicat per 2,5 els darrers anys. **A Espanya el cost anual de la violència sexual a la infància supera els 4500 milions d'euros, el 0,13% del PIB**. L'any 2022 hi va haver 1.460 infants i adolescents menors d'edat víctimes de delictes d'abús sexual³⁴, amb un augment del 154,3% respecte de l'any 2014.

Segons les últimes dades del Ministeri de l'Interior, el 2021 a tota Espanya es van presentar 8.317 denúncies per delictes contra la llibertat sexual que tenien com a víctimes

³⁴ Aquesta dada fa referència tant als delictes d'abús sexual com d'agressió sexual, ja que amb l'entrada en vigor de la Llei orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual, ambdues tipologies s'unifiquen en una única categoria delictiva.

menors de 18 anys. Save the Children conclou en un informe l'any 2023 que **l'edat mitjana on comencen els abusos són els 11 anys i s'estima que només el 15% dels casos d'abús sexual arriben a denunciar-se**³⁵.

El perfil de l'agressor situa una persona coneguda de la víctima, de l'entorn familiar en un 40,6% i de l'entorn en un 42,3% (amistats de la família, educadors/es o altres professionals). L'informe assenjala que el **96% de les persones agressores no tenien registres anteriors per violència sexual**, i és important destacar que en un **3,8% dels casos analitzats la víctima tenia algun tipus de discapacitat**.

Segons l'anàlisi de sentències sobre abusos sexuals del període 2021-2022 duta a terme per Save the Children, **el 50,8 % dels abusos tenen lloc entre els 10 i els 14 anys**, i la mitjana d'edat a la qual comencen es troba als 11,7 anys en el cas de les nenes i noies i als 11,8 anys en el de nens i nois³⁶.

Les dades sobre delictes contra la llibertat sexual a menors dels Mossos d'Esquadra de Catalunya ofereixen una informació detallada d'aquest tipus de delictes. L'any 2024,

³⁵ Save the Children (2023). Per una justícia a l'altura de la infància. Anàlisi de sentències sobre abusos sexuals a nens i nenes arreu de l'Estat.

³⁶ Save the Children, (2024). Quant mesura la infància a Catalunya.

es van registrar 1.512 denúncies per delictes contra la llibertat sexual amb víctimes menors d'edat a Catalunya. D'aquestes,

11 anys: edat mitjana on comencen els abusos

Només el **15 % dels casos d'abús sexual** arriben a denunciar-se

es desprèn que 1.583 infants i adolescents van patir agressions sexuals (sense comptar delictes en entorns virtuals). **El 82 % de les víctimes són nenes, en un 64 % dels casos, l'agressor mantenia algun vincle amb la víctima, i en més d'un terç (32,5 %) els fets van tenir lloc al domicili familiar.** El 97% dels agressors són homes, amb una edat mitjana de 34 anys, i amb facilitat d'accés a la víctima per una relació directa o indirecta. Paral·lelament, es van detectar 2.014 casos on l'autor era un noi d'entre 14 i 17 anys i 83 casos amb

autors menors de 14 anys, no imputables penalment³⁷.

2.897
casos d'abús sexual
infantil atesos l'any 2024,
amb una mitjana
de **6 casos diaris**

Un 75,4% de l'alumnat de secundària considera que la gent de la seva edat pateix agressions sexuals i el 35,4% de l'alumnat afirma haver patit algun tipus de violència sexual.

A Catalunya, l'atenció a les víctimes s'ha reforçat amb la creació de serveis **Barnahus** (casa dels infants, en islandès),

³⁷ Mossos d'Esquadra, (2024). Balanc de seguretat i activitat policial.

present ja en **14 municipis**. Aquest model, originari d'Islàndia, reuneix en un sol espai tots els serveis necessaris —judicials, policials, socials, sanitaris i psicològics— per evitar que l'infant hagi de repetir el seu relat davant múltiples professionals, reduint així la revictimització i garantint una atenció especialitzada i coordinada. L'any 2024 s'hi van atendre un total de **2.897 casos d'abús sexual, amb una mitjana de 6 casos diaris**³⁸

En referència a l'abús sexual en nenes i adolescents dins l'espectre autista, hi ha estudis que corroboren les dificultats que tenen per diferenciar nivells d'intimitat, secrets negatius que haurien d'explicar-se per afavorir l'autoprotecció, claus de relació, dir no, demanar ajuda o diferenciar la situació d'abús³⁹.

VIOLÈNCIA MASCLISTA

Des que es van començar a recollir dades oficials l'any 2012, hi ha hagut 152 femicidis a Catalunya, dels quals 142 són dones i 10 corresponen a infants i joves assassinats en el

³⁸ Dades del Departament de Drets Socials, (2024). Nota de premsa.

³⁹ Bargiela & Stewart, (2016); van Wijngaarden-Cremers, (2019).

marc de les violències masclistes⁴⁰. El **nombre de fills i filles que han quedat orfes per la violència masclista és de gairebé un centenar en la darrera dècada**⁴¹.

Entre 2020 i 2024, **el nombre de víctimes entre 0 i 17 anys ateses per violència masclista a Catalunya ha augmentat un 32 %, passant de 1.686 casos el 2020 a 2.229 el 2024**. L'increment ha estat sostingut, amb un augment destacable a partir del 2021. Pel que fa a les víctimes mortals menors d'edat, se n'han registrat 9 en el període analitzat, amb anys puntuals com el 2021 (4 casos) i el 2022 (2 casos) com els més greus⁴².

A les **llars en exclusió, el maltractament** també apareix com la contingència més estesa, ja que és present en el 15,1% dels casos, seguit pels problemes d'addiccions (7,2%) i la maternitat/paternitat adolescent els últims deu anys (7%)⁴³.

La victimització en la infància també té un efecte estadísticament significatiu per a

40 Departament d'Igualtat i Feminisme (2025). Actualització de dades.

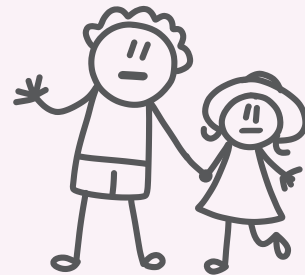
41 Departament d'Igualtat i Feminisme (2025). Nota de premsa.

42 Departament d'Interior (2020-2024). Dades de violència domèstica - menors.

43 Fundació FOESA (2022). Informe sobre exclusió i desenvolupament social a Catalunya Resultats de l'enquesta sobre integració i necessitats socials.

tots els àmbits i en l'àmbit de la parella. **La probabilitat de patir violència des dels**

El nombre de fills i filles que han quedat **orfes per la violència masclista és de gairebé un centenar** en la darrera dècada

15 anys és entre 5 i 6 vegades més gran per a les dones que han estat víctimes en la infància pel que fa a les dones que no han sofert cap fet en la infància. Cal destacar que el 2023, el 65,0% de les dones ateses per violència masclista al telèfon 900 900 120 tenia filles o fills en el nucli familiar i un 57,6% en tenia infants menors de 18 anys⁴⁴.

44 Observatori de la Igualtat de Gènere, (2023). Dossier Estadístic Violències Masclistes.

VIOLÈNCIA EN L'ÀMBIT ESCOLAR

La Unitat de Suport a l'Alumnat en situació de Violència (USAV) és l'encarregada de gestionar i intervenir en casos de violència que afecten l'alumnat, incloent-hi, entre

casos, 347 dels quals relacionats amb assetjament escolar.

A més, la USAV va donar resposta a 445 casos de maltractament infantil, 229 de violència masclista i 48 vinculats a problemàtiques de salut mental, entre d'altres tipologies.

En aquest context, cal destacar **la figura del Coordinador o Coordinadora de Benestar i Protecció (COCOBE)**, prevista per la Llei orgànica de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència (LOPIVI). Aquesta persona té un paper clau en la promoció d'entorns educatius segurs, en la prevenció de totes les formes de violència i en la consolidació d'una cultura del bon tracte dins dels centres. La seva funció no es limita a la detecció i resposta davant casos de violència, sinó que actua com a eix vertebrador de la sensibilització, la formació i la coordinació de les actuacions de protecció.

64,4%

de l'alumnat
és **víctima**
d'algun tipus
de violència

d'altres, les situacions d'assetjament escolar. Durant el **curs 2022/2023, aquest servei va atendre un total de 1.548 casos**⁴⁵, dels quals 682 corresponien a assetjament escolar. Aquesta xifra representa un increment notable respecte al curs anterior (2021/2022), en què es van registrar 863

El 84,4% de l'alumnat considera que hi ha companys i companyes que pateixen violència escolar. Un **64,4% de l'alumnat és víctima d'algun tipus de violència**, independentment de la freqüència i un **41,8% té por de patir violència escolar** (a primària, aquest sentiment de por supera el 50%). Els **principals motius que declaren les víctimes de violència escolar són l'aspecte físic (38,7%), l'orientació sexual (12,7%),**

⁴⁵ Sindicatura de Greuges de Catalunya, (2024). Informe sobre els drets de l'infant.

l'origen (12,5%) el fet de ser noi o noia (11,5%) o la manera de vestir (9,8%)⁴⁶.

En col·lectius més vulnerables i amb una discapacitat més desconeguda o invisible, com l'autisme, les dades també són alarmants perquè un **33,5% de l'alumnat amb autisme no sap identificar si és víctima de l'assetjament escolar**. Això fa sospitar que les xifres podrien ser més altes entre els alumnes que pateixen algun tipus de violència a les escoles⁴⁷.

Al setembre de 2023, el Departament d'Educació va aprovar el Protocol d'actuació davant qualsevol forma de violència en l'àmbit educatiu, el qual integra en un únic document els quatre protocols vigents fins aleshores (assetjament i ciberassetjament, violència masclista, odi i discriminació, i LGBTI).

VIOLÈNCIA DIGITAL

L'ús creixent de les tecnologies també ha generat nous escenaris de risc. Segons Save the Children⁴⁸, el **42% dels joves catalans han patit alguna forma de**

⁴⁶ Departament d'Interior i Seguretat Pública, (2022). Enquesta de convivència escolar i seguretat a Catalunya. Curs 2021-2022.

⁴⁷ Confederación Autismo España (2021). Situación del alumnado con trastorno del espectro del autismo en España.

⁴⁸ Save the Children (2019). Violència Viral.

ciberassetjament al llarg de la seva infància. Això significa que en una classe de 25 alumnes, 10 seran víctimes d'aquest tipus d'assetjament. Ho pateixen més les noies que els nois: el 43,6% de les noies enquestades enfront del 39,4% dels nois.

El 42%
dels joves catalans han
patit alguna forma de
ciberassetjament al llarg
de la seva infància

La majoria dels joves han acceptat desconeguts com a contactes i un 21% fins i tot ha arribat a quedar al món real. Un 42% ha rebut missatges de contingut sexual i, en un 10% dels casos, aquest missatge l'ha enviat un adult i contenia una proposició sexual⁴⁹.

⁴⁹ UNICEF, (2023). L'impacte de les tecnologies en l'adolescència. Relacions, riscos i oportunitats.

El 16,4% de l'alumnat a Catalunya afirma que hi ha nois o noies que pateixen violència digital a la seva aula, i un 13,8% és víctima de violència digital. Un 6,3% de l'alumnat és víctima de ciberassetjament (accions negatives freqüents, una vegada o més a la setmana, per mitjans digitals). En ambdós casos, s'evidencia una victimització major entre les noies que entre els nois, especialment durant l'etapa de l'ESO⁵⁰.

Les conductes més habituals són les amenaces per obligar a fer coses que no es volen fer (41,2%) i els comentaris, missatges o gestos de contingut sexual (41%), a diferència de les conductes presencials. Es pot deduir que l'àmbit digital facilita accions que no es farien presencialment⁵¹.

Un informe elaborat per Save The Children basat en una enquesta a un miler de joves entre 18 i 21 anys i en tallers presencials sobre l'ús d'internet en la seva franja d'edat, revela que **gairebé la totalitat dels nois i noies enquestades (97,9%) afirmava haver patit algun tipus de victimització**

sexual⁵² en entorns digitals quan eren menors d'edat⁵³.

Aquest estudi alerta de l'elevada exposició dels adolescents a violències sexuals digitals. Un 20 % declara que s'han difós imatges seves generades amb intel·ligència artificial sense consentiment, especialment entre les noies. El 27 % ha enviat contingut íntim, el 33,5 % ha tingut contacte amb adults amb finalitats sexuals en línia, un de cada quatre joves ha estat pressionat per enviar contingut sexual, i gairebé un 20 % ha patit xantatge. Les noies ho relaten amb més freqüència que els nois. A més, gairebé la meitat de les víctimes no tenien cap supervisió parental, fet que s'identifica com un factor de risc clau.

CONCLUSIONS

La Convenció dels Drets de l'Infant estableix que tots els Estats han de garantir estratègies i mecanismes que protegeixin la infància contra qualsevol forma de violència. En aquest sentit, és fonamental poder impulsar

⁵⁰ Departament d'Interior i Seguretat Pública, (2022). Enquesta de convivència escolar i seguretat a Catalunya. Curs 2021-2022.

⁵¹ Departament d'Interior i Seguretat Pública, (2022). Enquesta de convivència escolar i seguretat a Catalunya. Curs 2021-2022.

⁵² Per victimització sexual s'entén l'accés involuntari a contingut sexual, el grooming, la sextorsió, el sèxing sense consentiment, la creació i difusió d'imatges amb intel·ligència artificial i l'explotació sexual

⁵³ Save the Children, (2025). Xarxes que atrapen. L'explotació sexual de la infància i l'adolescència en entorns digitals.

una cultura de prevenció, protecció/intervenció i reparació.

Al mes de maig del 2021 es va produir un avenç fonamental en la protecció davant de la violència dels infants i adolescents a Espanya amb **l'aprovació de la Llei Orgànica 8/2021, de 4 de juny, de Protecció a la Infància i Adolescència davant de la Violència (LOPIVI)**. Aquesta llei suposa un canvi de paradigma, ja que confirma que la prevenció és la clau per acabar amb la violència contra la infància. La norma exigeix canvis estructurals a escala estatal, autonòmica i local per garantir entorns segurs que no només evitin el maltractament, sinó que promoguin el bon tracte i la participació activa dels infants i adolescents en la construcció d'una cultura lliure de violència.

En aquest marc, la **Plataforma d'Infància de Catalunya ha publicat el monogràfic "Cap a una infància lliure de violència. El repte de la LOPIVI"**⁵⁴, on analitza els principals reptes per a la plena implementació de la llei i proposa mesures per dotar de recursos suficients els equips professionals, millorar els mecanismes de denúncia i garantir l'efectivitat de les polítiques preventives.

D'altra banda, la Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual i la seva reforma també preveu/recull avenços en relació amb la resposta del sistema i l'atenció a víctimes de violència sexual, entre les quals, la inclusió del model Barnahus com a model d'atenció integral. Tot i això, avui dia, no existeix un projecte de llei específic per a la creació d'una justícia especialitzada en violència contra la infància i existeixen moltes dificultats per aconseguir dades sobre aquesta realitat.

Les dades mostren un increment sostingut i preocupant de les violències contra la infància i adolescència a Catalunya, especialment en l'àmbit sexual, masclista, escolar i digital. Aquest escenari exigeix una resposta integral basada en la prevenció, la detecció precoç, la protecció immediata i la reparació. Aquestes mesures han d'estar alineades amb l'**Agenda 2030**, avançant en l'**ODS 16** per garantir institucions sòlides i mecanismes efectius de protecció i accés a la justícia; en l'**ODS 5** per erradicar la violència masclista i sexual amb perspectiva de gènere; i en l'**ODS 10** per reduir les desigualtats i assegurar que tots els infants, especialment els més vulnerables, rebin la mateixa protecció i oportunitats.

⁵⁴ Plataforma d'Infància de Catalunya- PINCat, (2025). Cap a una infància lliure de violència. El repte de la LOPIVI.

A continuació s'exposen les demandes de la PINCat a les Administracions Públiques per prevenir, detectar i reparar totes les violències que afecten infants i adolescents.

- **Garantir la protecció integral de tots els infants i adolescents** davant qualsevol forma de violència, aplicant de manera efectiva la LOPIVI i **els protocols de bon tracte**, i reforçant el paper del **COCIBE** com a figura clau per promoure centres educatius protectors i coordinats amb altres actors en la prevenció i intervenció davant situacions de risc.
- **Garantir que tots els espais on conviuen infants i adolescents siguin segurs i promotors de bon tracte**, certificant-ne el compliment i realitzant inspeccions periòdiques.
- **Ampliar la garantia de seguretat i bon tracte a tots els espais on els infants i adolescents hi són presents**. Aquesta mesura inclou espais educatius, de lleure, esportius, culturals, digitals, de transport i qualsevol altre àmbit on es desenvolupi la vida infantil i adolescent.
- **Establir protocols de prevenció i acompanyament davant la violència entre iguals**, basats en la Planificació Centrada en la Persona i desenvolupats amb el Tercer Sector.
- **Desplegar el Protocol d'Abordatge de les Violències Sexuals** amb un finançament adequat, assegurant mesures de reparació, suport econòmic a les famílies i programes de masculinitats igualitàries. Cal incorporar mesures específiques per a la **infància supervivent de violències**.
- **Exigir el compliment de les obligacions legals i implementar mecanismes de seguiment i rendició de comptes** en totes les institucions que treballen amb infància.
- **Facilitar els mecanismes de denúncia accessibles i adaptats a la infància**, i **reduir** la durada dels procediments judicials a menys de dotze mesos per evitar revictimitzacions.
- **Crear jutjats i fiscalies especialitzats en violència contra la infància i incrementar els equips tècnics multidisciplinaris** per afrontar l'augment de casos de violència sexual.
- **Garantir el desplegament i la implantació efectiva de la figura del facilitador judicial**, establerta per llei, per donar suport a infants i adolescents amb dificultats comunicatives (p. ex., discapacitat intel·lectual o pluridiscapacitat) perquè puguin declarar i comprendre el procés judicial en condicions d'igualtat
- **Fomentar torns d'ofici especialitzats en infància als col·legis d'advocacia**,

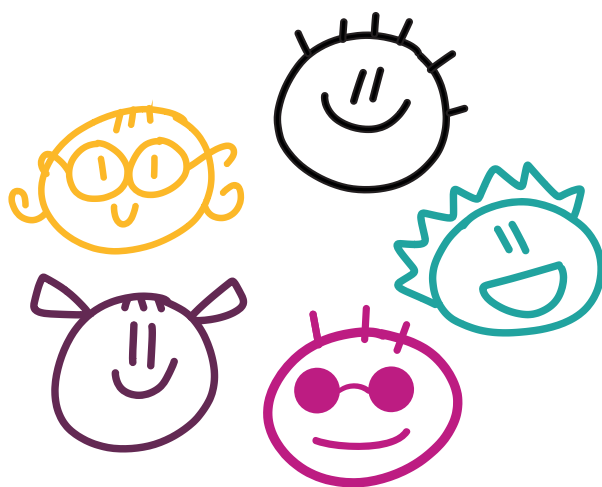
amb formació inicial i continuada en drets de la infància i perspectiva de gènere.

- **Garantir el desplegament i el reforç dels serveis** Barnahus **a tot el territori**, amb recursos suficients i equips professionals especialitzats, assegurant la realització de proves preconstituïdes i establint la Barnahus com a entorn preferent per a l'entrevista única.
- **Reconèixer i garantir el dret a la reinserció i a les segones oportunitats per a infants i adolescents** que han comès actes violents o delictes, però que són no imputables per raó d'edat. Desenvolupar itineraris socioeducatius personalitzats, amb suport psicològic, familiar i comunitari, que afavoreixin la responsabilització, la reparació del dany i la reconstrucció del vincle social.
- Desenvolupar **serveis especialitzats de resposta, suport psicològic i reparació del dany, adaptats a l'edat i a la diversitat** de tots els infants víctimes de violència.
- **Garantir** els recursos d'**orientació, assessorament i suport professional** per acompanyar adequadament els infants i adolescents davant situacions de **sospita o evidència de violència**.
- **Agilitzar i garantir els processos de regularització** dels infants i adolescents

migrats per evitar situacions d'inseguretat derivades de la manca de documentació o dels retards administratius, i **assegurar-ne la protecció efectiva davant vulneracions de drets i possibles formes de violència**.

- Sensibilitzar la població sobre les violències que pateixen els infants i adolescents mitjançant **campanyes permanents i formació dels agents clau**.
- **Enfortir les xarxes socials i comunitàries de suport a infants i adolescents**, especialment en entorns vulnerables i digitals.
- **Garantir una educació afectivosexual integral i adaptada**, dotant la comunitat educativa dels recursos necessaris, promovent la formació en ús segur i responsable de les TRIC, i afavorint la detecció precoç de situacions de violència. Cal també facilitar espais d'acompanyament i formació per a les famílies, adaptats per franges d'edat i connectats amb la xarxa comunitària, així com **incloure programes específics per a infants i adolescents amb discapacitat**, per garantir la prevenció de qualsevol forma de violència.
- **Establir un mínim d'hores de formació continuada obligatòria** a tots els agents que treballen amb infància i adolescència, en clau **preventiva**.

QUÈ HI DIUEN ELS NENS I NENES?

**Manuela González
Romero:**

"Jo crec que podem millorar el dret a la igualtat: que tots els nens i totes les nenes se sentin iguals, tinguin el color que tinguin, la religió que tinguin o la cultura que tinguin."

Abraham Cortés:

"Per mi el més important és el dret a la igualtat. Perquè a moltes escoles, o al carrer, ha passat que a la gent, per ser d'un altre color, la discriminen. A una la deixen jugar, a l'altra no."

Izan València:

"M'agradaria que a les escoles, en un futur, no hi hagués tant bullying, als nens i nenes."

Yeray Bola:

"Que et respectin, perquè al món hi ha molt racisme."

Abraham Cortés:

"Tots som iguals, tots som persones."

Consulta el vídeo on diversos infants expressen **què signifiquen per a ells els seus drets i què demanarien a les persones que prenen decisions que afecten les seves vides.**

Catalunya

2024

En el període
2016-2022:

56%

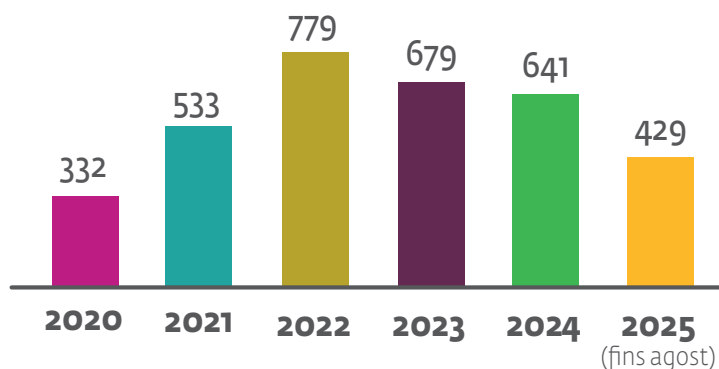
Augment de les denúncies per **violència sexual**
amb víctimes menors d'edat (de 947 a 1.477)
[fins setembre 2023: 1.198 denúncies]

19,7%

Augment de les denúncies per **violència
masclista** a infants (de 1.827 a 2.187)
[fins setembre 2023: 1.674 denúncies]

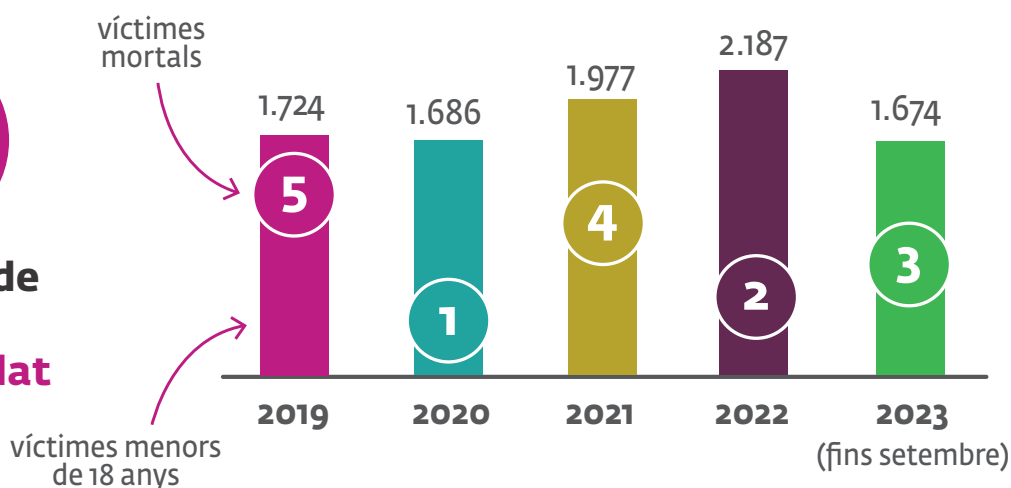

Infants han estat
registrats al portal
RUMI per sospita
de maltractament

+29,5%

Increment de
víctimes
menors d'edat

Casos de possibles
situacions de
**violència a l'àmbit
escolar**

863 casos
347 assetjament
escolar

curs
2021-2022

1.548 casos
682 assetjament
escolar

curs
2022-2023

344 casos

curs
2023-2024
(fins desembre)

Entorn familiar, inclusió i pobresa

3

Aquest eix analitza els entorns de creixement i desenvolupament dels infants i adolescents, així com els factors que hi incideixen, tant de manera directa com indirecta. Entre aquests factors destaquen la cobertura de les necessitats bàsiques, així com les situacions de risc social que poden comprometre el benestar i l'exercici ple dels seus drets.

NORMATIVA QUE REGULA AQUEST ÀMBIT

- › Llei 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies, la Generalitat de Catalunya.
- › Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.
- › La Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.
- › Ley 26/2015, de 28 de julio, de modificación del sistema de protección a la infancia y a la adolescencia.

PRINCIPALS DADES

La pobresa infantil a Catalunya és un fenomen persistent i estructural que afecta greument els drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència. L'any 2024, **la taxa AROPE⁵⁵ (indicador de risc de pobresa o exclusió social) per a la població menor de 18 anys a Catalunya es va situar en un 34,7%⁵⁶.**

En termes absoluts, es tradueix en **467.700 infants i adolescents en risc de pobresa o exclusió social, és a dir, 1 de cada 3.** A Catalunya, es calcula que l'impacte econòmic d'aquesta realitat ascendeix a 11.800 milions d'euros anuals, aproximadament un 5%

del PIB⁵⁷. Aquest cost s'associa a les conseqüències negatives de la pobresa en la infància, com ara resultats educatius més baixos, més probabilitat d'atur i precarietat laboral en l'edat adulta, així com una salut física i mental més deteriorada. Tot plegat limita el desenvolupament econòmic i social del país

El **11,4%** d'aquesta població pateix privació material severa⁵⁸. A més, la pobresa tendeix a perpetuar-se: **8 de cada 10 infants pobres seran adults pobres.**

Al conjunt de la UE, el **24,2 %** dels infants i adolescents, és a dir, **19,5 milions**, estaven

55 Taxa i població en risc de pobresa o exclusió social. AROPE (At Risk of Poverty and/or Exclusion).

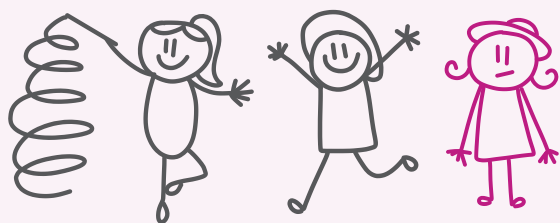
56 IDESCAT-INE-Eurostat, (2024). Població en risc de pobresa o exclusió social.

57 Alt Comissionat contra la Pobresa Infantil, (2023). El coste de la pobreza infantil en España. Govern d'Espanya. Nota: segons l'informe, el càlcul del cost econòmic a Catalunya s'obté aplicant el 5% del PIB al PIB de Catalunya de l'any 2019.

58 Institut d'Estadística de Catalunya, (2025). Enquesta de Condicions de Vida.

en risc de pobresa o exclusió social el 2024. Espanya és el segon Estat membre de la Unió Europea amb un **34,6 %** dels nens i nenes afectats, només per darrere de Bulgària (**35,1 %**) i per davant de Romania (**33,8 %**)⁵⁹.

A Catalunya un total de
467.700 infants,
1 de cada 3
 es troba en risc de
 pobresa o exclusió social

En el marc de l'anàlisi sobre la pobresa infantil, cal destacar la iniciativa Què funciona contra la pobresa? – Àmbit Pobresa infantil, liderada per Ivàlua, UNICEF Comitè Catalunya i el Departament d'Economia i Hisenda de la Generalitat de Catalunya, amb la participació de la PINCat al grup assessor. El projecte té per objectiu avaluar l'efectivitat de les intervencions orientades a reduir la pobresa infantil, amb la finalitat

d'aportar evidència empírica per a la presa de decisions i el disseny de polítiques públiques en aquest àmbit.

POBRESA INFANTIL

Entre 2016 i 2024, el nombre d'infants i adolescents en risc de pobresa ha augmentat en més de 75.000 infants i adolescents (+20%). En aquest mateix període, la taxa AROPE per a la població menor de 18 anys ha crescut 7 punts percentuals, passant del 26,6 % al 33,8 %.

Els darrers anys ha incrementat de manera significativa el nombre d'infants i adolescents amb expedients de desemparament i tutela. Tot i que aquest increment s'explica en part per l'arribada d'adolescents migrats sols a Catalunya, no és l'única causa. Entre els anys 2016-2023, excloent aquest col·lectiu, **el nombre d'infants i adolescents amb expedient de desemparament o de tutela ha augmentat un 16 %**. En termes relatius, la taxa per cada 1.000 infants ha passat del 5,3 de l'any 2016 al 6,2 de l'any 2023⁶⁰.

Segons les dades de l'Enquesta de Condicions de Vida **tenir criatures incrementa el risc de pobresa**. Segons la composició de la llar,

⁵⁹ Eurostat, (2025) Persons at risk of poverty or social exclusion by age and sex.

⁶⁰ Sindicatura de Greuges de Catalunya, (2024). Informe sobre els drets de l'infant.

al 2024 la taxa AROPE de les llars amb infants dependents és del 28,5 %, en contraposició del 18,8 % de les llars que no en tenen⁶¹.

La **taxa de risc de pobresa** abans de tot tipus de transferències socials, per la població menor de 18 anys, és del 37,1 %. Aquesta taxa passa a ser del 35,3 % quan es comptabilitzen les pensions de vellesa i supervivència, i del 28 % **quan es comptabilitzen totes les transferències socials**⁶². En altres països europeus amb sistemes de benestar més robustos, el percentatge de reducció del risc de pobresa infantil aconseguit per les transferències és sovint molt més alt (fins al 60 % de reducció només amb ajuts familiars).

El 2022 la taxa de **privació material severa a la infància, el nivell més extrem de pobresa**,⁶³ per a Catalunya va ser del 10,8 %. Aquesta va pujar al 12 % el 2023 i se situà en l'11,4 % el 2025. En termes absoluts, el nombre d'infants en aquesta situació va ascendir de 127.400 el 2022 fins a 151.300 el 2024⁶⁴.

61 Institut d'Estadística de Catalunya, (2025). Enquesta de Condicions de Vida.

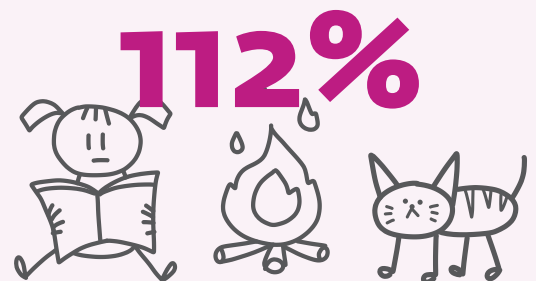
62 Institut d'Estadística de Catalunya, (2025). Enquesta de Condicions de Vida.

63 La pobresa severa mesura el percentatge de persones que viuen a llars la renda de les quals disponible total equivalent és inferior al 40 % de la renda mitjana.

64 Extrapolació de dades realitzada per Save the Children sobre l'Enquesta de condicions de vida, (2022). Nota de premsa.

Aquestes llars es troben també en situació de baixa intensitat d'ocupació⁶⁵.

La dificultat per mantenir
l'**habitatge a una temperatura adequada**,
passa del **8,3% (2019)**
al **17,6% (2024)**,
un creixement relatiu del

Entre el 2019 i el 2024, la majoria d'indicadors de privació material a Catalunya mostren un augment significatiu. Destaca especialment l'increment de la **dificultat per mantenir l'habitatge a una temperatura adequada, que passa del 8,3 % al 17,6 %, amb un creixement relatiu del 112 %**. També s'accentua l'indicador de **no menjar carn, pollastre o peix almenys cada dos dies, que creix un 55 % (del 4 % al 6,2 %)**. Els

65 Evolución de la Baja Intensidad del Trabajo en los Hogares con menores de 18 años (indicador AROPE–estrategia Europa 2020) España- Cataluña (2008-2022)

retards en el pagament de l'habitatge augmenten de manera significativa, passant del 7,5 % el 2019 al 14,3 % el 2024, un increment del 90,7 %. En conjunt, les dades evidencien un empitjorament significatiu de tots els indicadors, especialment aquells relacionats amb l'energia, l'alimentació i l'habitatge

Més de 127.000 llars catalanes tenen tots els seus membres actius a l'atur, i **més de 74.000 llars** no tenen cap ingrés

El darrer informe de la Fundació FOESSA, publicat l'any 2022, alertava que **396.000 llars a Catalunya tenen la persona sustentadora principal en una greu inestabilitat laboral**. Més de **127.000 llars catalanes tenen tots els seus membres actius a l'atur, i més de 74.000 llars no tenen cap ingrés**⁶⁶.

⁶⁶ Fundació FOESSA (2022). Informe sobre exclusió i desenvolupament social a Catalunya.

Els indicadors de desigualtat s'han reduït lleugerament l'any 2024 amb comparació amb exercicis anteriors. L'indicador S80/S20 mostra que el 20 % de les llars amb majors ingressos van acumular 4,6 vegades més renda que el 20 % de les llars més desafavorides. Aquesta ràtio era del 5,0 el 2023 i va arribar al seu màxim el 2014, amb un valor 6,0. Un altre indicador per mesurar la desigualtat és l'índex de Gini, que quantifica la desigualtat de manera agregada (un índex de Gini igual a 0 equival a màxima igualtat i 100 a màxima desigualtat). Al 2024 aquest índex se situa en 29,0, per sota del 29,9 registrat el 2023 i lluny del pic de 33,0 assolit l'any 2014.

Quan parlem de pobresa i de dificultats per accedir als serveis i recursos per cobrir les necessitats dels infants i adolescents i de les famílies defensem que cal incorporar també el **greuge econòmic que suposa tenir una discapacitat**. Tanmateix, no disposem de dades específiques sobre l'impacte de la pobresa en infants amb discapacitat a nivell de Catalunya.

L'Acord GOV/208/2023, de 10 d'octubre, va establir el compromís de redactar una estratègia específica per combatre la pobresa infantil a Catalunya. En compliment d'aquest mandat, l'abril de 2024 es va presentar el marc general d'actuació de **l'Estratègia de lluita contra la pobresa infantil**

2025-2030⁶⁷, juntament amb un primer pla d'acció per a l'any 2025. A nivell local, l'Ajuntament de Barcelona ha aprovat recentment **l'Estratègia de lluita contra la pobresa infantil a Barcelona 2025-2030**⁶⁸, amb l'objectiu de desplegar accions específiques per reduir les situacions de vulnerabilitat que afecten nens, nenes i adolescents a la ciutat i garantir un abordatge integral i coordinat amb tots els agents implicats. La PINCat, que forma part dels consells assessors de les estratègies catalana i barcelonina, ha estat un actor clau en la seva definició, presentació i articulació de propostes.

En el marc estatal, s'està impulsant l'elaboració d'un Pacte d'Estat contra la pobresa infantil amb la voluntat d'assolir un acord transversal. En aquest context, **la PINCat va comparèixer davant la Comissió de Joventut i Infància del Congrés dels Diputats per aportar la seva visió i propostes**⁶⁹. En la seva intervenció es va reclamar un increment substancial de la inversió en infància i adolescència, així com l'establiment d'una prestació universal per a la

criança, on l'infant sigui titular del dret, que incorpori criteris de modulació en funció de les diferències territorials de renda.

L'any 2024, **el 28,8% de les llars** en règim de lloguer es trobaven en **risc de pobresa o exclusió social (AROPE)**

HABITATGE

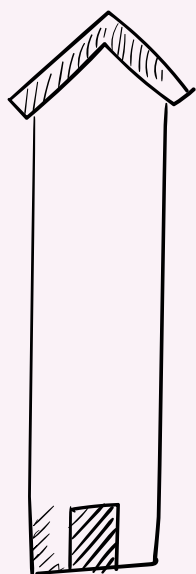
L'accés a un habitatge digne és un dret fonamental i una condició imprescindible per al benestar dels infants. Cada vegada més famílies amb fills i filles tenen dificultats per accedir o mantenir un habitatge adequat, i moltes es veuen abocades a la pobresa a causa del sobrecost que suposa. Aquesta situació redueix els recursos per cobrir altres necessitats bàsiques —com l'alimentació, la salut o l'educació— i genera desigualtats que impacten en tots els drets dels infants. Tal com assenyala l'informe d'UNICEF

67 Generalitat de Catalunya. Departament de Drets Socials i Inclusió, (2025). Estratègia de lluita contra la pobresa infantil a Catalunya 2025-2030. Pla d'acció 2025.

68 Ajuntament de Barcelona, (2025). l'Estratègia de lluita contra la pobresa infantil a Barcelona 2025-2030. Resum Executiu.

69 Congreso de los Diputados. Comisión de Joventut e Infància (2025) Vídeo de la compareixença del 16 de juny de 2025 (minut 53)

Espanya Jo també visc aquí. Habitatge, pobresa i drets d'infància (2024), l'accés a un habitatge adequat és un "dret de drets", ja que la seva vulneració compromet la garantia de la resta.

La despesa familiar que més ha augmentat (2018-24) ha estat l'habitatge, amb un increment del **145%**

El lloguer s'ha convertit en un factor de risc per a milers de famílies amb infants, especialment aquelles que no disposen d'un habitatge en propietat. **Entre el 2013 i el 2022, els preus del lloguer han augmentat de manera sostinguda:** un 50,7 % a Barcelona i un 43,8 % al conjunt de Catalunya. Actualment, el cost mitjà mensual d'un habitatge de lloguer és de 1.027 € a Barcelona i 780 € a Catalunya, xifres

inassumibles per a moltes llars amb infants a càrrec⁷⁰.

Aquesta pressió econòmica s'associa directament a una major vulnerabilitat: l'any 2024, el **28,8 % de les llars en règim de lloguer es trobaven en risc de pobresa o exclusió social** (AROE), en comparació amb només l'11,4 % de les llars propietàries⁷¹. Aquest desequilibri evidencia la manca d'un parc de lloguer assequible i les desigualtats d'accés a un habitatge digne, un dret fonamental que condiciona la resta de dimensions del benestar infantil.

Globalment, **la despesa familiar que més ha augmentat en els darrers sis anys (2018-24) ha estat l'habitatge**, amb un increment del 145 %. Si a aquest augment se li suma l'increment del 29 % de les despeses corrents de l'habitatge – costos d'aigua, la taxa d'escombraries i de sanejament, les despeses de comunitat, el gas i l'electricitat – el pes total del cost de l'habitatge en l'economia familiar s'ha disparat, i ha esdevingut un factor central de precarització de moltes llars⁷². Tot això es reflecteix en el fet que **un 37,3 % de les llars catalanes destinen més del 40 % dels seus ingressos a l'habitatge**, molt per sobre de la mitjana europea (21 %).

⁷⁰ Save the Children. (2024). Quant mesura la infància a Catalunya?

⁷¹ Institut d'Estadística de Catalunya, (2025). Enquesta de Condicions de Vida.

⁷² Save the Children, (2024). El cost de la criança a Catalunya

La crisi d'habitatge impacta de forma especialment greu en els col·lectius més vulnerables, com les llars monoparentals encapçalades per dones o les famílies en situació administrativa irregular. Per a moltes d'aquestes llars, el cost del lloguer representa una càrrega desproporcionada, sovint superior al 40% dels ingressos disponibles⁷³. A més, les dificultats per empaïronar-se —especialment entre les famílies en exclusió residencial— dificulten l'accés a drets bàsics i serveis, com l'escolarització, l'atenció sanitària o les prestacions socials, vulnerant els drets dels infants.

Aquest escenari sovint aboca les famílies a situacions de pobresa energètica i manca de subministraments essencials, agreujant la seva vulnerabilitat. La manca d'un parc públic de lloguer assequible suposa un obstacle estructural per garantir l'accés a un habitatge digne. El 2024, **només 98.571 habitatges a Catalunya comptaven amb algun règim de protecció⁷⁴, fet que representa tan sols un 2,5% del total del parc d'habitatge⁷⁵, una xifra molt per sota de la mitjana europea.**

L'evolució dels preus de compra i de lloguer a Catalunya, i la inexistència d'un parc públic

73 Save the Children, (2024). Quant mesura la infància a Catalunya?

74 Agència de l'Habitatge de Catalunya, (2024). Nombre d'habitatges protegits, amb règim de protecció.

75 Institut d'Estadística de Catalunya, (2025). Cens de Població i Habitatges.

d'habitatge, ha suposat greus dificultats d'emancipació dels joves. Des de l'esclat de la crisi del 2008, **el percentatge de joves emancipats no ha parat de caure i ha passat del 32,6% l'any 2007 a un 17,4% l'any 2024⁷⁶.**

Les dades mostren una forta desigualtat en el règim de tinença de l'habitatge entre la població jove (de 18 a 29 anys) i el conjunt de la població. **Només el 26% de les persones joves resideixen en habitatges de propietat, mentre que aquesta xifra s'eleva fins al 67% per al conjunt de la població.** En canvi, el lloguer és la forma predominant d'habitatge entre les persones joves, amb un 62% que viu de lloguer, en contrast amb només un 28% del total de la població. Aquesta diferència posa de manifest les dificultats creixents per accedir a la propietat entre els joves i augmenta el risc d'exclusió residencial entre la joventut.

COST DE CRIANÇA

Save the Children alerta que **des del 2018 els preus a Espanya han augmentat un 15% respecte al 2022.** A Catalunya, **el 2024 el cost de la criança (o a 17 anys) era de 938 € al mes per fill o filla,** mentre que el 2022 aquesta xifra era de 819 € i el 2018,

76 Generalitat de Catalunya. Sistema d'indicadors sobre la realitat juvenil a Catalunya.

abans de la pandèmia i la crisi de preus, se situava en 626 € mensuals. **Es pot afirmar que la criança avui és un 48,8% més cara, amb gairebé 300 € més al mes que 4 anys enrere⁷⁷.**

Encara que el **PIB per càpita de Catalunya sigui un 22% més alt que la mitjana espanyola, el cost de la criança ho és encara més, un 30% superior.** L'increment dels preus dels productes bàsics ha impactat en les famílies amb menys recursos que avui dia han de destinar el 73% del seu pressupost a aliments, habitatge i subministraments, mentre que les famílies amb més recursos n'hi destinen el 44%.

D'aquesta manera, **a Catalunya el 23% de la població no pot cobrir el cost de la criança,** repercutint sobre el benestar i les oportunitats dels nens i nenes. Per a les franges de 0 a 3 i 4 a 6 anys, la despesa més elevada és la de la conciliació. A partir dels 7 anys, la partida més elevada és la de l'alimentació.

A Catalunya no es disposa de dades específiques sobre carència material infantil, però diversos indicadors indirectes evidencien la pressió econòmica que afronten moltes famílies⁷⁸. Destaca especialment que el **18,5% de**

les llars no poden mantenir l'habitatge a una temperatura adequada, superant la mitjana estatal (17,4%). Així mateix, el **35,5% de les llars** no poden fer front a despeses imprevistes, i un **29,3% no es poden permetre una setmana de vacances a l'any.**

A Espanya, hi ha més de mig milió d'infants i adolescents que no es poden permetre menjar un plat de pollastre, carn o una proteïna equivalent com a mínim cada dos dies⁷⁹. A Catalunya la xifra arriba fins a uns **67.000 infants i adolescents, és a dir, un 5,8%.**

A Catalunya, **la taxa de pobresa laboral és de l'11,1%, però s'eleva fins al 16,5% en les famílies amb infants,** fet que evidencia que disposar d'una feina no garanteix cobrir les necessitats bàsiques dels nens i nenes.

En les llars en què viuen infants i adolescents, la cura recau de forma majoritària en les dones⁸⁰. Les dades més recents⁸¹ confirmen que les dones dediquen una mitjana de sis hores setmanals més que els homes a les tasques de cures i domèstiques. Així mateix, el 89% de les persones que treballen a temps parcial per motius vinculats a la cura són dones, i el 92% de

77 Save the Children, (2024). El cost de la criança a Catalunya.

78 Instituto Nacional de Estadística, (2024). Encuesta de condiciones de vida.

79 Extrapolació de dades realitzada per Save the Children sobre l'Enquesta de condicions de vida, (2022). Nota de premsa.

80 Departament de Salut, (2024). Enquesta de salut a Catalunya (ESCA).

81 Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (2024). Avaluació de necessitats de les cures a Catalunya.

les excedències per cura d'infants són sol·licitades per dones. També cal destacar que el 85% de les persones inactives per raons de cura corresponen a dones. Aquest desequilibri es manifesta tant en el treball remunerat com en el no remunerat, i reflecteix la persistència d'una bretxa de gènere significativa en la distribució de les responsabilitats de cura dins les famílies catalanes.

AJUTS PER A COMBATRE LA POBRESA INFANTIL

Actualment, la prestació de la renda garantida de ciutadania (RGC) és la política de transferència de renda més significativa a Catalunya pel que fa a l'impacte sobre la infància i és una eina de suport a les famílies amb criatures a càrrec en situació de vulnerabilitat. Com a prestació de caràcter integral, permet donar resposta a la pobresa infantil en la mesura que protegeix les famílies en situació de vulnerabilitat.

Des de l'any 2017, **la inversió en la Renda Garantida Ciutadana (RGC) s'ha multiplicat per més de quatre vegades, i el nombre d'infants que se n'han beneficiat ha crescut en un 84% entre 2017 i 2021** (sent 44.129 infants i adolescents beneficiaris el 2021)⁸².

⁸² Sindicatura de Greuges de Catalunya, (2024). Informe sobre els drets de l'infant.

No obstant això, **des de l'any 2022 s'ha observat una reducció en el nombre de beneficiaris**. Aquell any, prop de 3.800 infants menys varen percebre l'ajut, un des-

En les llars en què viuen infants i adolescents, **la cura recau de forma majoritària en les dones**

cens del 3,8 %, atribuït en part a la millora de la situació del mercat laboral. El descens es va mantenir el 2023, amb una caiguda addicional del 6% dels beneficiaris menors d'edat. Cal destacar que aquesta reducció del nombre de beneficiaris s'ha produït malgrat l'increment de l'IRSC que ha passat de 469,12 euros mensuals el 2022 a 614,65 l'any 2022.

Tot i la importància de l'RGC, la seva cobertura continua sent molt baixa: **només**

un 25,3% dels infants en situació de pobresa severa i un 10,7% dels infants en situació de risc de pobresa en són beneficiaris.

Si es tenen en compte els infants coberts per l'Ingrés Mínim Vital (IMV), la cobertura combinada pot arribar al 70% dels infants en pobresa severa, però això implica que **com a mínim una quarta part d'aquests infants no reben cap de les dues prestacions**. Aquestes xifres reflecteixen les mancances estructurals del sistema català de prestacions, que no identifica l'infant com a subjecte de dret ni incorpora criteris específics per garantir-ne la protecció. Per tant, l'impacte d'aquest ajut com a mecanisme per combatre la pobresa infantil continua sent molt limitat⁸³.

En general, **les polítiques de transferències socials redueixen el risc de pobresa infantil a Catalunya un 28%, molt per sota de la mitjana europea (19,3%)**⁸⁴.

SISTEMA DE PROTECCIÓ

A Catalunya, hi ha **787 famílies acollidores i 923 infants i adolescents acollits**. A més, hi ha 136 famílies de caps de setmana i vacances que acullen 146 infants⁸⁵. A banda, hi ha **2.098 nens i adolescents que viuen en centres com els CRAE** (Centres Residencials d'Acció Educativa), institucions per a la guarda i educació d'infants i joves de 0 a 18 anys. Tant els que viuen en centres, com els que ho fan en famílies d'acollida, estan tutelats per la Generalitat⁸⁶.

El nombre d'infants tutelats menors de 3 anys en centres residencials s'ha duplicat en 4 anys, s'ha passat de 64 l'any 2020 a 134 el 2024, la qual cosa contravé les previsions legals. El mateix succeeix amb els infants menors de 6 anys en centres residencials, que han passat de 123 l'any 2020 a 280 l'any 2024. A Catalunya, en total hi ha **1.256 infants menors de 6 anys tutelats**⁸⁷.

Els estudis de benestar subjectiu evidencien que la infància i adolescència acollida en família extensa i aliena mostren un nivell de benestar més elevat que els infants i adolescents en acolliment residencial. El marc normatiu estableix la preferència del recurs de l'acolliment

83 Sindicatura de Greuges de Catalunya, (2024). Informe sobre els drets de l'infant.

84 Institut d'Estadística de Catalunya, (2025). Enquesta de Condicions de Vida.

85 Dades del Departament de Drets Socials, (2024). Nota de premsa.

86 Generalitat de Catalunya, (2024). Dades del sistema de protecció a la infància de Catalunya.

87 Dades del Departament de Drets Socials, (2024). Nota de premsa.

familiar, atès que els entorns familiars, fora de situacions concretes, permeten donar millor resposta a les necessitats de la infància.

El recurs de protecció assignat a la infància i adolescència tutelada no sempre coincideix amb la proposta formulada prèviament pels Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA). Segons dades de l'abril de 2023, el 17% dels expedients de desemparament acumulen una durada superior a un any, tot i que la Llei 14/2010 estableix l'obligació de resoldre l'expedient dins d'aquest termini⁸⁸.

Segons les darreres dades de la Generalitat de Catalunya, fins al mes d'agost de 2025 **dels 19.861 infants i adolescents amb expedient obert en el sistema de protecció, hi havia 6.189 infants i adolescents amb un expedient de risc greu, 4.265 infants i adolescents que tenien obert un expedient per desemparament, 6.675 de tutela i 88 de guarda**. Malgrat que l'acolliment familiar hauria de ser l'opció prioritària, actualment el 59,9% dels infants i adolescents tutelats en el sistema de protecció estan en centres residencials, amb una proporció que ha tendit a créixer els darrers anys per sobre de l'acolliment familiar (39,2%).⁸⁹

⁸⁸ Sindicatura de Greuges de Catalunya, (2024). Informe sobre els drets de l'infant.

⁸⁹ L'expedient de tutela s'inicia en el moment en què es dicta la resolució administrativa de desemparament i es manté oberta mentre estan vigents les funcions tutelars sobre l'infant o l'adolescent.

Avui dia, també existeixen recursos residencials per a infants i adolescents migrats sols, fet que provoca l'existència d'un sistema de

A Catalunya hi ha
**2.098 nens i adolescents
que viuen en centres
com els CRAE**

protecció dual. Aquest sistema combina la protecció ordinària amb serveis especialitzats dirigits exclusivament a infants i adolescents migrants no acompanyats. Un exemple és el Servei de Primera Acollida i Atenció Integral (SPAIA) amb 876 places al mes d'agost de 2025⁹⁰.

⁹⁰ Generalitat de Catalunya, (2024). Dades del sistema de protecció a la infància de Catalunya. ** actualitzar dada al setembre

CONCLUSIONS

Les dades analitzades confirmen que la **pobresa infantil a Catalunya és un problema estructural i persistent**, que no s'ha aconseguit revertir en els darrers anys, tot i la millora d'alguns indicadors macroeconòmics. La taxa AROPE per a la infància continua sent elevada i amb una tendència creixent des de 2016, situant-se clarament per sobre de la mitjana europea.

Aquest problema no només és rellevant en termes relatius, sinó també en valors absoluts: **Catalunya és, després d'Andalusia, la comunitat autònoma amb més infants i adolescents afectats** per algun dels indicadors AROPE, com el risc de pobresa, la privació material severa o la baixa intensitat laboral de les llars. Aquest volum evidencia la magnitud del repte i la necessitat d'una resposta estructural i sostinguda.

Una de les eines de referència per abordar la pobresa infantil són els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de les Nacions Unides, especialment l'ODS 1, que fixa com a objectiu erradicar la pobresa en totes les seves formes per a l'any 2030. Tanmateix, els nivells actuals d'inversió a **Catalunya mostren un dèficit significatiu: la despesa en protecció social a famílies i infants representa només el 0,8% del PIB, una tercera part de la mitjana europea**, i molt per sota dels països que han aconseguit reduir la pobresa infantil.

Finalment, **el sistema de protecció a la infància continua evidenciant una dependència excessiva de l'acolliment residencial, contravenint el principi de preferència per l'acolliment familiar** recollit a la normativa internacional i estatal. Aquest model, sovint marcat per la manca d'individualització i estabilitat emocional, reclama una reforma profunda que garanteixi la desinstitucionalització i el dret dels infants a créixer en entorns familiars protectors.

Tot seguit, es llisten les demandes prioritza- zades de la PINCat a les Administracions Públiques per combatre la pobresa infantil:

- **Incrementar la inversió en infància i famílies** fins, com a mínim, la mitjana europea del 2,5% del PIB, amb caràcter estructural i des d'una perspectiva de drets.
- **Impulsar l'Estratègia Catalana per Combatre la Pobresa Infantil 2025-2030**, i dotar-la dels recursos econòmics necessaris i estructurant-la en plans d'acció anuals, amb objectius clars, indicadors de seguiment, accions basades en evidència científica i enfocament orientat a resultats. Aquesta estratègia ha de situar els infants al centre de les polítiques públiques, afavorir una resposta coordinada i integral entre administracions i agents socials, i prioritzar la prevenció i intervenció comunitària.
- **Impulsar mesures específiques per als col·lectius més vulnerables, com els**

infants amb discapacitat, que sovint pateixen una doble discriminació —per motiu d'edat i condició—, i per a les famílies monoparentals, que presenten nivells especialment elevats de risc de pobresa.

- › **Establir una prestació per a la criança de caràcter universal, en què l'infant sigui el titular del dret que respongui al cost real de la criança a Catalunya.**

Aquesta prestació ha de ser compatible amb altres prestacions, com el complement d'infància de la RGC.

- › **Reformar la Renda Garantida de Ciutadania (RGC)** per millorar la cobertura a les famílies amb infants, incrementant els llindars i les quanties, introduint trams diferenciats per a famílies monoparentals, i famílies amb infants i adolescents amb discapacitat garantint la compatibilitat amb rendes de treball i altres ajuts.

- › **Integrar la gestió de la RGC i l'Ingrés Mínim Vital (IMV)** per simplificar l'accés a les prestacions, reduir la burocràcia i garantir un sistema més àgil, eficient i automàtic que eviti duplicitats i assegurí una sola sol·licitud per a totes les ajudes.

- › **Impulsar i reforçar els serveis d'atenció a la infància i l'adolescència amb caràcter preventiu i comunitari**, especialment orientats a les famílies en situació de vulnerabilitat. Aquests serveis han d'estar arrelats al territori, actuar de manera proactiva

i coordinada, i tenir com a objectiu detectar i abordar precoçment situacions de risc.

Cal garantir el desplegament efectiu d'aquesta tipologia dins de la Cartera de Serveis Socials, amb una dotació adequada de recursos humans i econòmics.

- › **Millorar la prestació d'urgència social per a famílies amb infants**, estenent-la

a situacions de discapacitat i reforçant el servei de **famílies col·laboradores**, que donen suport temporal a famílies en situacions límit.

- › **Combatre el non take-up** mitjançant la simplificació, la informació accessible i el suport actiu a les famílies, eliminant barreres administratives, com la complexitat dels tràmits i la manca de claredat en la informació, i posar en marxa serveis d'acompanyament personalitzat que ajudin les famílies en la tramitació.

- › **Implementar una finestra única per a la gestió de prestacions socials**, garantir la compatibilitat entre prestacions i ingressos laborals, i assegurar el finançament estable i suficient de les ajudes econòmiques PUA (Productes de Suport), eliminant el copagament en serveis essencials per a la vida independent

- › **Impulsar campanyes de comunicació dirigides a famílies vulnerables**, sensibilitzant sobre els seus drets i facilitant l'accés a la informació en diferents formats i idiomes.

També s'inclouen les propostes de la PINCat per assegurar un habitatge adequat i estable per a les famílies amb infants:

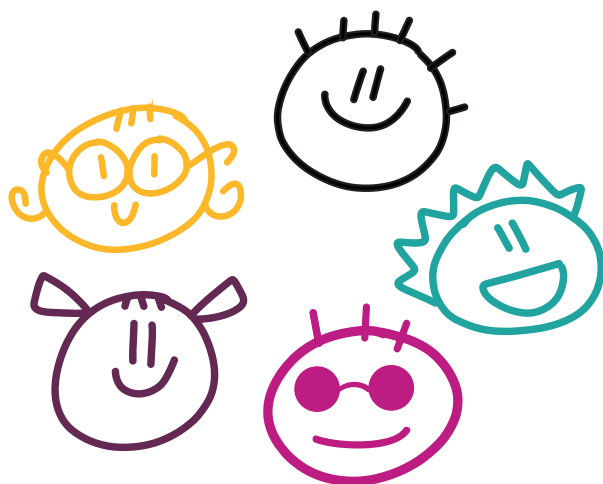
- › **Garantir que tots els infants puguin accedir a l'empadronament** assegurant que les situacions de vulnerabilitat no en limitin el dret ni l'accés als serveis bàsics.
- › **Garantir l'ampliació del parc públic d'habitatge, i que aquest inclogui habitatges accessibles i adaptats a les necessitats específiques d'infants i adolescents**, complint estrictament els percentatges de reserva d'habitatge social destinats a col·lectius vulnerables i vetllant perquè aquests habitatges siguin efectivament accessibles i adequats.
- › **Reforçar l'acompanyament a les famílies en situació de vulnerabilitat residencial**, reconeixent el paper essencial de les entitats socials, el teixit associatiu i els moviments socials com a agents clau i col·laboradors imprescindibles per garantir el dret a l'habitatge.
- › **Garantir la protecció integral de les famílies amb infants i adolescents davant qualsevol procediment de desnonament**, establint mecanismes clars, vinculants i immediats que impedeixin la pèrdua de l'habitatge sense una solució que asseguri la continuïtat de la seva xarxa comunitària, escolar i social.
- › **Fomentar projectes d'habitatge que integrin serveis de suport amb una perspectiva comunitària i inclusiva**, promovent el desenvolupament integral dels infants i incorporant la presència de persones professionals especialitzades, així com agents comunitaris.
- › **Impulsar la coordinació entre les administracions autonòmiques i estatals**, especialment en els territoris amb majors desigualtats i dèficits de recursos, per garantir una política d'habitatge coherent, transversal i centrada en la infància.
- › **Establir protocols específics per a l'anàlisi individualitzada de les situacions residencials**, amb especial atenció a famílies amb infants a càrrec, joves migrats sols o extutelats i altres col·lectius en situació de vulnerabilitat.
- › **Impulsar per prevenir el sensellarisme juvenil**, amb especial atenció als joves que surten del sistema de protecció i es troben en risc d'exclusió residencial.
- › **Garantir que la visió i les necessitats de la infància i l'adolescència** siguin incorporades en la planificació, urbanisme i desenvolupament del territori i de l'espai públic.
- › **Fer efectiu el conveni signat entre la Generalitat i Endesa per fer front a les situacions de pobresa energètica.**

Renovar-lo i estendre'l a la resta d'empreses comercialitzadores, i condonar els deutes de les llars per als anys 2022 a 2025.

Es posa en relleu el conjunt de propostes de la PINCat a les Administracions Públiques per garantir un sistema d'atenció integral i efectiu en la infància:

- › **Desplegar del Model de Serveis d'Intervenció Socioeducativa (SIS) amb enfocament preventiu**, que inclogui el treball socioeducatiu continuat en totes les etapes de la infància i coordinació amb les famílies. El Model ha de cobrir tots els nivells de risc —alt, moderat i lleu— per evitar l'agreuement de situacions de vulnerabilitat, amb ràtios professionals adequades i coordinació amb altres serveis preventius, com els serveis socials bàsics i els EAIA. Tots els serveis del SIS s'han d'incloure a la Cartera de Serveis Socials, garantint el seu finançament per incrementar la seva cobertura i avaluació.
- › **Reforçar el sistema de protecció de la infància**, garantint el dret a viure en família, especialment de la petita infància, i prioritant la desinstitucionalització i l'acolliment familiar perquè **cap infant menor de 6 anys estigui en centres residencials**.
- › **Augmentar el nombre de famílies acollidores disponibles** mitjançant campanyes de difusió i sensibilització per fomentar la cultura de l'acolliment a la societat catalana, establir polítiques efectives de suport a les famílies (garanties de renda i de serveis).
- › **Millorar l'acompanyament de les famílies que ja acullen, reduir barreres administratives i proporcionar els recursos necessaris** perquè puguin acollir en condicions òptimes, i promoure mesures preventives per evitar situacions de vulnerabilitat.
- › **Millorar els serveis residencials**, garantint espais segurs i acollidors adaptats a les necessitats dels infants i adolescents i fomentar la participació activa dins dels centres i el manteniment del vincle amb la comunitat. Es proposa establir ràtios màximes de 10 places per assegurar un acompanyament individualitzat i centrat en cada persona.
- › **Augmentar i professionalitzar els equips i recursos**: Incrementar i millorar els perfils professionals, optimitzar-ne les condicions laborals i homogeneïtzar els recursos a tots els territoris, assegurant que els serveis ofereixin una atenció més individualitzada i adaptada a cada infant o adolescent.
- › **Acompanyar adequadament els infants i adolescents que surten del sistema de protecció**, amb mesures de suport per a la transició a la vida adulta: habitatge, orientació educativa i laboral, i prestacions econòmiques fins que puguin viure de manera autònoma

QUÈ HI DIUEN ELS NENS I NENES?

Daniel Marrero:

"Jo milloraria la possibilitat que la gent tingués més recursos, perquè no tothom té el que necessita."

Lia Prados:

"Jo crec que el dret més important és tenir una família que t'estimi i et cuidi."

Daniela Tom:

"Jo crec que el dret més important és tenir una família."

Carla Ponce:

"Hi ha nens que tenen la meva edat, o una mica més grans potser, que han de treballar tot el dia i no tenen temps lliure. Jo, per exemple, quan arribo a casa, em poso a jugar amb la meva gossa. No he de treballar, ni fer coses que a la meva edat no em tocarien."

Samuel Cortes:

"Que baixin els preus del menjar."

Daniela Tom:

"Que ajudin els nens i nenes que viuen al carrer, i que els portin a una casa, o un refugi més segur."

Carlos Morales:

"Per mi el més important és l'habitatge, perquè tot en aquesta vida és molt car, i no podem pagar molts diners. Tot és molt car, i podria millorar. Que estigués, almenys, una miqueta més barat o una cosa així. Què us sembla?"

Yakoub Badaoui:

"M'agradaria molt que canviïn els horaris de la feina per poder passar més temps amb la família."

Dina Ahaddouch:

"Crec que és important tenir una casa o un pis de lloguer, perquè hi ha gent que, amb els seus fills, passen molt de fred i dormen tots en un sol llit."

Consulta el vídeo on diversos infants expressen **què signifiquen per a ells els seus drets i què demanarien a les persones que prenen decisions que afecten les seves vides.**

Catalunya

2024

Llindar de risc de pobresa

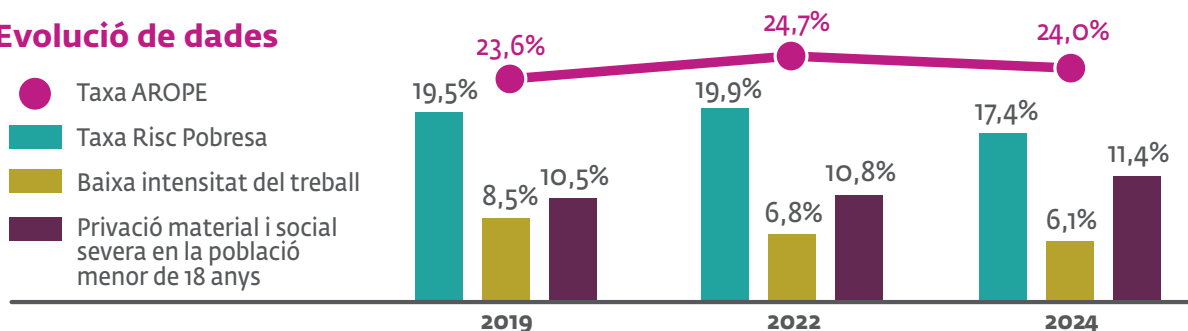
Llar d'un adult

<13.311
€/any

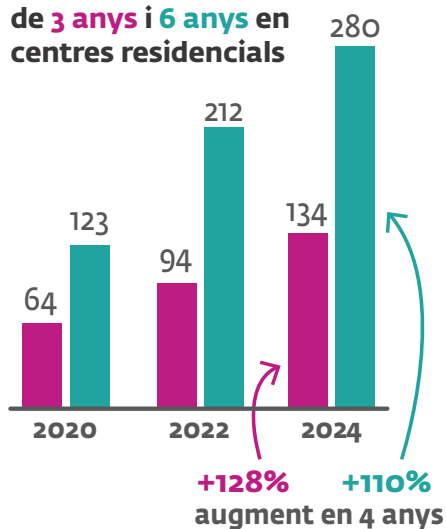
Llar de dos adults i dos infants

<27.953,6
€/any

Evolució de dades

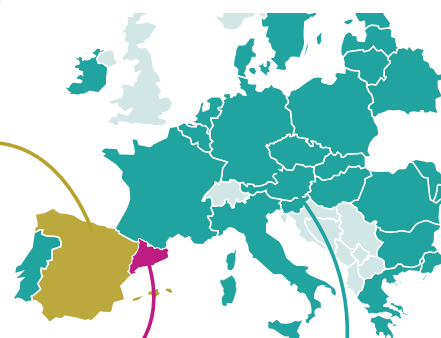
Infants tutelats menors de 3 anys i 6 anys en centres residencials

Taxa AROPE per població menor de 18 anys

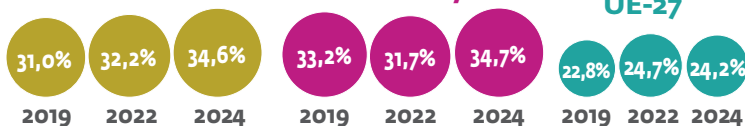
Espanya

És el tercer Estat membre de la Unió Europea on més nens i nenes estaven en situació de pobresa, només per darrere de Romania (41,5%) i Bulgària (33,9%)

Catalunya

UE-27

Població amb privació material per tipus de privació (%)

Indicador	2019	2020	2021	2022	2023	2024	% augment 2019-2024
No vacances mínim 1 setmana/any (%)	27,6	30,6	27,8	30,9	29,8	30,4	10,14%
No menjar carn, pollastre o peix cada 2 dies (%)	4	2,4	3,9	5	5,1	6,2	55%
No mantenir habitatge a temperatura adequada (%)	8,3	9,4	15,9	19,2	20	17,6	112,05%
Sense capacitat per a despeses imprevistes (%)	26,1	33,4	32,9	34,8	36,1	35,2	34,87%
Retards pagament habitatge (%)	7,5	12,4	13	12,8	12,2	14,3	90,67%
No disposar de cotxe (%)	6	6,9	4,9	6,9	6,7	6,8	13,33%
No disposar d'ordinador personal (%)	4,4	5,2	6,1	5,9	5,4	5,8	31,82%

4

Discapacitats

La discapacitat constitueix un factor de vulnerabilitat afegit per a la infància i l'adolescència, amb impactes rellevants en l'exercici dels seus drets. Aquest capítol analitza la seva situació específica i les dades i demandes que planteja també han estat recollides de manera transversal en tot el document.

NORMATIVA QUE REGULA AQUEST ÀMBIT

- › Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat – NN.UU (2006).
- › Reial Decret 696/1995, de 28 d'abril, d'ordenació de l'educació dels alumnes amb necessitats educatives especials.
- › Reial Decret 888/2022, de 18 d'octubre, pel que s'estableix el procediment pel reconeixement, declaració i qualificació del grau de discapacitat
- › Llei 39/2006, de promoció de l'autonomia personal i atenció a la dependència.
- › Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials de Catalunya.
- › Reial Decret Legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, sobre la Llei General dels Drets de les Persones amb Discapacitat i de la seva inclusió social.
- › Decret 156/2014, de 25 de novembre, del Consell de la Discapacitat de Catalunya.
- › Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.
- › Llei Orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència (LOPVI).

PRINCIPALS DADES

El **percentatge de població de 0 a 14 anys que té discapacitat o limitació greu és del 3,1%**⁹¹. Segons les dades del Departament de Drets Socials, **a Catalunya l'any 2024 hi havia 40.398 infants i adolescents amb reconeixement d'un grau de discapacitat**⁹², **i 11.450 infants i adolescents amb reconeixement d'un grau de dependència.**

⁹¹ Departament de Salut, (2024). Enquesta de salut a Catalunya (ESCA).

⁹² Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT). (2025. Període de referència 2024). Persones amb reconeixement legal de la discapacitat per edat

Tot i que el nombre d'infants amb discapacitat física, visual o auditiva s'ha mantingut estable entre 2015 i 2024, hi ha hagut un **augment molt significatiu en el reconeixement de discapacitats relacionades amb trastorns mentals i, especialment, amb discapacitat intel·lectual.**

DISCAPACITAT I SISTEMA DE PROTECCIÓ

Pel que fa al sistema de protecció a la infància, **l'any 2020 hi havia a Catalunya 7.640 infants i adolescents sota una mesura**

protectora, dels quals 535 tenien reconegut un grau de discapacitat del 33% o superior. Això representa el 7% del total d'infants i adolescents tutelats⁹³.

Aquest col·lectiu es troba amb més dificultats per ser acollit en famílies, la qual cosa sovint deriva en una institucionalització més elevada. A l'any 2023, hi havia entre **110-131 places residencials per a infants i adolescents amb discapacitat, amb una llista d'espera de 46 infants**⁹⁴.

D'altra banda, un informe breu elaborat pel CatSalut⁹⁵, mostra que el **65% de les persones amb paràlisi cerebral i/o pluridiscapacitat** presenten un risc alt o moderat de tenir problemes de salut, mentre que aquest percentatge és només del 22% en la població equivalent en edat i renda sense discapacitat. Aquestes dades posen de manifest una **correlació directa entre alguns tipus de discapacitat i un estat de salut fràgil**, cosa que exigeix una mirada interdepartamental per garantir l'exercici ple dels drets de la infància amb discapacitat.

93 Sindicatura de Greuges de Catalunya, (2024). Informe sobre els drets de l'infant.

94 Direcció General de l'Autonomia Personal i la Discapacitat i Direcció General de Provisió de Serveis del Departament de Drets Socials.

95 Servei Català de la Salut. Unitat d'Informació i Coneixement. Paràlisi cerebral i/o pluridiscapacitat: Catalunya, 2013-2019. Barcelona: Servei Català de la Salut; 2022. (Informes breus; 45/2022).

CONCLUSIONS

Les dades evidencien que un nombre significatiu d'infants i adolescents a Catalunya —més de 40.000 amb un grau reconegut de discapacitat i més de 10.000 amb dependència— afronten realitats complexes que sovint impliquen barreres en l'accés a drets fonamentals. Aquesta situació es veu agreujada en casos com la paràlisi cerebral o la pluridiscapacitat, on el risc de tenir una salut fràgil és molt superior a la mitjana.

A més, el sistema de protecció no dona resposta suficient a les necessitats específiques i les dades mostren una **infraoferta estructural de places residencials** adaptades a infants i adolescents amb discapacitat, la qual cosa s'agreuja en el cas d'aquells tutelats per l'administració.

Aquesta realitat subratlla la necessitat urgent d'un enfocament inclusiu i transversal en totes les polítiques públiques, en línia amb els principis de l'Agenda 2030. Concretament, interpel·la l'**ODS 10 (Reducció de les desigualtats)**, que busca empoderar i promoure la inclusió social, econòmica i política de totes les persones, independentment de la seva condició; l'**ODS 3 (Salut i benestar)**, per assegurar una vida sana i promoure el benestar per a tots els infants amb discapacitat; i l'**ODS 4 (Educació de qualitat)**, que exigeix una educació inclusiva i equitativa per a tothom. A més, l'aplicació efectiva d'aquests drets requereix institucions sòlides i transparents, en sintonia amb l'**ODS 16 (Pau, justícia i institucions sòlides)**.

Finalment, cal remarcar que **l'exercici ple dels drets dels infants amb discapacitat requereix la garantia d'espais de participació real i significativa**. És necessari incorporar la seva veu —i la de les seves famílies— en el disseny i avaluació de les polítiques que els afecten, assegurant que aquestes responen a les seves necessitats reals.

En aquest apartat es recullen les demandes de la PINCat a les Administracions Públiques per garantir el suport integral i la inclusió plena de la infància amb discapacitat.

- › **Accelerar la reducció de les llistes d'espera** per al reconeixement de grau de discapacitat i/o dependència.
- › **Reforçar l'Atenció Primerenca.** Incrementar els recursos destinats al servei d'atenció precoç (CDIAP) per poder augmentar les hores d'atenció a cada infant, especialment per a aquells amb **pluridiscapacitat (0-3 anys)**, ja que l'atenció actual és insuficient. Aquesta atenció ha de ser pròxima, accessible territorialment, gratuïta, amb llistes d'espera reduïdes i adaptada a la diversitat de situacions familiars.
- › **Dissenyar polítiques d'acompanyament i suport específiques** que garanteixin una atenció global i personalitzada i contemplin a tots els infants amb discapacitat, especialment els que presenten grans necessitats de suport, per a la infància amb discapacitat, orientades a facilitar la seva emancipació i autonomia personal.

Per això, resulta essencial reforçar el treball interdepartamental per garantir models d'atenció integrats socials, sanitaris i educatius, accessibles, adaptats, flexibles i amb circuits clars que afavoreixin la coordinació efectiva entre serveis.

- › **Reforçar recursos d'acollida familiar especialitzada**, garantint el benestar i l'autonomia dels infants i adolescents amb discapacitat en condicions de màxima inclusió i normalitat.
- › **Desenvolupar polítiques que incorporin la mirada familiar i interseccional**, amb recursos que facilitin la conciliació familiar i l'acompanyament en tot el procés de criança i, que tinguin en compte les necessitats específiques de les famílies amb infants amb discapacitat, facilitant suport i recursos adequats.
- › **Millorar els sistemes d'informació i diagnosi sobre la població infantil amb discapacitat**, reduint la fragmentació entre els diferents agents públics i privats que hi treballen. A més, és fonamental incorporar indicadors desagregats per tipologia de discapacitat, que permetin reconèixer la diversitat de situacions i necessitats.
- › **Reconèixer i incorporar un nou model de servei de respir familiar flexible i un nou oci inclusiu en diverses modalitats a la cartera de Serveis Socials**, assegurant-ne l'accessibilitat universal, adaptabilitat, gratuïtat per a les famílies,

la presència de professionals formats i especialitzats. Han de ser serveis flexibles que s'adaptin a les circumstàncies dels infants amb discapacitat, especialment, aquells que presenten una alta complexitat, i de les seves famílies. També han de ser un suport per a les famílies, essencialment, en situacions d'urgències familiars durant tot l'any. A més, l'oci i lleure inclou s'ha d'adaptar a les necessitats específiques dels infants amb discapacitat i ha de disposar d'un equip de professionals especialitzats i unes ràtios adequades.

- › Impulsar **polítiques que reconguin i compensin el greuge econòmic associat a la discapacitat infantil**, amb especial atenció a la franja d'edat de 0 a 3/6 anys, considerant tant els costos directes com els indirectes que suporten les famílies cuidadores.

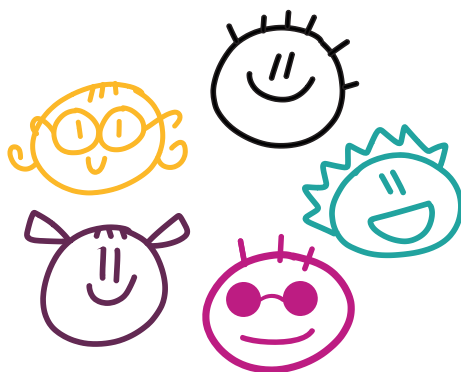
- › **Visibilitzar l'especificitat dels infants i adolescents amb paràlisi cerebral i pluridiscapacitat**, que sovint es veuen obligats a encaixar en classificacions dicotòmiques (física o intel·lectual) que no reflecteixen la seva realitat ni les seves necessitats socials, educatives i sanitàries. El reconeixement d'aquestes especificitats ha de permetre desplegar suports específics i assegurar itineraris personalitzats en l'atenció, garantint l'accés a serveis de qualitat en igualtat de condicions.

- › Assegurar l'accessibilitat als espais de joc i creació de **parcs i platges accessibles i adaptats** sota criteris d'accessibilitat universal, incloent-hi la cognitiva i sensorial. Igualment, assegurar la provisió d'espais amb camilla a les platges adaptades per facilitar el canvi de roba amb condicions adequades de seguretat i intimitat.

QUÈ HI DIUEN ELS NENS I NENES?

Badr Ouich:

"Vull un món igual per als xiquets i xiquetes."

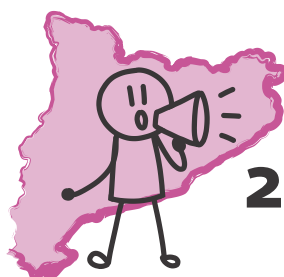
Malak Bochankouk:

"Crec que no hauria d'importar el color de pell i les parts del cos dels nens i nenes, hauríem de ser tots iguals, tots."

Maria Rovira Castellví:

"A les ciutats, caldria posar més coses per als nens que no hi veuen: posar els aliments en braille, posar més semàfors sonors i coses així."

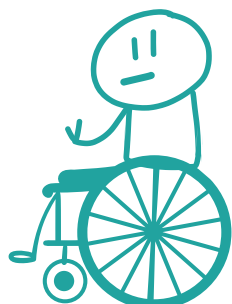
Catalunya

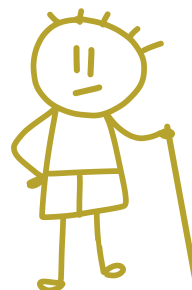
2024

3%

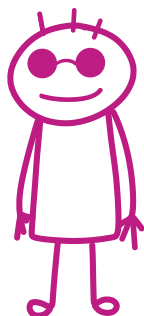
població de
o a 14 anys que
té **discapacitat**
o **limitació greu**

11.450

infants i
adolescents
amb
reconeixement
d'un **grau de**
dependència

infants i adolescents amb
reconeixement **d'un grau de**
discapacitat

2018

25.506

2022

37.117

2024

40.398

2.691 fins a
4 anys

37.707 entre
5 i 15 anys

110-131

places residencials per
a infants i adolescents
amb discapacitat, amb
una llista d'espera de
46 infants

7%

infants i adolescents
amb discapacitat
atesos actualment
pel sistema de
protecció

5 Salut i benestar

The background of the page is a vibrant sunset sky in shades of orange, red, and pink. In the foreground, the silhouettes of five children are visible, running and playing on a dark, rocky or sandy shore. The children are positioned across the lower half of the frame, with their forms dark against the bright, colorful sky.

Aquest eix analitza l'estat de salut, tant percebut com diagnosticat, d'infants i adolescents, incloent-hi la salut física i mental, els hàbits de vida i les condicions que en garanteixen el benestar. Aquests factors són determinants per assegurar un desenvolupament saludable i integral.

NORMATIVA QUE REGULA AQUEST ÀMBIT

- › Llei 15/1990, d'ordenació sanitària de Catalunya.
- › Decret 261/2003, pel qual es regulen els serveis d'atenció precoç.
- › Llei 13/2011, de 27 de maig, de regulació del joc.
- › RD 639/2015, de 25 de juliol, pel qual es regula la troncalitat i les àrees de capacitació específica.
- › Llei Orgànica 11/2015, de 21 de setembre, per reforçar la protecció de les menors i dones amb capacitat modificada judicialment en la interrupció voluntària de l'embaràs.
- › Llei 5/2017 de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic i de creació i regulació dels impostos sobre grans establiments comercials, sobre estades en establiments turístics, sobre elements radiotòxics, sobre begudes ensucrades, envasades i sobre emissions de diòxid de carboni.

PRINCIPALS DADES

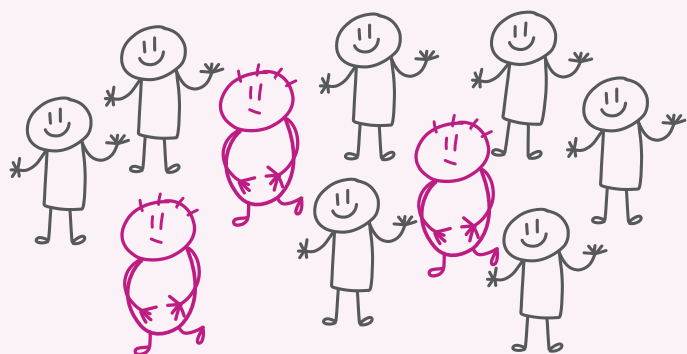
El 2023 la prevalença **d'infants de 0 a 14 anys que estan limitats per dur a terme activitats de la vida diària a causa d'un problema de salut és del 4,7%, i el 13,9% pateix una malaltia o un problema de salut crònic o de llarga durada**. 3 de cada 10 nens i nenes d'entre 6 i 12 anys (33,9%) tenen excés de pes (sobre-pès o obesitat), mostrant un percentatge superior als infants de la classe menys afavorida (57,4% front un 43,4). **Les dades també mostren que 2 de cada 10 nens i nenes entre 8 i 14 anys (15,6%) tenen una mala qualitat de vida relacionada amb la salut**⁹⁶.

Així mateix, segons dades del Servei Català de la Salut, el setembre de 2022, hi havia més de 50.000 infants i adolescents pendents de consultes externes, 12.000 pendents d'intervencions quirúrgiques i 4.000 de proves diagnòstiques. **El temps mitjà d'espera dels infants i adolescents per a les proves diagnòstiques (87 dies) i per a les intervencions quirúrgiques (147) tampoc no ha experimentat una millora significativa en els darrers anys**. Els incompliments en els temps màxims d'espera garantits representen una vulneració del dret de l'infant a gaudir del nivell de salut més alt possible i també del dret al seu màxim desenvolupament possible.

⁹⁶ Departament de Salut, (2024). Enquesta de salut a Catalunya (ESCA).

Entre 2012 i 2022, les defuncions anuals d'infants i adolescents a Catalunya han disminuït de 390 a 313. La mortalitat és especialment elevada durant el primer any de vida, etapa en què es concentra el 53,7% de les morts en nenes i el 49,2% en nens. Les principals causes de defunció entre els nadons són afeccions del període perinatal, malformacions congènites i, en menor proporció,

Segons l'*Anàlisi de la mortalitat a Catalunya 2023*⁹⁷ del Departament de Salut, les malalties congènites constitueixen la primera causa de mort entre les noies de 5 a 14 anys, mentre que, en el grup de dones de 15 a 24 anys, la primera causa són els suïcidis. En el cas dels nois de 5 a 14 anys, els tumors malignes encapçalen les causes de mortalitat, i entre els homes de 15 a 24 anys, la principal causa són els accidents de trànsit.

Hi ha una tendència creixent a l'increment de les **desigualtats socials en relació amb les formes més severes d'obesitat infantil.**

la mort sobtada. A partir del primer any i fins a l'adolescència, la mortalitat baixa progressivament i entre les principals causes de mort destaquen els tumors.

SALUT I POBRESA

En termes generals podem dir que el dret a la salut està garantit pels infants i adolescents. No obstant això, en termes específics, existeix un predomini més alt de malalties en la població amb menys recursos. **Segons l'Observatori de Salut de Catalunya si tota la població infantil gaudís d'un estat de salut com el dels infants amb un nivell socioeconòmic mitjà, podrien evitar-se entre 141-104 processos patològics** (un 7,5% de la càrrega patològica estudiada).

Un estudi recent de la Gasol Foundation⁹⁸ arriba a la mateixa conclusió en destacar la **tendència creixent a l'increment de les**

97 Generalitat de Catalunya, (2025). *Anàlisi de la mortalitat a Catalunya 2023*.

98 Gasol Foundation, (2024). *Nivel socioeconómico y estilos de vida de la población infantil y adolescente en España*.

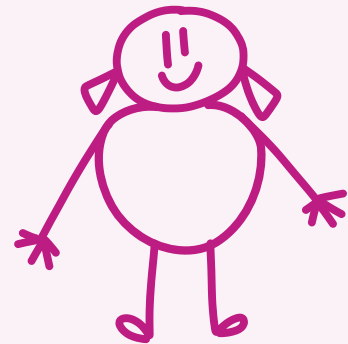
desigualtats socials en relació amb les formes més severes d'obesitat infantil.

Segons l'informe, existeix una relació clara entre el nivell socioeconòmic i els estils de vida saludables: a mesura que disminueixen els nivells d'estudis, la situació laboral o la renda familiar, empitjoren els indicadors de salut i qualitat de vida de la població infantil i adolescent.

Els desequilibris detectats són especialment rellevants en tres àmbits: activitat física, alimentació i hàbits de son. Per exemple, pel que fa a l'activitat física, els infants i adolescents en situació socioeconòmica més desfavorida practiquen fins a 23 minuts diaris menys d'activitat moderada o vigorosa, la qual cosa representa una diferència acumulada de gairebé 140 hores anuals. En l'àmbit de l'alimentació, la probabilitat de presentar una baixa adherència a la dieta mediterrània és 11,5 punts percentuals més alta entre els infants i joves de contextos desafavorits. Pel que fa al descans, entre setmana, el compliment de les recomanacions d'hores de son és fins a 14,7 punts percentuals inferior entre els grups més vulnerables, i la diferència es manté en 9,2 punts durant el cap de setmana.

En l'àmbit de l'alimentació i els hàbits saludables en termes generals a Catalunya el 33,9% dels infants entre 6 i 12 anys tenen un pes superior al recomanable, 1 de cada 4 infants (21,3%) d'entre 6 i 12 anys tenia

sobrepès el 2021, i un 12,6% tenia obesitat⁹⁹. Però, com alerta Save the Children, un dels principals determinants de l'obesitat i el sobrepès en la infància és la qualitat de l'ali-

viure en una llar vulnerable
augmenta en un
50% la possibilitat
de patir **obesitat infantil**

mentació: **viure en una llar vulnerable augmenta en un 50% la possibilitat de patir obesitat infantil¹⁰⁰**. Concretament, **un 6,7% més de la població infantil i juvenil matriculada en centres educatius ubicats en una secció censal amb menys renda mitjana per persona**

99 Departament de Salut, (2024). Enquesta de salut a Catalunya (ESCA).

100 Save the Children, (2022). Adeu a la dieta mediterrània: nutrició i hàbits saludables de la infància a Catalunya.

presentava obesitat. Passa una cosa similar amb l'obesitat severa, en els entorns amb un percentatge més elevat de pobresa infantil creix lleugerament, i es redueix en les àrees amb menys pobresa infantil¹⁰¹.

13,5%

dels infants de classe social menys afavorida presenten probabilitats de patir problemes de salut mental

La pobresa, a més d'afectar la salut física, incideix també en la salut mental. Segons un informe del Grup de treball sobre salut mental de l'Observatori dels drets de la Infància **els factors socioeconòmics tenen un impacte clar en la salut mental d'infants i adolescents.** Les dades mostren que **els**

¹⁰¹ Fundació Gasol i Fundació Probitas, (2023). Estudi PASOS.

infants de classe social menys afavorida presenten un 13,5 % de probabilitat de patir problemes de salut mental, mentre que aquesta xifra es redueix fins al 6 % entre els infants de famílies amb millor situació socioeconòmica. Malgrat aquesta realitat, el sistema públic només atén aproximadament un 5 % de la població infantojuvenil, fet que posa de manifest la manca de cobertura i l'infrafinançament dels serveis de salut mental per a aquest col·lectiu¹⁰².

SALUT SEXUAL I REPRODUCTIVA

Les relacions sexuals de risc suposen un problema de salut pública, en la mesura que estan relacionades amb el contagi de malalties de transmissió sexual i amb els embarassos no desitjats. Entre la població jove aquesta és una qüestió d'especial rellevància.

Per conèixer les pràctiques sexuals de la població jove, Catalunya compta amb l'Enquesta a la Joventut de Catalunya (EJC), una eina de caràcter quinquennal que permet fer seguiment dels comportaments, actituds i condicions de vida de les persones joves.

¹⁰² Observatori dels drets de la Infància, (2022). La salut mental de la infància i l'adolescència a Catalunya: situació actual, mancances i propostes.

Fins ara s'han realitzat cinc edicions de l'enquesta, la darrera és de 2022.

Segons les dades recents¹⁰³, **un 20 % de la joventut catalana declara haver tingut relacions sexuals de risc** (és a dir, amb possibilitat de provocar un embaràs no desitjat o una infecció de transmissió sexual) en els darrers 12 mesos. **Aquesta proporció és lleugerament inferior a la registrada el 2017 (23 %)**. A nivell sociodemogràfic, **no hi ha diferències significatives entre nois i noies**, però sí segons l'edat: **les pràctiques de risc són més comunes entre els 15 i 19 anys**, i es redueixen progressivament fins a arribar al **11 % en el grup de 30-34 anys**. Així mateix, tenir **progenitors amb estudis superiors o ocupacions qualificades no redueix el risc**; de fet, el pot augmentar.

Les infeccions de transmissió sexual (ITS) són un indicador rellevant de la salut sexual i reproductiva de la població jove. Segons dades del Departament de Salut¹⁰⁴, **una de cada tres ITS (33 %) es diagnostica en menors de 25 anys**, amb una afectació especialment alta entre els **adolescents i**

joves de 15 a 29 anys. Les infeccions **més freqüents són la clamídia (42,7 % dels casos en menors de 25 anys)**, la **gonorrea (27 %)** i l'**herpes genital (29,8 %)**, amb increments sostinguts en els darrers anys. La taxa d'incidència de clamídia ha augmentat un **36 % anual de mitjana des del 2016**, i la de gonorrea un **31 %**, amb un creixement especialment marcat entre les dones joves.

SALUT I ADDICCIONS

Els estils de vida relacionats amb el consum i els hàbits saludables o nocius són un dels grans determinants de la salut de les persones joves. Els hàbits que adquireix la joventut poden tenir impactes importants en l'edat adulta. Per exemple, l'inici precoç del consum de substàncies s'associa amb un risc més elevat de desenvolupar dependència i altres problemes durant la vida adulta.

Segons les darreres dades disponibles a Catalunya, l'any 2023¹⁰⁵ **les drogues més consumides pels estudiants d'educació secundària d'entre 14 i 18 anys van ser l'alcohol, el tabac, el cànnabis, els hipnosedants**. Les edats d'inici del consum no han experimentat canvis rellevants respecte

¹⁰³ Generalitat de Catalunya, (2022). Enquesta de la Joventut de Catalunya 2022.

¹⁰⁴ Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les Infeccions de Transmissió Sexual i Sida de Catalunya (CEEISCAT), (2024). Informe anual de vigilància epidemiològica de les infeccions de transmissió sexual a Catalunya.

¹⁰⁵ Generalitat de Catalunya. Departament de Salut, (2024). Informe dels resultats per a Catalunya Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2023.

a anys anteriors: se situen en els 13,7 anys per a l'alcohol, 13,9 anys per al tabac i 14,7 anys per al cànnabis.

Els centres d'atenció i seguiment (CAS) per a joves han detectat un augment progressiu de les demandes d'aten-

SALUT MENTAL

Durant l'any 2025, la PINCat ha elaborat l'informe sobre salut mental¹⁰⁶. A través d'un enfocament basat en l'evidència i en l'expertesa acumulada de les entitats que atenen i treballen amb infants i adolescents, aquest document formula un conjunt de mesures prioritàries per a la construcció d'un sistema més eficient, equitatiu i adaptat a la realitat actual i a les necessitats reals dels infants, adolescents i les seves famílies, així com un diagnòstic detallat de les dificultats actuals en l'àmbit de la salut mental infantil i juvenil.

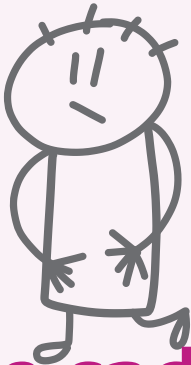
D'acord amb l'Organització Mundial de la Salut¹⁰⁷, **1 de cada 4 persones al món patirà com a mínim una malaltia mental al llarg de la seva vida** i estima que **aproximadament 1 de cada 7 joves d'entre 10 i 19 anys pateix un trastorn mental**¹⁰⁸.

A Catalunya, les dades mostren un increment sostingut del malestar emocional, que va arribar al seu pic durant la pandèmia. Des de llavors, alguns indicadors han millorat, però els nivells continuen sent elevats.

¹⁰⁶ Plataforma d'Infància de Catalunya - PINCat (2025). Salut mental i benestar emocional en la infància i l'adolescència. Anàlisi i propostes de la Plataforma d'Infància de Catalunya (PINCat)

¹⁰⁷ Organització Mundial de la Salut, 2004.

¹⁰⁸ Organització Mundial de la Salut, (2021).

1 de cada 7
joves d'entre
10 i 19 anys
pateix un trastorn mental

ció per consum de cànnabis, especialment en adolescents d'entre 14 i 17 anys. Aquest consum es relaciona sovint amb trastorns de conducta, dificultats escolars i entorns familiars amb dinàmiques complexes. El cànnabis és, amb diferència, la substància més habitual entre els adolescents que accedeixen a serveis de deshabituació, seguit de l'alcohol.

Segons l'Enquesta de Salut de Catalunya¹⁰⁹ **el 5,9% dels infants de 4 a 14 anys presenta probabilitat de patir un problema de salut mental.**

En la franja de població de 15 a 29 anys el malestar augmenta. L'indicador Patient Health Questionnaire (PHQ-8), que mesura el risc de patir depressió en diferents nivells, mostra **que el risc de depressió dels joves de 15 a 29 anys gairebé s'ha duplicat en dos anys** passant del 3,4% el 2019 al 7,2% el 2021. L'estudi PASOS de la Gasol Foundation¹¹⁰ afegeix que **1 de cada 3 adolescents reconeix tenir problemes en relació amb el benestar emocional**, amb una afectació més alta en les noies: el un 33,1% presenten risc, davant el 17,8% dels nois, sent l'ansietat i la depressió els problemes més freqüents.

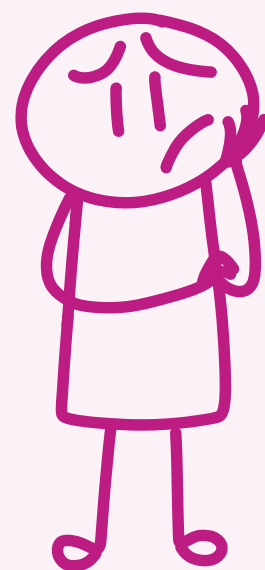
Segons les dades del Departament de Salut¹¹¹ **la probabilitat que infants de 4 a 14 anys pateixin un problema de salut mental ha anat disminuint des del 2020 i se situa en nivells similars als pre pandèmics.** No obstant això, aquesta probabilitat continua sent significativament més alta en les llars amb menys recursos.

¹⁰⁹ Departament de Salut, (2024). Enquesta de salut a Catalunya (ESCA).

¹¹⁰ Fundació Gasol i Fundació Probitas. (2023). Estudi PASOS.

¹¹¹ Direcció General de Planificació en Salut (2023). Informe de salut de Catalunya.

1 de cada 3 adolescents reconeix tenir problemes en relació amb el benestar emocional

ATENCIÓ A LA INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA

Actualment, es divideix l'atenció a la petita infància, que va a càrrec dels **CDIAP (Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç)**, els quals depenen del Departament de Drets Socials, i l'atenció a partir dels sis anys, que es fa als **CSMIJ (Centres de Salut Mental Infantil i juvenil)**, els quals depenen del Departament de Salut. Això no facilita la continuïtat assistencial, ni la coordinació, ni el seguiment de l'evolució dels casos.

L'any 2024, la xarxa de Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP) a Catalunya, formada per 104 centres distribuïts territorialment, va atendre un total de **52.657 infants**, cosa que

representa un **14,52% de la població infantil menor de 6 anys**. Es constata un increment del 5% respecte a l'any anterior. Aquesta xifra suposa el màxim històric des de l'any 2002, i consolida una tendència

de creixement constant en la demanda d'aquests serveis.

La **mitjana de dies per accedir al servei** es va situar en **39,22 dies**, mentre que 2.914 infants estaven en llista d'**espera** a finals d'any. En total, es van finançar **1.685.378 hores de servei**, una dada que reforça el volum i la intensitat de l'activitat desenvolupada pels CDIAP que atenen una àmplia varietat de diagnòstics, entre els quals destaquen especialment els trastorns del desenvolupament que afecten la relació, la comunicació i el funcionament (22,68%), trastorns del llenguatge (21,70%), altres alteracions relacionades amb el desenvolupament (16,87%) i trastorns del desenvolupament motor (12,34%).

Pel que fa als **centres de salut mental infantil i juvenil (CSMIJ)**, s'observa un augment sostingut del 25% del 2016 al 2022, i es passa de 63.330 atencions l'any 2016 fins a un màxim de **79.167 el 2022**. El 2022 aquesta xifra **representava el 5,7% dels infants i adolescents** (el 4,8% en nenes i el 6,5% en nens). La proporció de pacients amb diagnòstics crònics el 2022 va ser del 38,2% en els CSMIJ. Aquest percentatge s'ha incrementat els darrers anys, i és més gran la proporció en nens que en nenes (47,2% vs. 25,1%)¹¹².

¹¹² Central de resultats: Àmbit de salut mental i addiccions, dades 2017-2022. Barcelona: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya; 2023.

El Síndic de Greuges¹¹³ especifica en el seu informe que malgrat que s'ha incrementat el nombre d'infants que s'atenen pels CSMIJS, encara no s'ha aconseguit arribar als nivells de cobertura esperats d'acord amb la prevalença de problemes de salut mental. Aquesta prevalença se situava l'any 2022 en el 13,4%, mentre que la proporció d'infants i adolescents atesos sobre el conjunt de la població infantil era del 5,8%.

Finalment, el nombre d'infants atesos pel **Servei d'Intervenció Socioeducativa (SIS)** ha augmentat un 13% entre 2017 i 2022, tot i una caiguda puntual l'any 2019. L'evolució positiva indica una consolidació d'aquest recurs com a eina de suport per a infants en situació de risc social.

L'anàlisi de les dades de l'Àmbit de salut mental i addiccions durant el període 2017-2022¹¹⁴ revela tendències significatives. En relació amb l'atenció ambulatoria infantil i juvenil, es va registrar una **cobertura de 72.005 infants i adolescents, fet que representa un 5,7% d'aquesta franja d'edat a Catalunya** (un 4,8% de les nenes i un 6,5% dels nens).

113 Síndic de Greuges de Catalunya, (2024). Informe sobre els drets de l'infant.

114 Central de resultats: Àmbit de salut mental i addiccions, dades 2017-2022. Barcelona: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya; 2023.

Segons el Síndic de Greuges¹¹⁵, **el sistema de benestar a Catalunya no ha tingut capacitat per desenvolupar recursos d'atenció psicològica suficients** per

Segons el Síndic de Greuges, **el sistema de benestar a Catalunya no ha tingut capacitat per desenvolupar recursos d'atenció psicològica suficients**

atendre les situacions encara no greus d'estrès emocional, que no poden ser ateses pels serveis de salut mental perquè ja estan saturats amb l'atenció dels casos de patologia més severa.

115 Síndic de Greuges de Catalunya, (2024). Informe sobre els drets de l'infant.

CONCLUSIONS

Garantir una vida sana i promoure el benestar per a tothom és un dels Objectius de Desenvolupament Sostenibles (ODS). Les dades exposades mostren que, malgrat que el dret a la salut dels infants i adolescents està formalment garantit, persisteixen desigualtats significatives que impacten de manera directa en el seu benestar físic, mental i emocional.

La **situació empitjora especialment entre la infància i adolescència en situació de vulnerabilitat socioeconòmica**, que presenta una major incidència de problemes de salut física i mental, pitjors hàbits de vida i més dificultats d'accés a serveis sanitaris de qualitat i en temps adequat.

Els **serveis públics d'atenció a la salut mental infantojuvenil —tant en l'àmbit preventiu com assistencial— han experimentat un creixement de la demanda, però continuen amb nivells de cobertura insuficients** respecte a la prevalença estimada de trastorns mentals. Aquest desequilibri s'agreuja per la manca de continuïtat assistencial entre etapes clau (petita infància i adolescència), així com per la càrrega excessiva que suporten professionals com pediatres, psicòlegs o psiquiatres infantils, fet que condiciona la qualitat i l'accessibilitat de l'atenció.

El **sistema de salut també mostra mancances notables en àrees específiques com la salut sexual i reproductiva, la salut vinculada als estils de vida i les addiccions, o la qualitat de vida relacionada amb l'alimentació i el descans**. Aquestes dimensions, sovint vinculades a factors socials estructurals, requereixen polítiques públiques transversals i comunitàries que vagin més enllà de la resposta mèdica i actuïn preventivament sobre els determinants socials de la salut.

En aquest context, la PINCat, amb l'**informe elaborat el 2025¹¹⁶, aporta un full de ruta amb propostes concretes que poden orientar la transformació del sistema, amb especial èmfasi en la prevenció, l'equitat d'accés i la coordinació interdepartamental**. Aquestes recomanacions i prioritats s'alineen especialment amb l'ODS 3 (Salut i benestar), l'ODS 10 (Reducció de les desigualtats) i l'ODS 16 (Pau, justícia i institucions sòlides), que estableixen la necessitat de garantir una atenció de qualitat, accessible i adaptada a les necessitats específiques dels infants i adolescents, amb una mirada interseccional i de drets.

¹¹⁶ Plataforma d'Infància de Catalunya - PINCat (2025). Salut mental i benestar emocional en la infància i l'adolescència. Anàlisi i propostes de la Plataforma d'Infància de Catalunya (PINCat).

A continuació s'exposen les demandes de la PINCat a les Administracions Públiques per garantir una bona salut i atenció de la petita infància.

- **Garantir l'accés als serveis de salut especialitzats**, com odontologia i oftalmologia, amb la cobertura necessària per a un tractament adequat.
- **Millorar l'accessibilitat dels serveis**, reduint els temps d'espera i fent-los universals i accessibles per a totes les famílies.
- **Garantir l'accés a la informació i als serveis d'atenció adaptats a les necessitats** d'infants i adolescents, incloent-hi una formació sexoafectiva adequada a les diferents etapes del desenvolupament, i recursos específics que contemplin la diversitat, la prevenció i la promoció del benestar físic, emocional i relacional.
- **Avançar en el desenvolupament i promoció de projectes comunitaris**, amb major implicació de les famílies i posant les persones usuàries al centre.
- **Promoure especialitzacions en l'àmbit de la petita infància**, reforçant un model interdisciplinari per garantir una atenció integral i coordinada.
- **Millorar el finançament dels CDIAP** per assegurar l'atenció de qualitat a tots els infants.
- **Desplegar serveis altament especialitzats per atendre la primera infància amb discapacitat severa** i infants que presenten una alta complexitat sanitària, social i assistencial. Aquests serveis han de ser complementaris als CDIAP.
- **Accelerar la integració efectiva dels sistemes social, sanitari i educatiu**, garantint el desplegament complet de la figura d'infermeria escolar (PASCE C) a jornada completa als centres d'educació especial, donada l'alta complexitat sanitària de l'alumnat.
- **Garantir l'accessibilitat comunicativa en l'àmbit sanitari**, assegurant que els sistemes de gestió de torns i les consultes mèdiques disposin de **suports visuals, tecnològics i d'amplificació** (pantalles, missatges de text, bucles magnètics, etc.), i **formant el personal sanitari** en l'atenció a la diversitat comunicativa.
- **Promoure entorns urbans i naturals segurs, verds i sostenibles, amb la creació i manteniment de parcs, jardins i espais de joc a l'aire lliure accessibles i de qualitat**. Reduir la contaminació ambiental i acústica, especialment a les zones properes a escoles, centres de salut i espais infantils, tenint en compte l'impacte directe que té en la salut física i emocional dels infants i adolescents.

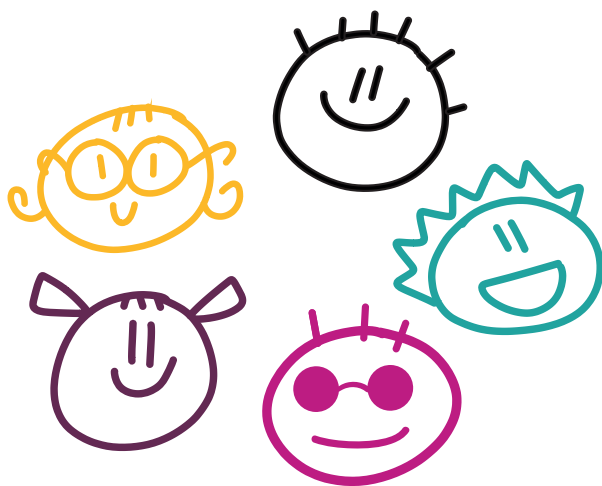
També es recullen les propostes la PINCat a les Administracions Públiques per garantir un sistema de salut mental i prevenció d'addiccions adequat a la infància i adolescència.

- **Incrementar i reforçar els recursos i serveis de la xarxa pública** per garantir una prevenció eficaç de la salut mental infantil i juvenil, amb especial èmfasi en la **detecció precoç** i l'atenció integral. Això implica una **adequada dotació i dimensionament dels Centres de Salut Mental Infantil i Juvenil (CSMIJ)**, i per l'altre dotar a l'Atenció Primària i Comunitària (APiC) de professionals formats en matèria de promoció, prevenció i detecció precoç en salut mental. Ambdós serveis han de treballar col·laborativament per convertir-se en l'eix central de l'atenció ambulatoria i comunitària.
- **Desenvolupar i consolidar programes integrals de prevenció i promoció de la salut mental** des d'APiC en col·laboració amb els Centres de Salut Mental Infantil i Juvenil (CSMIJ) i serveis educatius i comunitaris, que incorporin un enfocament multidimensional i de detecció precoç. Aquests programes han d'incloure intervencions adaptades a les necessitats específiques dels infants i joves, amb especial atenció als factors de vulnerabilitat social i emocional.
- **Augmentar la ràtio de professionals especialitzats en salut mental infantil i juvenil**, especialment en serveis amb infra-dotació, alineant aquests recursos amb els estàndards europeus. A més, cal **garantir perfils professionals capacitats per atendre casos amb alta complexitat social, sanitària i clínica, i que els equips estiguin format per persones professionals de diferents àmbits (com ara educadores, TIS, agents comunitaris).**
- **Potenciar la coordinació i col·laboració entre els diferents serveis i centres de salut i atenció social**, especialment entre CDIAP, CSMIJ i Centres d'Atenció i Seguiment de Drogodependències (CAS), per assegurar la continuïtat assistencial i una atenció integral i coordinada.
- **Ampliar les places a les Unitats de Referència Psiquiàtrica Infantil (URPI) i altres unitats d'hospitalització total i parcial** en totes les demarcacions per garantir una resposta adequada als casos que requereixen intervenció especialitzada.
- **Reforçar i diversificar les estratègies de prevenció**, promovent **programes de prevenció de conductes additives** amb o sense substància que utilitzin metodologies participatives, inclusives i adequades a cada franja d'edat. Això inclou el **desenvolupament d'intervencions**

en espais naturals i domiciliaris, que actuen com a estratègies preventives complementàries especialment indicades per a infants i joves en situacions de vulnerabilitat.

- **Implementar intervencions multimodals i personalitzades que combinin tractament farmacològic, psicoterapèutic familiar i psicoeducatiu**, assegurant que cada infant o adolescent rebi una resposta ajustada a la seva complexitat clínica i social, i que aquestes intervencions estiguin coordinades entre els diferents serveis i professionals implicats.
- **Desenvolupar recursos i projectes per a la transició a la xarxa d'adults**, especialment dirigits a joves tutelats majors de 18 anys, i fomentar projectes ocupacionals que afavoreixin la seva inserció social i emocional.
- **Consolidar i expandir espais de consulta jove com a eines preventives clau**, garantint la seva accessibilitat, la qualitat dels serveis i la professionalització dels equips i la eficient coordinació amb l'APiC i la xarxa especialitzada de salut mental. Aquests espais han de proporcionar un suport especialitzat i accessible a la població adolescent, abordant de manera directa les seves necessitats i riscos emocionals.
- **Revisar, actualitzar i adaptar la cartera de serveis socials per garantir una atenció integral, coordinada i centrada en la persona**, incloent-hi serveis específics de salut mental per a la infància i l'adolescència.
- **Implementar serveis d'atenció a la salut mental que siguin globals i integrals per atendre els infants i adolescents amb discapacitat**, especialment, aquells que presenten grans necessitats de suport. Molts cops, la seva elevada complexitat fa que apareguin problemes relacionats amb els trastorns de la conducta i la salut mental. És important tenir en compte que la salut mental és un element transversal que afecta a tot el cicle vital de les persones amb discapacitat i de les seves famílies.

QUÈ HI DIUEN ELS NENS I NENES?

Joan Navarro:

"El dret a la sanitat, perquè estar sa és el més important; si no, es pateix molt."

Arnau Guri:

«Jo diria que està molt bé que en aquest país puguem tenir hospitals públics, on, tant si una família té diners com si no, pugui anar-hi i el nen es pugui curar i després estar bé, amb un bon personal.»

Alex Carvalho:

"A les persones que prenen decisions importants, jo els diria que vull un món més net, amb menys contaminació —que això perjudica la nostra salut—, amb més parcs i més jardins per jugar, passar-nos-ho bé i aprendre de la natura."

Arnau Guri:

"També diria que està molt bé que hi pugui haver algun familiar que, en comptes d'estar a la feina, pugui estar amb nosaltres a l'hospital per cuidar-nos durant el temps que hi estiguem."

Abraham Cortés:

«Jo els diria que cal fer més parcs per a nens i nenes, grans i petits, perquè no n'hi ha prou.»

Ot Vallejo:

"Jo donaria les gràcies a les persones que inverteixen el seu temps a millorar la vida dels nens i nenes. És a dir, a les que decideixen que hi hagi escoles o hospitals públics, o que a l'escola es pugui estudiar música o esport."

Evelin Curiño:

«M'agradaria que al futbol poguessin jugar junts nens i nenes.»

Kimberlin Rodríguez:

"El dret a la "tirita". Perquè hi ha països on els metges poden ajudar, però hi ha altres països, com a l'Àfrica, que no poden tenir metge, perquè tenen una malaltia molt forta, no hi ha molts metges i poden morir."

Consulta el vídeo on diversos infants expressen **què signifiquen per a ells els seus drets i què demanarien a les persones que prenen decisions que afecten les seves vides.**

Catalunya

2024

14,5%

2022

13,9%

2024

d'infants de 0 a 14 anys **pateix una malaltia o un problema de salut crònic o de llarga durada**

87 dies

temps mitjà d'espera dels infants i adolescents per a les **proves diagnòstiques**

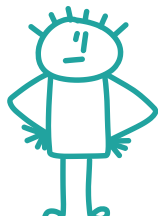
147 dies

temps mitjà d'espera dels infants i adolescents per a les **intervencions quirúrgiques**

primera causa de mort dels 5 als 14 anys

noies malalties congènites

nois tumors malignes

primera causa de mort dels 15 als 24 anys

noies suïcidis

nois accidents de trànsit

52.657 infants

van atendre el 2024 els Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP).

14,52%

de la població infantil menor de 6 anys

79.167 infants i adolescents

van atendre el 2022 els els Centres de Salut Mental Infantil i Juvenil (CSMIJ)

5,7%

dels infants i adolescents

6

Aquest apartat aborda tant l'educació que es desenvolupa en espais escolars com la que té lloc en altres entorns no formals, al llarg de les diferents etapes vitals. També inclou les formes de lleure, joc, activitats recreatives i el dret al descans de la infància i l'adolescència.

Educació, lleure i activitats culturals

NORMATIVA QUE REGULA AQUEST ÀMBIT

- › Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació (LEC).
- › Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.
- › Reial decret llei 14/2012, de 20 d'abril, de mesures urgents de racionalització de la despesa pública en l'àmbit educatiu.
- › La Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.
- › Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa.
- › Llei 10/2015, del 19 de juny, de formació i qualificació professionals.
- › Pacte per a la Infància a Catalunya.
- › Decret 267/2016, de les activitats d'educació en el lleure en les quals participen menors de 18 anys, que regula de manera específica el lleure educatiu a Catalunya.
- › Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.
- › Llei Orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència (LOPVI).

PRINCIPALS DADES

Catalunya destina a educació un **4,2% del PIB**, mentre que el conjunt de l'Estat inverteix el 4,7% i la mitjana de la Unió Europea és del 4,9%¹¹⁷. Aquest 4,2% està molt lluny de l'objectiu del 6% establert a Llei d'Educació de Catalunya (LEC).

Les últimes dades de Catalunya mostren que al curs 2024-25 hi ha **74.225 infants de 0-3 escolaritzats, el que equival a 1 de cada 4.**

¹¹⁷ Segons la darrera dada disponible al Institut d'Estadística de Catalunya, de 2021, de caràcter provisional. L'avançament de dades per 2022 és de 3,96% i la darrera dada consolidada d'inversió en educació, per 2020 és de 4,22%

D'aquests, el 71% va a una escola bressol pública i el 29% a una privada. A l'Educació Primària, hi ha escolaritzats 444.140 infants, a l'ESO 344.917 i al Batxillerat 101.822¹¹⁸. Gairebé el 18% de l'alumnat té nacionalitat estrangera, xifra que suposa gairebé el doble en les escoles públiques que privades. A les escoles públiques, l'alumnat de nacionalitat estrangera suposa al voltant d'una cinquena part de l'alumnat, mentre que als centres privats sumen poc més del 10%¹¹⁹.

¹¹⁸ Departament d'Educació, (2025). Servei d'indicators i estadística. Dades del curs 2024-25.

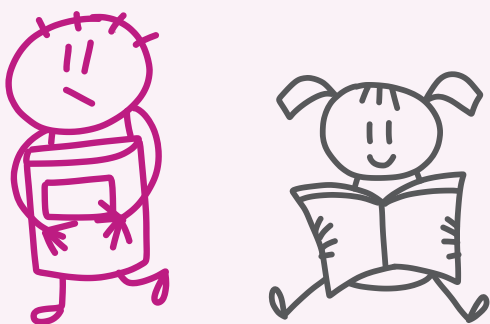
¹¹⁹ Gabinet d'Estudis Socials i Opinió Pública- GESOP, (2023). La població escolar: de P3 a 4t d'ESO.

EDUCACIÓ I POBRESA

La pobresa infantil afecta l'etapa formativa. Aquesta incidència és acumulativa, per la qual cosa actuar des dels primers anys —en l'etapa infantil, de 0 a 3 anys— pot suposar mitigar situacions o conductes que es donen en etapes posteriors, com la repetició de cursos o l'abandonament escolar.

50%

dels alumnes vulnerables
no tenen cap mena de beca

La privació econòmica no és el principal factor que condiciona l'assoliment educatiu. Hi ha altres factors com el capital social i cultural de les famílies o el nivell educatiu dels pares i les mares, però sovint estan correlacionats amb un baix nivell d'ingressos a la llar.

Les dades indiquen que **1 de cada 5 adolescents, procedents de famílies amb baixos ingressos, abandona els estudis**. Això posa de manifest que l'abandonament escolar no afecta de manera homogènia tots els grups socials: és més elevat entre els nois, les persones d'entorns econòmics desfavorits, amb progenitors que ocupen treballs no qualificats, migrants, membres de minories ètniques i residents en zones rurals¹²⁰. En comparació, els estudiants de famílies amb més recursos econòmics tenen una taxa d'abandonament inferior a l'1%, mentre que entre els de famílies amb ingressos baixos la xifra s'aproxima al 20%.

L'educació a Catalunya està infrafinançada, i és clarament insuficient per garantir el dret a l'educació de tot l'alumnat. Catalunya se situa en sisè lloc dels països amb menys inversió en beques a escala europea comportant que **un 50% d'alumnes amb menys recursos no tenen cap mena de beca i el 31% dels alumnes que demanen plaça fora del període de preinscripció són assignats a un centre segregat**¹²¹.

A més els centres públics amb alumnat vulnerable només reben 800 euros més per alumne i any que els centres sense cap complexitat. Actualment, Catalunya

¹²⁰ Fundació Jaume Bofill, (2023). [23 dades clau sobre educació per al 2023](#).

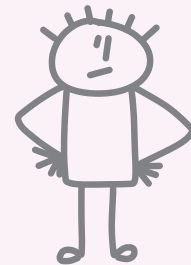
¹²¹ Fundació Jaume Bofill, (2023). [23 dades clau sobre educació per al 2023](#).

té un sistema de finançament lineal pel qual els recursos que reben els centres tenen poc en compte la seva complexitat social i territorial¹²².

Un àmbit educatiu essencial és el **temps educatiu del migdia**, que inclou no només l'alimentació dels infants, sinó també l'educació en valors, la socialització i la promoció d'hàbits saludables. Tot i que l'ensenyament bàsic és gratuït, molts serveis imprescindibles per garantir unes condicions d'educabilitat adequades —com el menjador escolar, les activitats extraescolars o el lleure educatiu— continuen comportant despeses que poden esdevenir barreres importants per a les famílies en situació de vulnerabilitat. A Catalunya, **el cost del menjador pot superar els 1.200 € anuals per infant**. Malgrat l'existència de beques, el fenomen del non take-up, que fa referència a les famílies que tenen dret a una ajuda, però no la reben ni la sol·liciten, contribueix a perpetuar les desigualtats. Les causes són diverses: desconeixement, tràmits complexos o terminis no accessibles¹²³.

Durant el curs 2024-2025, es van concedir ajuts de menjador escolar a 213.965 alumnes en situació de pobresa a Catalunya. Tot

i això, la comparació amb el nombre total d'infants que viuen en situació de pobresa o exclusió social evidencia una bretxa significativa: **146.547 infants no van poder accedir a aquest suport, un 40,65% del total**, 4 de cada 10 infants, segons dades d'EDUCO. Gairebé un **16,7% de les famílies que complien els requisits per accedir a una beca menjador no la van demanar**: un 11% no sabien com fer-o ho van intentar fora de termini¹²⁴.

El curs 2024-2025, **146.547 infants no van poder accedir a les beques menjador**, un 40% del total

122 Fundació Jaume Bofill, (2023). 23 dades clau sobre educació per al 2023.

123 Fundació Jaume Bofill, (2024). El Non Take up dels ajuts de menjador: una proposta de millora dels ajuts educatius. L'any 2024. L'estat de l'educació a Catalunya.

Aquesta realitat posa de manifest que el dret a l'educació no es pot garantir sense assegurar, paral·lelament, l'accés als serveis que en faciliten el desenvolupament efectiu. Per exemple, **més del 92% de les famílies**

124 Educo, (2022). El menjador escolar a Catalunya: la visió de les famílies.

asseguren que farien ús del menjador escolar diàriament si fos gratuït. Per tant, les limitacions econòmiques i les ineficiències administratives representen obstacles importants que comprometen l'equitat educativa¹²⁵.

ABANDONAMENT ESCOLAR PREMATUR (AEP)

La taxa d'abandonament escolar prematur a Catalunya l'any 2024 era del 13,7%¹²⁶ (16,5% en nois i 10,6% en noies). Aquesta taxa ha experimentat una disminució sostinguda des del 2008. Mentre que a principis dels anys 2000 superava el 30%, a partir de la crisi econòmica va començar un descens progressiu, situant-se per sota del 20% el 2015 i assolint un mínim històric del 13,7% el 2024. Aquest retrocés ha alineat la taxa catalana amb la mitjana estatal del 2023, tot i que continua sent superior a la mitjana europea, que és del 9,5%¹²⁷.

¹²⁵ Fundació Jaume Bofill, (2024). El Non Take up dels ajuts de menjador: una proposta de millora dels ajuts educatius. L'any 2024. L'estat de l'educació a Catalunya.

¹²⁶ Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). (2025. Període de referència 2024). Abandonament prematur dels estudis.

¹²⁷ Observatori català de la joventut, (2024). Estat de la joventut 2024.

L'abandonament escolar prematur no afecta tothom per igual. Es concentra especialment entre nois de contextos socioeconòmics vulnerables, amb persones adultes de referència amb un nivell educatiu baix o ocupacions no qualificades, i en famílies amb rendes baixes. Per exemple, **la taxa d'abandonament és del 4,1% entre joves amb referents adults amb estudis superiors, però puja al 20,1% quan aquests tenen estudis secundaris o inferiors.**

De la mateixa manera, mentre que en famílies amb professions liberals abandona menys d'1 de cada 10 alumnes, entre les que tenen ocupacions manuals no qualificades ho fa gairebé 3 de cada 10. També es detecten grans desigualtats segons la renda: **només el 0,8% dels joves de llars del quartil més alt abandona els estudis, enfront del 18,8% del quartil més baix.** L'abandonament és més elevat entre joves que no viuen amb ambdós progenitors (23,1%), entre alumnes d'origen estranger (22,4%) i especialment entre el poble gitano (63,7%). A més, es detecten diferències segons la llengua familiar: el 7,2% en famílies catalanoparlants enfront del 19,6% en castellanoparlants¹²⁸.

La Llei Orgànica 2/2006 permet a les administracions educatives establir instruments

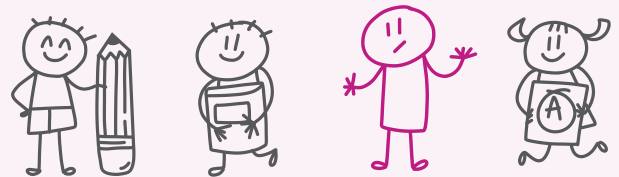
¹²⁸ Fundació Jaume Bofill (2022). L'abandonament escolar prematur a Catalunya. Radiografia de la situació actual.

de gestió compartida amb les administracions locals i dona base legal general a les **zones educatives (ZE) com a espais de col·laboració interinstitucional**. A més, la Llei d'Educació de Catalunya (LEC – Llei 12/2009, Article 176) defineix les ZE com a unitats de programació educativa. Aquest marc va facilitar espais de coordinació estables entre centres, serveis socials i administracions, afavorint una gestió compartida de l'educació al territori. L'anàlisi del primer pilot de ZE dut a terme el 2009¹²⁹ va mostrar avenços en equitat educativa, amb mesures per equilibrar l'escolarització i combatre la segregació i l'abandonament escolar prematur. Tot i això, actualment la seva aplicació és limitada: no existeixen zones educatives actives, només les taules de planificació del mapa escolar als municipis.

ALUMNES AMB NECESSITATS ESPECIALS (NESE)

Es considera una necessitat educativa especial el decalatge que es produeix entre les capacitats de l'alumne i les exigències del context. Les NESE (necessitats específiques de suport educatiu) fan referència

als suports necessaris per afavorir l'aprenentatge d'aquest alumnat en condicions d'equitat. Aquestes necessitats poden ser de tipus socioeconòmic, cultural, de diferència de capacitats o altres situacions específiques.

El curs 2024-2025 va registrar **335.746 alumnes NESE d'I3 a 4t d'ESO**

35%

En els darrers anys, el nombre d'alumnes NESE ha augmentat de manera molt significativa. **El curs 2024-2025 va registrar 335.746 alumnes NESE d'I3 a 4t d'ESO**, gairebé 9.000 més que l'anterior curs. Del total, 292.380 tenien necessitats educatives per raons socioeconòmiques o socioculturals (NESE B), i 43.366 per trastorns o discapacitats (NESE A).

¹²⁹ Generalitat de Catalunya i Diputació de Barcelona (2010). Les zones educatives com a espais de coresponsabilitat.

Aquest creixement sostingut reflecteix una realitat complexa. **La major part de l'alumnat NESE es troba en situació socioeconòmica o sociocultural desfavorida**, molt per sobre d'altres motius de suport com els trastorns que afecten l'aprenentatge, la condició de nouvingut o els trastorns de l'espectre autista. A més, **la distribució per titularitat dels centres evidencia una concentració desigual**: el 27,0% de l'alumnat dels centres públics és NESE, davant del 16,4% als centres privats.

En una classe de 25 infants,
**4 no faran cap activitat
extraescolar**
aquest curs 2023-2024.

També hi ha diferències per nacionalitat: el 58,6% de l'alumnat amb nacionalitat estrangera té reconegudes necessitats educatives específiques, enfront del 21,7% dels alumnes amb nacionalitat espanyola. Aquestes dades apunten a una forta vinculació entre les desigualtats socials i l'etiquetatge

educatiu, amb implicacions clares per a l'equitat del sistema¹³⁰.

La insuficiència de recursos addicionals i d'atenció intensiva i la manca de preparació per a la inclusivitat entre el professorat ordinari limiten un desplegament amb garanties del Decret d'educació inclusiva.

Els recursos d'acompanyament a l'alumnat presenta el 55% de les vulneracions identificades durant 2023 per ECOM¹³¹.

Principalment, es detecten la negació o el no oferiment d'hores suficients del servei de vetlladors/es escolars i de monitors/es per a activitats escolars. Aquest fet repercuteix en la manca d'atenció, suport i acompanyament a l'alumnat amb necessitats educatives especials (en els diferents nivells i centres educatius ordinaris), de manera que no els permet gaudir del dret a l'educació igual que la resta d'infants i adolescents que ocupen les aules¹³².

¹³⁰ Departament d'Educació, (2025). Servei d'indicators i estadística. Dades del curs 2024-25.

¹³¹ Radar ECOM és un informe anual que recull vulneracions de drets de les persones amb discapacitat física i/o orgànica de Catalunya. Les dades es recullen a través d'una enquesta en línia de vulneració de drets, que es complementa amb dades quantitatives i qualitatives.

¹³² Ecom, (2023). Radar Ecom. Vulneracions de drets. Discapacitat física i/o orgànica.

Aquestes dades es complementen amb les recollides per la Sindicatura de Greuges, que l'any 2023 va registrar 200 queixes relacionades amb l'educació inclusiva i, representa el 17,3% del total de reclamacions en matèria educativa. Les queixes fan referència principalment a la manca o insuficiència de suports com vetlladors, docents especialitzats i recursos específics d'aula. També es denuncien llistes d'espera per accedir a aules de suport intensiu (SIEI), així com desigualtats en la distribució territorial dels recursos i diferències entre centres públics i concertats¹³³.

El Síndic de Greuges assenyala que, en el marc del desplegament del decret d'educació inclusiva, el Departament d'Educació ha reforçat els recursos per a l'educació inclusiva. Des del curs 2017/2018, s'ha incrementat un 80,4 % el nombre de docents a les aules de suport intensiu per a l'Escolarització intensiva (SIEI), un 94,3 % les hores de vetlladors als centres públics i un 30,3 % els docents d'educació especial a infantil i primària. També s'ha doblat el nombre d'aules integrals de suport (AIS), per atendre dins els centres ordinaris a l'alumnat amb greus dificultats de regulació emocional. Malgrat aquests increments, les ràtios no han millorat i la dotació continua sent insuficient. L'alumnat NESE per docent especialista ha

passat de 4,81 a 4,96, i per hores de vetllador, d'1,84 a 2,03¹³⁴.

**4 de
cada 10**

infants i adolescents
no poden fer
cap activitat d'estiu

Més enllà de la figura del vetllador o vetlladora, existeix un perfil d'alumnat per al qual aquest recurs resulta insuficient. En aquests casos, és imprescindible disposar de professionals especialitzats, com ara logopedes per a l'alumnat amb dificultats de comunicació, així com d'infermeria escolar per atendre les necessitats sanitàries específiques. La provisió d'aquests recursos no pot dependre exclusivament del Departament d'Educació, sinó que requereix un treball interdepartamental coordinat i eficient.

¹³³ Sindicatura de Greuges de Catalunya (2021). L'educació inclusiva a Catalunya.

¹³⁴ Sindicatura de Greuges de Catalunya (2025). L'educació inclusiva a Catalunya.

Així mateix, cal garantir la igualtat d'oportunitats en la participació d'activitats complementàries i extraescolars, com l'espai educatiu de migdia, les sortides educatives, les colònies i la pràctica esportiva, entre d'altres. Malgrat que tots els infants i joves tenen reco-

negut el dret a l'esport i al lleure, sovint es constata la manca de professionals especialitzats en el suport a les activitats fora de l'aula.

Aquesta incorporació de perfils professionals ha d'anar vinculada a la formació específica tant del personal docent com del personal d'atenció directa. Aquesta formació ha d'incloure, de manera prioritària, els principis de l'escola inclusiva, el model social de la discapacitat i les metodologies d'atenció a la diversitat, assegurant així una resposta educativa de qualitat i equitativa per a tot l'alumnat.

ACTIVITATS DE LLEURE EDUCATIU

A Catalunya, el **32,9% de la població de 3 a 14 anys té un estil d'oci actiu**, és a dir, com a mínim fa una hora al dia d'esport o de joc al parc o al carrer. Per contra, el **42,8% de la població de 3 a 14 anys té un estil d'oci sedentari**, és a dir, està 2 hores o més diàries davant d'una pantalla com el mòbil, la TV, l'ordinador o jugant a videojocs¹³⁵.

Des de l'any 2018, la participació dels infants a les activitats extraescolars ha tingut una tendència decreixent, amb una caiguda de prop de 10 punts percentuals en el període 2018-2021, en part a causa de la pandèmia i de les dificultats econòmiques de moltes famílies. Tot i que a partir de 2022 es constata un creixement en la participació en aquestes activitats, més d'una tercera part dels infants no fan activitats esportives, i gairebé dues terceres parts no participen en activitats no esportives.¹³⁶

Segons la Fundació Jaume Bofill, **l'any 2023 el 65,5 % dels infants de 3 a 14 anys participaven en activitats extraescolars esportives i el 41,9 % en activitats no esportives**, xifres similars a les d'abans de

¹³⁵ Departament de Salut, (2024). Enquesta de salut a Catalunya (ESCA).

¹³⁶ Sindicatura de Greuges de Catalunya, (2024). Informe sobre els drets de l'infant.

la pandèmia. Tot i això, la participació en les activitats de lleure educatiu està fortament marcada per l'origen social. Les diferències entre infants de classes altes i baixes arriben als 25 punts percentuals, i entre els que tenen mares amb estudis superiors o bàsics, a prop de 40 punts. A més, el 80 % dels infants amb més recursos accedeixen a activitats de tipus cultural o tecnològic, mentre que aquest percentatge es redueix al 47 % entre els infants de famílies amb menys recursos¹³⁷.

Durant l'estiu de 2024, 392.558 infants i adolescents van participar en activitats esportives o de lleure educatiu a Catalunya, segons les dades aportades pel Departament de Joventut de la Generalitat¹³⁸.

Des de les entitats de lleure s'alerta del risc de pèrdua d'aprenentatges durant l'estiu, especialment entre l'alumnat més vulnerable. El 2022, **només 6 de cada 10 infants van participar en activitats d'estiu.** Tal com que succeeix amb les activitats de lleure educatiu durant el curs escolar a l'estiu la participació està fortament condicionada pel nivell socioeconòmic. Segons les dades analitzades per la Fundació Jaume

Bofill, el 2022 van accedir a activitats d'estiu el 72 % dels infants de famílies amb recursos, enfront del 41 % dels infants de famílies amb pocs recursos. El cost econòmic és l'obstacle principal, i només l'11 % de les famílies van rebre alguna ajuda. A més, un **62 % de les famílies amb menys recursos declaren no haver rebut cap orientació per escollir activitats**¹³⁹.

Hi ha infants amb discapacitat que han de pagar un sobrecost per poder participar en activitats de lleure educatiu. Hi ha nombroses queixes per la manca d'oportunitats, especialment dels infants amb discapacitat, a l'hora d'accedir a aquestes activitats i serveis, i pels dèficits en la formació del personal educador i en la provisió de personal de suport per part de l'Administració afectada que acompanyi aquests infants. De vegades, a causa de la manca de suports o de formació del personal educador i de la manca d'accessibilitat de les instal·lacions i/o de les mateixes activitats no s'admeten els infants amb discapacitat a les activitats o es produeixen situacions d'exclusió o d'expulsió posteriors a l'admissió per les dificultats d'atendre les seves necessitats educatives especials. En algunes ocasions són les mateixes famílies dels infants amb necessitats educatives especials les que han de

137 Fundació Jaume Bofill i Plataforma d'Infància de Catalunya-PINCat (2023). *L'educació venc la pobresa. Resum executiu*.

138 Direcció General de Joventut, (2024). *Informe d'estiu 2024*.

139 Fundació Jaume Bofill i Plataforma d'Infància de Catalunya - PINCat (2023). *L'educació venc la pobresa. Resum executiu*.

sufragar el cost dels suports per garantir la participació d'aquests infants en entorns de lleure ordinari¹⁴⁰.

El lleure inclusiu d'infants i joves encara no és una realitat a tot Catalunya. Si bé en època d'estiu es fan més visibles les mancances (en colònies i casals d'estiu), també durant la resta de l'any s'alerta que sovint els mateixos espais que utilitzen els esplais i caus no són accessibles; alhora, a vegades, les monitores i els monitors desconeixen com gestionar el suport als infants i joves amb necessitats específiques. Cal tenir en compte també el dret a l'oci per als quals és molt difícil trobar una oferta d'activitats adaptades a la seva edat i preferències¹⁴¹.

Així mateix, el 16 de maig de 2025, la **Plataforma d'Infància de Catalunya (PINCat)** i l'**Aliança Educació 360** van impulsar la jornada **"A l'estiu ens hi juguem molt"**, per reivindicar el dret al lleure educatiu i l'estiu com a espai d'oportunitats per a tota la infància i adolescència, amb un enfocament d'**inclusió, no segregació i comunitat**. A continuació es va presentar el manifest¹⁴² amb

aquesta perspectiva, signat per més de 40 entitats de diversos àmbits. Actualment, a data de setembre de 2025, la campanya d'adhesions¹⁴³ al manifest segueix oberta i compta amb més de 250 suports individuals.

El 17 de juliol, el Parlament de Catalunya va aprovar per unanimitat, en sessió plenària, una moció¹⁴⁴ que reconeix el dret al lleure i a les oportunitats educatives a l'estiu, i insta a adoptar mesures per garantir-ne l'accés universal. Paral·lelament, diversos ajuntaments de tot Catalunya han aprovat mocions en la mateixa línia, reforçant el compromís institucional amb aquesta qüestió.

¹⁴⁰ Sindicatura de Greuges de Catalunya, (2024). Informe sobre els drets de l'infant.

¹⁴¹ Ecom, (2023). Radar Ecom. Vulneracions de drets. Discapacitat física i/o orgànica.

¹⁴² Educació 360 i Plataforma d'Infància de Catalunya – PINCat, (2025). Manifest "A l'estiu ens hi juguem molt"

¹⁴³ Campanya: <https://www.ensjuguemestiu.cat/>

¹⁴⁴ Moció 106/XV del Parlament de Catalunya, sobre el dret al lleure i a les oportunitats educatives a l'estiu. (2025)

CONCLUSIONS

Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat, i promoure oportunitats d'aprenentatge al llarg de la vida per a tothom, és un repte urgent que s'alinea amb l'**ODS 4** (Educació de qualitat) de l'Agenda 2030. Un sistema educatiu que atengui la diversitat, que proporcioni suports adequats a cada etapa i que sigui capaç de compensar les desigualtats d'origen és imprescindible per trencar el cercle intergeneracional de la pobresa.

Per al 2030, l'**ODS 4** estableix que cal eliminar les disparitats de gènere en l'educació i garantir l'accés en condicions d'igualtat de les persones en situació de vulnerabilitat, incloses les persones amb discapacitat i els nens i nenes en situacions de vulnerabilitat, a tots els nivells de l'ensenyament i la formació professional.

L'educació no formal, el lleure educatiu i la cultura són drets fonamentals recollits a la **Convenció dels Drets de l'Infant** (article 31), però la seva accessibilitat continua sent desigual. Les activitats extraescolars, casals, colònies o activitats culturals s'han convertit en un nou factor de segregació social: els infants i adolescents de famílies amb menys recursos econòmics o amb discapacitat troben barreres econòmiques, físiques o estructurals per accedir-hi. Això contravé directament l'**ODS 10** (Reducció de les

desigualtats) i l'**ODS 3** (Salut i benestar), així com el dret al descans, l'esbarjo i el joc.

També preocupa el creixement sostingut de l'**alumnat amb necessitats educatives específiques de suport (NESE), que ja suposen 1 de cada 4 alumnes al sistema educatiu**, i que no reben sempre els suports adequats. La manca de professionals especialitzats, la insuficiència de recursos i les desigualtats en la distribució territorial posen en risc el desplegament real del model d'educació inclusiva i vulneren els principis d'equitat i justícia social.

En aquest sentit, és important tenir en compte les **prioritats recollides a l'agenda "L'educació venç la pobresa"**¹⁴⁵, que reforcen la necessitat de polítiques educatives integrals i coordinades per assolir una educació realment equitativa i inclusiva.

Les dades mostren que el lleure educatiu, tant durant el curs com a l'estiu, segueix sent un factor determinant per promoure la salut, els aprenentatges, la cohesió social i la reducció de desigualtats. No obstant això, la participació continua marcada per desigualtats estructurals per origen

¹⁴⁵ Fundació Jaume Bofill i Plataforma d'Infància de Catalunya – PINCat, (2025). L'Educació venç la pobresa. Una agenda de polítiques educatives per al benestar i el progrés de les persones. Resum executiu.

socioeconòmic i discapacitat, i vulnera el principi de "dret per a tots".

La jornada "A l'estiu ens hi juguem molt" i el manifest¹⁴⁶ promogut per la PINCat i l'Aliança Educació 360 van aportar un marc clar per configurar l'estiu com un període d'oportunitats educatives per a tothom, especialment per als més vulnerables. L'impuls parlamentari i les adhesions demostren una voluntat política i social per avançar en aquesta direcció.

És urgent consolidar aquesta mirada a través d'una estratègia pública transversal alineada amb els **ODS 3** (Salut i benestar), **ODS 4** (Educació de qualitat), **ODS 10** (Reducció de les desigualtats) i **ODS 11** (Ciutats i comunitats sostenibles), que assegurui el lleure educatiu com un servei essencial, accessible i inclusiu per a tots els infants i adolescents.

Finalment, el dret a l'educació no pot desvincular-se d'altres condicions materials que la fan possible: l'accés a **l'espai educatiu de migdia**, a serveis de suport, al **lleure educatiu inclusiu** i a **espais culturals**. Aquest dret ha de ser garantit amb una mirada d'equitat, amb polítiques actives que tinguin en compte la situació de vulnerabilitat de moltes famílies i infants.

A continuació s'exposen les demandes de la PINCat a les Administracions Públiques per garantir un sistema educatiu inclusiu i equitatiu que lluiti contra la pobresa i la segregació escolar.

- **Incrementar la inversió educativa fins al 6% del PIB**, tal com estableix la Llei d'Educació de Catalunya, per garantir els recursos necessaris que assegurin un sistema educatiu inclusiu, equitatiu i de qualitat.
- **Crear un pacte educatiu estable que transcendeixi els cicles polítics i assegurui compromisos sòlids i duradors**. Aquest acord ha de prioritzar la igualtat d'oportunitats i situar els drets de la infància i l'adolescència al centre de les polítiques educatives.
- **Assegurar l'accés universal, públic i gratuït a l'educació 0-3 anys**, considerant aquesta etapa com a part fonamental del sistema educatiu. Es tracta d'una mesura estratègica per reduir les desigualtats d'origen i garantir un desenvolupament equitatiu des de la primera infància.
- **Reduir l'abandonament escolar prematur fins al 9%**, a través de mesures de prevenció, detecció precoç i intervenció socioeducativa. Cal reforçar els vincles amb el sistema educatiu mitjançant

¹⁴⁶ Educació 360 i Plataforma d'Infància de Catalunya – PINCat, (2025). Manifest "A l'estiu ens hi juguem molt"

itineraris formatius flexibles, incorporant **recursos de segones oportunitats i itineraris formatius adaptats** per garantir la continuïtat educativa.

- › **Erradicar la segregació escolar** mitjançant polítiques públiques **eficaces** que afavoreixin una **distribució equilibrada de l'alumnat** i assegurin una escolarització **inclusiva i cohesionada**, independentment de l'origen, la situació socioeconòmica o les capacitats de l'infant.
- › **Enfortir el model d'escola inclusiva per garantir el dret a l'educació en condicions d'equitat** per a tot l'alumnat, especialment aquell amb necessitats educatives especials (NESE). Cal garantir un model d'educació inclusiva que s'adapti a les necessitats de cada infant amb discapacitat, especialment, els que presenten una alta complexitat sanitària, social i assistencial, entenent que l'escola ordinària i l'educació especial són recursos imprescindibles i complementaris per atendre adequadament la diversitat en les etapes infantil i juvenil. També és necessari reduir les ràtios, ampliar els suports i incorporar més professionals especialitzats als centres educatius.
- › Garantir que tots els infants i adolescents de 6 a 15 anys puguin **accedir a una activitat extraescolar setmanal durant el curs i a un mínim de dues setmanes**

d'activitats d'estiu, amb contingut educatiu i lúdic. Aquestes activitats, de lliure elecció, han de ser de compliment obligat per part de les administracions públiques i han de promoure el benestar integral, la igualtat d'oportunitats i la conciliació familiar.

- › **Impulsar la creació i consolidació de zones educatives com a política de corresponsabilitat compartida entre el Departament d'Educació, els municipis, els centres i les entitats socioeducatives.** Aquesta mesura, emmarcada dins del model d'educació a temps complet, permetria una gestió coordinada i col·laborativa en base a les necessitats educatives detectades al territori, i afavoriria la presa de decisions compartida. No es refereix exclusivament a zones d'escolarització, sinó a una estratègia per garantir la coherència i l'equitat de les accions educatives al territori.
- › **Revisar i millorar l'abast territorial de l'oferta educativa, especialment de l'etapa de secundària obligatòria, per garantir l'equitat real d'oportunitats educatives entre municipis grans i petits.** L'actual mapa educatiu genera desigualtats d'accés en les poblacions de menys de 5.000 habitants, condicionant el dret a l'educació en igualtat de condicions des de les primeres etapes. Aquesta demanda s'alinea amb l'objectiu

d'un accés universal a l'educació 0-3 i amb l'equitat territorial com a principi d'actuació.

- › Impulsar xarxes educatives comunitàries com els **Plans Educatius d'Entorn**, amb enfocament d'equitat, ús del català com a llengua vehicular i coordinació entre serveis educatius i socials.
- › **Garantir l'accés universal i gratuït al menjador escolar com a part del dret a l'educació.** El menjador és un espai clau per al benestar i el desenvolupament dels infants, assegurant un àpat saludable diari i fomentant hàbits positius en un entorn educatiu i de bon tracte. Fins que s'assoleixi la gratuïtat total, **cal garantir el servei per a l'alumnat en situació de vulnerabilitat i ampliar l'oferta a secundària i durant els períodes de vacances.** Una alimentació adequada és imprescindible per al benestar i l'aprenentatge.
- › Reconèixer els **Espais Familiars Socioeducatius (EFSE)** com a recurs clau per a **l'acompanyament a famílies amb infants petits**, amb finançament estable i articulació dins el sistema d'educació i benestar.
- › **Reordenar i ampliar els serveis preventius com el SIS, els SOAF i el SAD socioeducatiu**, assegurant la seva

articulació amb els espais familiars i altres serveis comunitaris, i garantir una cobertura completa del Model SIS mitjançant una dotació pressupostària adequada.

- › **Establir un marc legislatiu que reconegui les Unitats d'Escolarització Compartida (UEC) i els Centres de Noves Oportunitats (CNO)**, amb un sistema de concertació i finançament que asseuri la seva viabilitat i qualitat educativa.

A continuació s'exposen les demandes de la PINCat a les Administracions Públiques per garantir el dret al lleure educatiu.

- › **Reconèixer i universalitzar el lleure educatiu** com a agent educatiu integral i complementari a l'educació lectiva, fomentant la coordinació entre ambdós àmbits.
- › **Impulsar una Estratègia integral per enfortir les entitats i moviments vinculats al lleure educatiu**, reconeixent i donant estabilitat a la diversitat d'entitats (esportives, culturals, socioeducatives) que ofereixen activitats de lleure, promovent la coordinació territorial per garantir una oferta de qualitat i el desenvolupament de valors democràtics i de participació juvenil.

- › **Augmentar l'oferta pública de places en activitats de lleure inclusives**, amb personal format i especialitzat, especialment per a infants amb discapacitat i en risc d'exclusió.
- › **Establir un finançament estable i suficient per a les polítiques locals de lleure**, prioritzant els territoris amb més infants i adolescents en situació de vulnerabilitat social i assegurant un sistema de beques que garanteixi l'accés a activitats de qualitat amb àpats saludables i els recursos necessaris per a la participació plena d'infants amb necessitats especials (discapacitat, trastorns, contextos socials desfavorits, etc.).
- › **Implementar mesures i acords interdepartamentals que assegurin itineraris educatius flexibles i adaptats a les necessitats individuals**, integrant el lleure com a part essencial de la formació i el benestar dels infants i adolescents.
- › Garantir que tots els infants i adolescents, especialment els més vulnerables, accedeixin a un **mínim de dues setmanes d'activitats lúdiques i educatives durant l'estiu**, que reforcin aprenentatges i afavoreixin el benestar físic, emocional, social i la conciliació familiar.
- › **Ampliar i reforçar els espais de trobada, joc i activitats a l'aire lliure a l'estiu**, obrint equipaments públics (escoles, biblioteques, piscines, poliesportius) i facilitant entorns naturals saludables que afavoreixin la socialització, el benestar i la protecció climàtica i social.
- › **Garantir la incorporació de nous perfils professionals als centres educatius, especialment en contextos socialment vulnerabilitzats, amb l'objectiu de crear espais d'anàlisi, detecció i intervenció integral de les noves necessitats socials dels infants i adolescents**. Aquesta mesura ha d'afavorir la coordinació entre agents educatius, socials i sanitaris, i enfortir l'enfocament comunitari i preventiu en els centres.

QUÈ HI DIUEN ELS NENS I NENES?

Ot Vallejo:

"Jo crec que tots hauríem de tenir les mateixes oportunitats i la mateixa educació que els altres. Hi ha gent que no va a l'escola perquè no pot o no li deixen, o gent que no té casa. Tots hauríem de ser iguals."

Dina Ahaddouch:

"Jo voldria que totes les escoles fossin gratuïtes, perquè hi ha famílies que no poden pagar-les, i els nens i nenes no poden aprendre res."

Hnia Chatrane:

"També penso en les activitats extraescolars: hi ha nens i nenes que no hi tenen accés. I això és una mica injust."

Arnau López:

"Nosaltres, com a adolescents, també tenim dret al temps lliure i al descans. No s'hauria de dir que l'escola és la nostra única obligació. Ens agrada tenir temps lliure, ens agrada descansar a la nit. Hi ha companys meus que no poden dormir perquè tenen massa deures."

Arnau Alves:

"El casal d'estiu. Aquest any només en vaig poder fer una setmana, perquè no hi havia infermera. I si no hi ha infermera, jo no puc anar al casal. Quina llàstima! Per a mi, poder fer casal d'estiu hauria de ser un dret."

Evelin Curiño:

Evelin Curiño: «M'agradaria que al futbol poguessin jugar junts nens i nenes.»

Arnau Guri:

"M'encanta que hi hagi aules hospitalàries, amb mestres que ens ajuden a seguir el ritme de l'escola o l'institut, en contacte amb el nostre tutor o tutora, i que ens permeten fer les mateixes feines que fan els nostres companys. A més, podem estar amb altres nens i sortir de l'habitació."

Natàlia Vendrell:

"Tenim dret a divertir-nos, a passar-ho bé amb els amics. Que tothom pugui venir a l'esplai, com fem nosaltres, i gaudir-ne."

Consulta el vídeo on diversos infants expressen **què signifiquen per a ells els seus drets i què demanarien a les persones que prenen decisions que afecten les seves vides.**

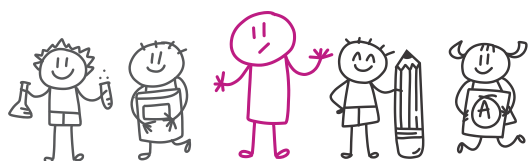

14%

dels joves catalans d'entre 18 i els 24 anys no tenien cap titulació més enllà de l'ESO ni estaven estudiant durant l'any 2023 (la xifra es pràcticament del doble amb la població més vulnerable)

el 2023 representava **114.000 joves**

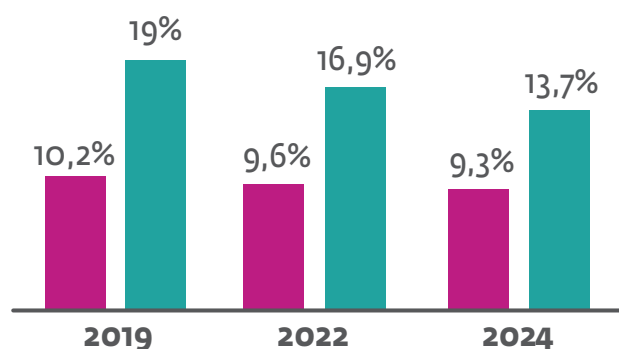
ABANDONAMENT PREMATUR

1 de cada 5 joves
de famílies amb ingressos
baixos abandona els estudis

Taxa d'abandonament prematur dels estudis

■ UE-27
■ Catalunya

ALUMNES NEE

Núm. d'alumnes amb necessitats educatives especials (infantil, primària i secundària).

28.299 alumnat NEE

curs 2019-2020

35.910 alumnat NEE

curs 2023-2024

+27%
Increment

Ràtio d'alumnes NESE per professional de l'EAP és d'aproximadament

35

alumnes

7 Mesures excepcionals de protecció

Aquest apartat aborda les mesures de protecció internacional aplicades als infants i adolescents migrats sols a Catalunya, així com les actuacions socials adreçades als adolescents d'entre 14 i 18 anys en l'àmbit de la justícia juvenil.

Tot i que el terme legal utilitzat és Menors Estrangers No Acompanyats (MENA), moltes entitats, professionals i institucions prefereixen el concepte NNANA (nens, nenes i adolescents no acompanyats), ja que posa el focus en la seva condició com a subjectes de dret i contribueix a combatre l'estigmatització i el racisme institucional i social creixent a Europa i a l'Estat espanyol.

NORMATIVA QUE REGULA AQUEST ÀMBIT

- › Llei 8/2002, de 27 de maig, de modificació de la Llei 37/1991, del 30 de desembre, sobre mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció, i de regulació de l'atenció especial als adolescents amb conductes d'alt risc social.
- › Llei 27/2001, de 31 de desembre, de justícia juvenil.
- › Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre els drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social.
- › Llei Orgànica 8/2006, de 4 de desembre de 2006, per la qual es modifica la Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.
- › Llei 12/2009, de 30 d'octubre, reguladora del dret d'asil i de la protecció subsidiària.
- › Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.
- › Directiva (UE) 2011/36 relativa a la prevenció i lluita contra el tràfic d'éssers humans i la protecció de les víctimes.
- › Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació.
- › Llei Orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència (LOPVI).
- › Reial decret 903/2021 del Reglament de la Llei Orgànica 4/2000, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya
- › Reial decret Llei 32/2021, de 28 de desembre, de mesures urgents per a la reforma laboral, la garantia en l'estabilitat de l'ocupació i la transformació del mercat de treball

PRINCIPALS DADES

El nombre de joves que emigren dels seus països per falta d'oportunitats és cada cop més elevat. **L'any 2020, els joves migrats (d'entre 15 i 24 anys) representaven l'11,3% de la població migrant total i el 2,6% de la població total de joves a escala**

mundial¹⁴⁷. Les tendències més recents, recollides a fòrums com l'International Forum on Migration Statistics i en l'Global Youth Report on the State of Migration 2025, apunten a un increment en la proporció de joves migrants a causa de la inestabilitat

¹⁴⁷ Migration Data Portal, (2021). Organització Internacional per a les Migracions (IOM) forma part del Sistema de les Nacions Unides. [Data & Statistics](#).

econòmica postpandèmica, l'augment de desplaçaments motivats per conflictes i la creixent demanda de mobilitat laboral juvenil, especialment a l'Àfrica i el Sud-est asiàtic.

A Catalunya, segons dades de l'informe de protecció a la infància, **durant l'any 2024 van arribar un total de 2.643 NNANA, dels quals el 5,8 % eren noies**. El 44,3% del Marroc, el 35,3% procedents de països subsaharians, el 3,1% d'Ucraïna, el 12,9% del Magreb (excloent Marroc) i el 4,4% restant d'una altra nacionalitat.

Segons dades de la Comissió Catalana d'Acció pel Refugi (CCAR)¹⁴⁸, els infants i joves que sol·liciten protecció internacional representen aproximadament el 3,6% del total. **L'any 2024 es van registrar 98 sol·licituds d'asil de NNANA a Catalunya**, tot i que la taxa de reconeixement d'asil a Espanya continua sent inferior a la mitjana de la Unió Europea, fet que limita l'accés efectiu a la protecció per a aquest col·lectiu.

Durant l'any 2025 i fins al mes d'agost, han arribat 1.543 NNANA, els quals el 93,4% són de sexe masculí i el 87,4% tenen entre 16 i 17 anys¹⁴⁹.

Quan parlem de NNANA tendim a imaginar nois perquè majoritàriament aquest n'és el

perfil. Però no hem d'oblidar que existeix un col·lectiu de noies, sovint invisibilitzades, que en moltes ocasions es vinculen a les xarxes de prostitució. Aquest fet ens situa en un altre àmbit d'intervenció i redimensiona el problema, la qual cosa situa les polítiques públiques en un altre pla d'intervenció, que ha de tenir en compte la dimensió de gènere i el risc específic que afronten.

Segons dades de l'informe Estadístic Mensual de la Direcció General de Prevenció i Protecció a la Infància i l'Adolescència (DGPPIA) del mes de d'agost de 2025, sobre població infantil i adolescent en mesura protectora, el 43,7% eren de nacionalitat estrangera, sent el 26,1% estrangers sense referents familiars i el 17,5 estrangers amb referents familiars.

En un estudi fet per l'Àrea de Suport al Jove Tutelat i Extutelat¹⁵⁰, les dades genèriques del col·lectiu migrant ens mostren que el **42% dels joves entre 15 i 18 anys tutelats per la Generalitat són de nacionalitat estrangera**.

¹⁴⁸ Comissió Catalana d'Acció pel Refugi (CCAR), (2025). Anuari 2024 la situació de l'asil de Catalunya al món.

¹⁴⁹ Generalitat de Catalunya, (2024). Dades del sistema de protecció a la infància de Catalunya.

¹⁵⁰ L'Àrea de Suport a Joves Tutelats i Extutelats (ASJTET) és la unitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) que ofereix a joves tutelats, extutelats o amb un alt grau de dificultat social entre 16 i 21 anys l'accés a recursos i serveis en diferents àmbits: habitatge, inserció laboral, seguiment socioeducatiu i psicològic, suport afectiu, suport econòmic i jurídic, principalment, per tal que assoleixin una plena inserció en una situació d'autonomia i independència.

Només el 39,3% de les noies tutelades són estrangeres, davant el 60,7% dels nois. En recursos d'emancipació, el percentatge d'estrangers creix fins a un 58%. Malgrat que existeixen més realitats i més perfils, aquests descrits són els que hi són presents fonamentalment en l'àmbit de l'emancipació, presentant problemàtiques, recursos i serveis diferents.

Durant el 2025, la Generalitat ha impulsat una reorganització institucional amb la creació de la Direcció General de Programes, Plans i Intervenció en la Infància i Adolescència (DGPPIA), que ha substituït la DGAIA. Aquesta nova direcció incorpora un enfocament reforçat en la prevenció i en la coordinació interdepartamental, amb l'objectiu de detectar precoçment situacions de risc, reduir la necessitat de mesures excepcionals i millorar la transició a la vida adulta. Els nous canvis aposten per models d'atenció més comunitaris, personalitzats i amb participació activa dels infants i adolescents en les decisions que els afecten.

CONCLUSIONS

Les dades mostren un augment sostingut del nombre d'infants i adolescents migrats sols que arriben a Catalunya. Aquest fenomen s'ha de contextualitzar dins les dinàmiques migratòries globals i en el compliment dels estàndards fixats per organismes internacionals com el Comitè dels Drets de

l'Infant. Cal posar especial atenció a la presència de noies migrades soles, sovint invisibilitzats i exposats a riscos específics com l'exploatació sexual.

Aquesta realitat obliga a repensar els sistemes de protecció amb una mirada interseccional i de gènere, garantint que cap infant quedi fora de la xarxa de seguretat. L'enfocament ha d'estar alineat amb l'**ODS 5** (Igualtat de gènere) i l'**ODS 16** (Pau, justícia i institucions sòlides), per protegir els drets i llibertats fonamentals d'aquests infants i adolescents.

La presència elevada de joves estrangers tutelats i extutelats, que representen fins al 58% en els recursos d'emancipació, evidencia la necessitat de reforçar els itineraris d'inclusió social i d'autonomia, especialment en les etapes de transició a la vida adulta. Aquest reforç ha d'incorporar l'acompanyament socioeducatiu, la formació professional adaptada i la creació de xarxes de suport comunitari que evitin la ruptura abrupta amb el sistema de protecció. Això implica una actuació coordinada entre serveis de protecció, educació, habitatge i ocupació, en línia amb l'**ODS 4** (Educació de qualitat), l'**ODS 1** (Fi de la pobresa) i l'**ODS 8** (Treball digne i creixement econòmic).

Finalment, cal posar el focus en la formació i estabilització dels equips professionals que treballen amb aquest col·lectiu, així com en el disseny de polítiques públiques que col·loquin l'interès superior dels infants al centre.

És fonamental abandonar enfocaments assistencialistes i garantir la seva participació activa com a titulars de drets, reconeixent la seva veu en la presa de decisions.

Des de la PINCat es valora positivament el canvi d'enfocament que suposa la creació de la nova DGPIA, especialment pel seu èmfasi en la prevenció i la coordinació interdepartamental; tanmateix, serà necessari avaluar en el temps fins a quin punt aquest nou model respon de manera efectiva a les necessitats reals dels infants i adolescents. Aquest compromís ha de traduir-se en una governança amb equitat, transparència i rendició de comptes, tal com promou l'**ODS 10** (Reducció de les desigualtats) i l'**ODS 17** (Aliances per assolir els objectius).

Com a conclusió d'aquest eix, s'exposen les demandes de la PINCat a les Administracions Públiques per garantir mesures excepcionals de protecció que assegurin els drets dels infants i adolescents en situació de vulnerabilitat, especialment els migrats sols.

➤ **Complir plenament amb els drets de la infància i adolescència migrada sola**, tal com recull la Convenció sobre els Drets de l'Infant (CDI), aplicant les lleis i eines existents per garantir-ne l'efectivitat, assegurant la perspectiva de gènere en relació a les situacions de major vulnerabilitat de les nenes i noies migrades soles.

➤ **Garantir el dret a la participació dels infants i adolescents migrats sols** en les decisions que afecten la seva vida, incloent-hi espais de veu, representació i acompanyament jurídic adaptat a la seva edat i context cultural.

➤ **Revisar els acords internacionals per equiparar plenament els drets dels infants i joves migrats sols als de la resta d'infants**, i establir un **circuit estable d'atenció**, amb mesures específiques per eliminar pràctiques contràries als seus drets, especialment en contextos de frontera o emergència.

➤ **Revisar i actualitzar el Pla de Protecció Internacional de Catalunya (PPIC) i el Pla de Ciutadania i Immigració (PIC)** per avançar cap a un model català propi d'acollida i inclusió que contempli l'atenció específica als NNANA.

➤ **Establir la presumpció de minoria d'edat** per poder garantir que tots els infants i adolescents migrants no acompanyats, que no puguin acreditar documentalment la seva edat o existeixin dubtes sobre la veracitat de la documentació, siguin considerats menors d'edat per defecte. Evitar que l'absència de documents o la possible falsedat dels mateixos impliqui una pèrdua de drets, i prohibir pràctiques il·legals, assegurant la protecció efectiva de les persones joves d'acord amb la Convenció sobre els Drets de

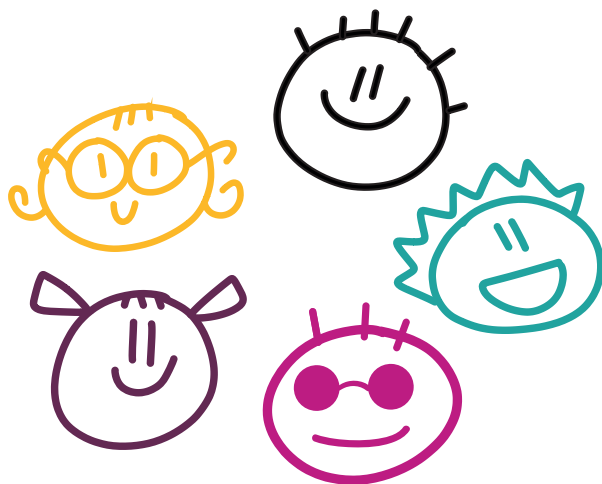
l'Infant i els principis de l'interès superior de l'infant.

- › **Garantir la continuïtat de l'atenció amb una actuació coordinada i equitativa arreu del territori**, amb especial atenció a les fases d'acollida i inserció.
- › **Simplificar els tràmits administratius relacionats amb la infància i les seves famílies**, garantint un accés igualitari als serveis, independentment de l'origen o la situació administrativa.
- › **Revisar el sistema de protecció de la Direcció General de Prevenció i Protecció de la Infància i Adolescència (DGPPIA)**, ordenant els serveis residencials, unificant criteris i evitant la dualitat de tractament en funció de l'origen.
- › **Millorar la capacitat dels equips professionals dels centres residencials**, adaptant-la als perfils i necessitats específiques de les persones ateses, i abordant l'alta rotació dels equips com a conseqüència de les condicions laborals i dels factors psicosocials associats a la complexitat i exigència de la seva tasca.
- › **Reforçar la cartera de serveis socials mitjançant la fórmula del concert** per assegurar l'estabilitat i la qualitat de les entitats de protecció; complementar-ho amb modalitats de contractació que consolidin aquestes entitats i amb la **incorporació de serveis experimentals**

degudament finançats i sotmesos a processos d'avaluació.

- › **Impulsar el treball entre administracions i entre departaments**, incorporant la mirada comunitària i el treball en xarxa, per facilitar els processos d'inclusió social d'aquest infants i adolescents en el territori.
- › **Desenvolupar itineraris específics d'emancipació per a joves extutelats**, amb una perspectiva intercultural i de gènere, que combinin habitatge digne, suport educatiu i inserció laboral.
- › **Crear programes especialitzats d'atenció i protecció per a les noies migrades soles**, especialment les que poden estar exposades a xarxes de tràfic, explotació sexual o situacions d'abús.
- › **Establir mecanismes d'avaluació i rendició de comptes sobre l'impacte de les polítiques de protecció aplicades als NNANA**, amb dades desagregades per sexe, edat i origen.
- › Establir un **sistema estable de recollida i publicació de dades desagregades per sexe, edat, origen i situació administrativa**, per tal de garantir una planificació basada en evidències.
- › **Continuar i reforçar la tasca de DGPPIA** en la identificació d'infants i adolescents amb necessitats de protecció internacional.

QUÈ HI DIUEN ELS NENS I NENES?

Hnia Chatrane:

"Hi ha molts nens i nenes que no tenen molts drets en els seus països, i bueno, és molt útil perquè els adults ens poden defensar. Perquè nosaltres, els nens, no podem anar als ajuntaments a dir que no és just totes aquestes coses."

Samuel Cortés:

"Jo triaria que es respectessin les ètnies i les religions dels altres."

Jeimmy Garcia Alvarado:

"Demana a les persones que prenen decisions importants, si arriben a venir persones d'altres països que tenen problemes econòmics, crec que se'ls hauria de donar ajuda, escola i menjar."

Alex Carvalho:

"A mi m'agradaria que en aquest món no hi hagués guerra, que tots els nens poguessin sortir al carrer i passar-s'ho bé amb pau i tranquil·litat."

Daniel Aparicio:

"Jo voldria poder jugar a pilota i tenir més temps per estar amb els meus amics."

Manuela González Romero:

"Què passa amb el dret a la protecció? Què passa amb els nens i nenes que estan vivint una guerra? On són els seus drets? Per què ningú fa res?"

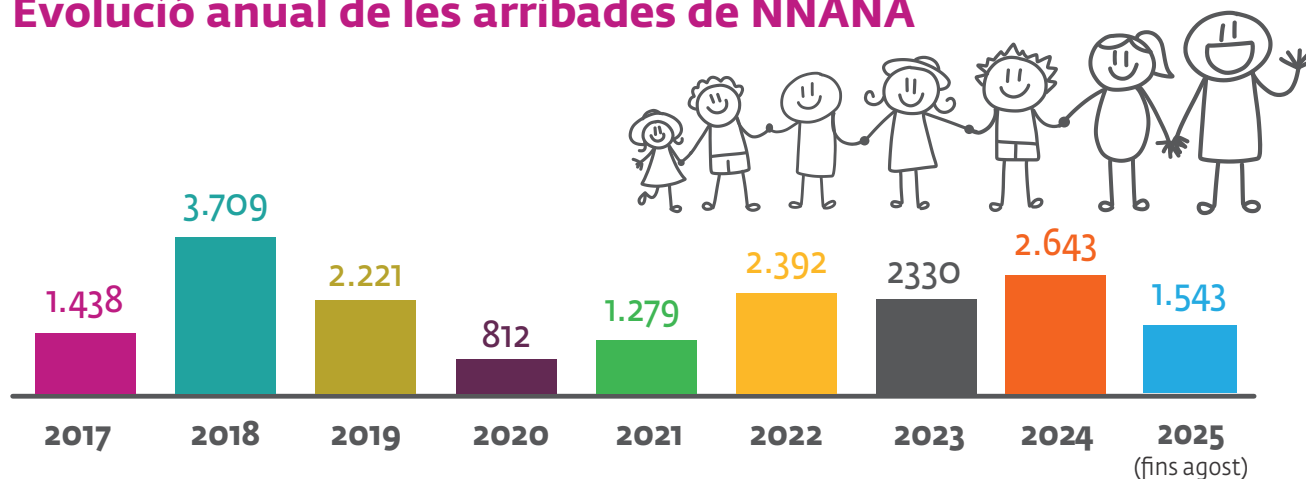

Consulta el vídeo on diversos infants expressen **què signifiquen per a ells els seus drets i què demanarien a les persones que prenen decisions que afecten les seves vides.**

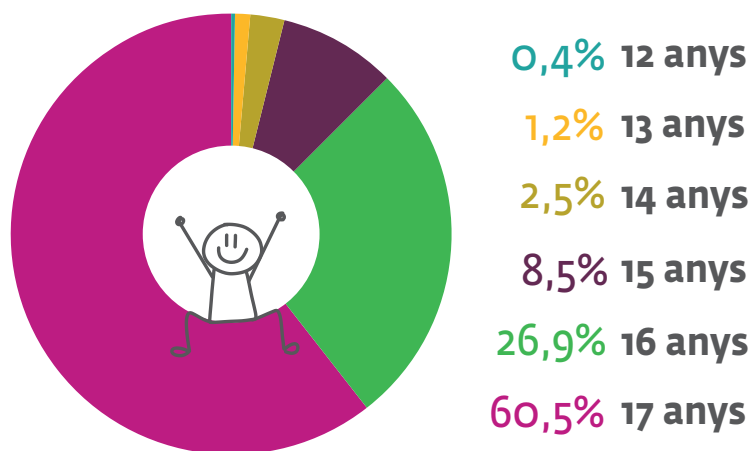

NNANA A CATALUNYA

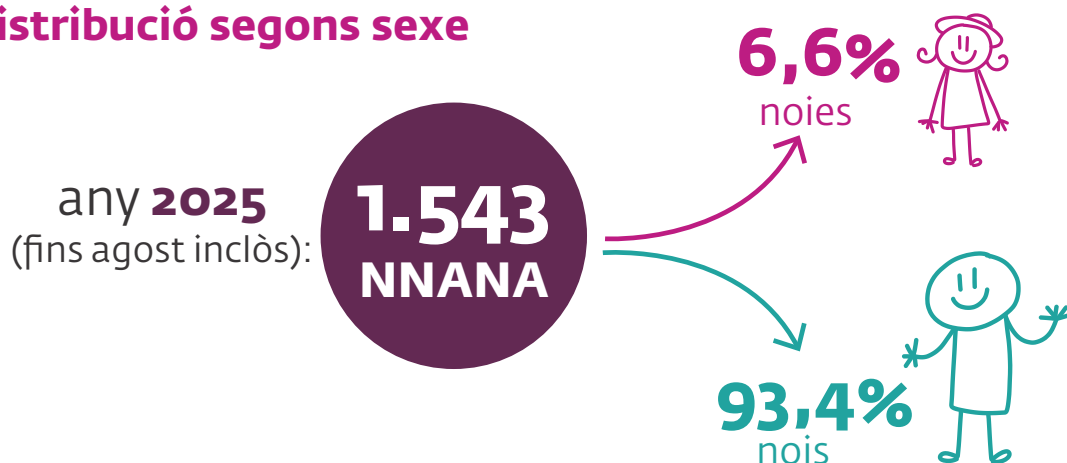
Evolució anual de les arribades de NNANA

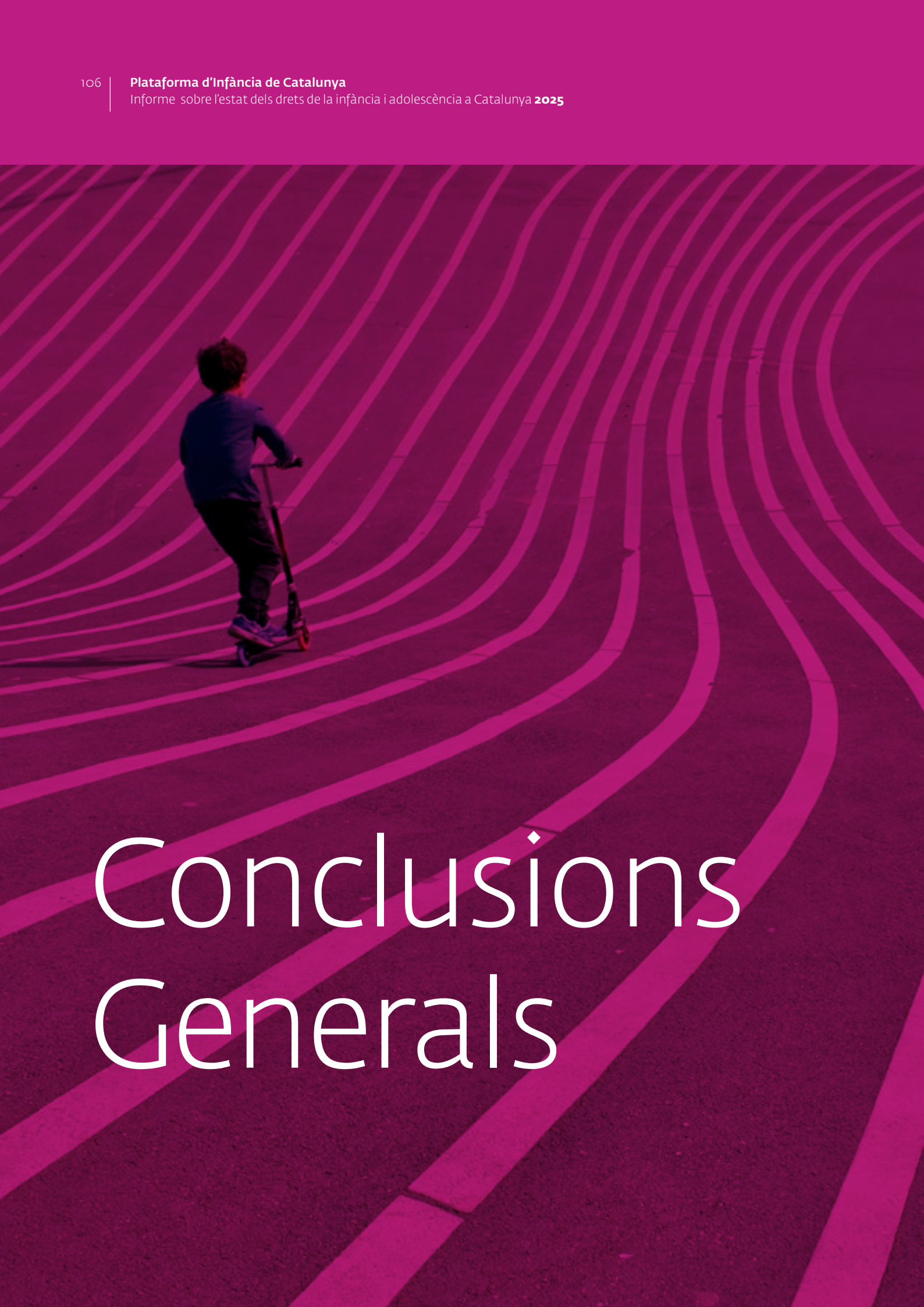

Distribució segons el grup d'edat. 2025

Distribució segons sexe

A child is riding a scooter on a track with wavy lines. The child is wearing a blue long-sleeved shirt and dark pants. The track is made of dark asphalt with bright yellow wavy lines. The child is riding away from the camera, towards the right side of the frame.

Conclusions Generals

Actualment, **el 23% de les entitats del Tercer Sector Social a Catalunya treballen directament amb infància i adolescència**, és a dir, gairebé una de cada tres. Per garantir plenament els drets dels infants, és imprescindible reconèixer el paper fonamental del teixit associatiu i assegurar que disposin dels recursos necessaris per desplegar els seus programes de manera eficaç i sostenible.

L'anàlisi de la situació de la infància i l'adolescència a Catalunya el 2025 evidencia **un context marcat per la persistència de desigualtats estructurals** i l'augment de vulneracions que afecten directament els drets i el benestar de les noves generacions. Les violències, en totes les seves formes, es mantenen com un repte de primer ordre, especialment quan afecten àmbits tan propers com la llar, l'escola o els espais digitals. L'abordatge integral i coordinat entre administracions, entitats i comunitat és imprescindible per revertir aquestes tendències i garantir entorns segurs i protectors.

En l'àmbit socioeconòmic, la pobresa infantil i l'exclusió social continuen **arrelades com a fenòmens estructurals** que condicionen l'accés a oportunitats educatives, culturals i de salut. Les famílies amb menys recursos es veuen sotmeses a una pressió creixent pels costos d'habitatge, criança i serveis bàsics, i això impacta de manera directa en les trajectòries vitals dels infants i adolescents. Aquesta realitat reclama polítiques valentes de protecció social i una inversió sostinguda per situar la infància al centre de les prioritats públiques.

Pel que fa a l'educació, persisteixen **desigualtats d'accés i resultats** que reflecteixen la segregació escolar i la insuficiència de recursos per garantir la igualtat d'oportunitats. El lleure educatiu, les activitats extraescolars i els espais d'aprenentatge no formal continuen sent, per a moltes famílies, un luxe inaccessible, la qual cosa limita la participació plena d'infants i adolescents en experiències que afavoreixen el seu desenvolupament integral. Cal reforçar l'escola

bressol pública, garantir la gratuïtat real del sistema educatiu i impulsar entorns inclusius que acullin la diversitat com a riquesa.

En salut, les desigualtats socioeconòmiques es tradueixen en **pitjors indicadors de salut física, mental i emocional** per a la infància més vulnerable. L'atenció a la salut mental continua amb cobertures insuficients, mentre que la manca de professionals i els temps d'espera comprometen el dret efectiu a una atenció de qualitat. Les respostes han de ser integrals, coordinades i amb un enfocament preventiu, assegurant que cap infant quedi fora del sistema per manca de recursos o barreres administratives.

En aquest context, l'aprovació recent d'una **Estratègia Catalana per Combatre la Pobresa Infantil 2025-2030** representa un pas significatiu. La seva ambició de marcar objectius clars fins al 2030 pot ser una oportunitat per revertir una realitat que, fins ara, ha mostrat una elevada resistència al canvi. Tot i això, la seva eficàcia dependrà de l'assignació de recursos suficients, la coherència de les polítiques entre departaments i la voluntat real de traduir els compromisos en accions concretes i mesurables. En aquest procés, **la feina i l'expertesa de les entitats socials, així com la incorporació de mesures avalades per l'evidència científica, seran claus per garantir resultats reals i sostenibles.**

També és destacable el **canvi d'enfocament i l'impuls de la nova Direcció General de Prevenció i Protecció a la Infància i l'Adolescència (DGPPIA)**, que aposta per un model més preventiu, comunitari i centrat en l'acompanyament. Aquesta orientació pot ser positiva per reduir la dependència històrica de la institucionalització i avançar cap a un sistema que prioritzi l'acolliment familiar. No obstant això, caldrà seguir de prop com es concreta aquest canvi, si realment s'acompanya de recursos suficients i si aconsegueix transformar la pràctica quotidiana dels serveis.

En definitiva, la fotografia que ens deixa aquest informe és la d'una societat que encara no garanteix plenament els drets de tots els infants i adolescents, però que compta amb oportunitats reals per avançar si hi ha **voluntat política, implicació de tots els actors socials i inversió sostenible**. Només amb una mirada integral, basada en l'evidència i construïda amb la participació activa de la pròpia infància i adolescència, podrem caminar cap a una Catalunya on cada infant, sense excepció, pugui créixer, aprendre i somiar en llibertat, sense que el seu origen, condicions o circumstàncies limitin el seu futur.

SÍNTESI DE LES 25 PRINCIPALS DEMANDES DE LA PINCAT

Davant la realitat complexa i els reptes significatius que afronta la infància i l'adolescència a Catalunya, tal com es detalla en aquest informe, la Plataforma d'Infància de Catalunya (PINCat) subratlla la necessitat urgent d'una **acció política decidida, coordinada i sostinguda en el temps**.

Per garantir el ple exercici dels drets dels infants i adolescents i revertir les tendències preocupants en matèries com la violència, la pobresa i les desigualtats en salut i educació, la PINCat presenta **25 mesures prioritàries** que constitueixen un **full de ruta essencial** per a les administracions públiques:

EIX 1: DRETS I LLIBERTATS	1. Garantir la participació infantil i adolescent en totes les polítiques públiques que els afectin, establint mecanismes estables i vinculants a escala local, nacional i autonòmica, i assegurant que les seves opinions siguin tingudes en compte en la presa de decisions. 2. Fomentar l'associacionisme en la infància i adolescència com a via per a l'autoorganització i l'exercici dels drets de ciutadania des de les primeres etapes de vida, assegurant recursos, espais i acompanyament adequat 3. Impulsar una estratègia de drets digitals per a la infància i adolescència, que garanteixi l'accés universal i equitatiu a dispositius i connexió, la formació en competències digitals, la prevenció de riscos, la participació dels infants en el disseny de l'ús de dispositius i la creació d'una plataforma educativa pública i segura.
EIX 2: VIOLÈNCIES	4. Garantir la protecció integral davant qualsevol forma de violència aplicant de manera efectiva la LOPIVI i els protocols de bon tracte, dotant i reforçant els serveis <i>Barnahus</i> arreu del territori. 5. Crear jutjats i fiscalies especialitzats en violència contra la infància i augmentar els equips tècnics multidisciplinaris per abordar l'increment de casos de violència sexual, garantint una justícia adaptada i eficaç.
EIX 3: ENTORN FAMILIAR, INCLUSIÓ I POBRESA	6. Incrementar la inversió en infància i famílies fins, com a mínim, la mitjana europea del 2,5% del PIB, amb caràcter estructural i enfocament de drets. 7. Avançar cap a una Prestació Universal per a la Criança per a tots els menors de 18 anys, com a política estructural contra la pobresa infantil, amb simplicitat administrativa i efecte redistributiu. 8. Impulsar l'Estratègia Catalana per Combatre la Pobresa Infantil 2025-2030, dotant-la de recursos suficients, estructurant-la en plans d'acció anuals amb objectius mesurables i indicadors de seguiment. 9. Revisar i actualitzar la Cartera de Serveis Socials per garantir una atenció integral, coordinada i centrada en la persona, amb serveis preventius i comunitaris, i incloent recursos específics de salut mental per a la infància i l'adolescència. 10. Reformar i integrar la RGC i l'IMV per millorar la cobertura a famílies amb infants, simplificar tràmits, assegurar compatibilitat amb ingressos laborals i combatre el <i>non-take-up</i>. 11. Ampliar el parc públic d'habitatge i protegir contra desnonaments de famílies amb infants, assegurant opcions adaptades i una alternativa habitacional immediata. 12. Reforçar el sistema de protecció de la infància, prioritzant la desinstitucionalització i l'acolliment familiar, la qual cosa garantiria que cap infant menor de 5 anys visqui en un centre residencial.

EIX 4: DISCAPACITATS	13. Desplegar polítiques específiques per a la infància amb discapacitat , amb atenció global i personalitzada, especialment per als infants amb grans necessitats de suport.
	14. Reforçar l'Atenció Primerenca . Incrementar els recursos destinats al servei d'atenció precoç (CDIAP) per poder augmentar les hores d'atenció a cada infant.
EIX 5: SALUT I BENESTAR	15. Millorar l'accessibilitat als serveis de salut , reduint els temps d'espera per a consultes externes, intervencions quirúrgiques i proves diagnòstiques, i garantint l'accés als serveis especialitzats, com odontologia i oftalmologia , amb la cobertura necessària per a un tractament adequat.
	16. Reforçar la xarxa pública de salut mental infantil i juvenil incrementant recursos humans i materials, alineant la ràtio de professionals als estàndards europeus i millorant la detecció precoç i l'atenció integral.
EIX 6: EDUCACIÓ, LLEURE I ACTIVITATS CULTURALS	17. Augmentar la inversió en educació fins al 6% del PIB , tal com estableix la LEC, garantint la gratuïtat de tot el sistema, incloent serveis essencials com l'espai educatiu de migdia, i assegurant que la inversió es distribueixi equitativament per compensar desigualtats d'origen.
	18. Garantir l'accés universal, públic i gratuït a l'educació 0-3 anys i, combatre la segregació escolar per origen socioeconòmic amb un finançament equitatiu dels centres.
	19. Assolir l'objectiu europeu de reduir l'abandonament escolar prematur al 10%, i impulsar programes de segona oportunitat per a infants i joves que no troben resposta en el sistema educatiu ordinari.
	20. Treballar perquè l'escola inclusiva sigui una realitat a tot el territori, dotant els centres dels recursos humans, materials i formatius necessaris.
	21. Impulsar una estratègia integral per enfortir les entitats i moviments vinculats al lleure educatiu , reconeixent i donant estabilitat a la diversitat d'entitats (esportives, culturals, socio-educatives) que ofereixen activitats de lleure, promovent la coordinació territorial per garantir una oferta de qualitat.
	22. Universalitzar l'accés al lleure educatiu inclusiu i sense barreres econòmiques, físiques o estructurals, prioritzant infants en situació de vulnerabilitat o amb discapacitat. Garantir que tots els infants de 6 a 15 anys puguin participar almenys en una activitat extraescolar setmanal durant el curs i un mínim de dues setmanes d'activitats educatives i lúdiques a l'estiu.
	23. Ampliar i assegurar les beques menjador, cobrint el 100% del cost per a totes les famílies en situació de vulnerabilitat, també a l'educació secundària i durant els períodes de vacances amb l'horitzó d'assolir un menjador escolar universal i gratuït, com a part del dret a l'educació.
7: MESURES EXCEPCIONALS DE PROTECCIÓ	24. Vetllar pels drets de la infància i adolescència migrada sola , i assegurar el compliment de la Convenció dels Drets de l'Infant amb les lleis i eines existents.
	25. Acompanyar la transició a la vida adulta d'infants i adolescents extutelats, amb suport en habitatge, educació, feina i prestacions econòmiques.

BIBLIOGRAFIA

- › Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya (2024). Baròmetre del Tercer Sector Social 2024.
 - › Plataforma d'Infància de Catalunya - PINCat (2023). Informe sobre l'estat dels drets de la Infància i Adolescència a Catalunya 2023.
 - › UNICEF, (2025). L'agenda 2030 en clau d'infància a Catalunya. Actualització de l'estat d'indicadors 2025.
 - › Fundació Gasol i Fundació Probitas. (2023). Estudi PASOS.
 - › UNICEF, (2023). L'impacte de les tecnologies en l'adolescència. Relacions, riscos i oportunitats.
 - › Accem, (2023). #(Des)conectad@s. Diagnóstico sobre la relación de la adolescencia con los discursos de odio en el entorno digital.
 - › Consell escolar de Catalunya, (2023) Informe la regulació de l'ús dels mòbils als centres educatius.
 - › FUNDESPLAI, (2022). Les organitzacions socials en defensa dels drets digitals. Compromís per un món digital per a tota la ciutadania.
 - › Generalitat de Catalunya i Fundació Ferrer i Guàrdia, (2024). Manifest dels Drets Digitals de la Infància i Adolescència de Catalunya.
 - › Agència de Salut Pública de Catalunya, (2022). Informe d'addiccions comportamentals.
 - › Observatorio Español de las Drogas y las Adicciones, (2023). Informe sobre trastornos comportamentales y otros trastornos adictivos.
- ### EIX 1: DRETS I LLIBERTATS
- › Sindicatura de Greuges de Catalunya, (2024). Informe sobre els drets de l'infant.
 - › Plataforma d'Infància de Catalunya - PINCat (2023). Posicionament sobre l'ús dels mòbils i pantalles a l'escola.
 - › Fernández-Ardèvol, M.; Rodríguez, E.; Suárez-Gonzalo, S. (2025). Bretxa digital 2024. Catalunya i comarques. Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya.
 - › Plataforma de Infancia (2024). La brecha digital en la infancia y adolescencia en pobreza: desigualdad en el acceso a la tecnología y a oportunidades.
 - › Institut Infància i Adolescència de Barcelona (2024). Dades Clau d'infància i adolescència a Barcelona.

- › Consell de l'Audiovisual de Catalunya, (2023). Butlletí d'informació sobre l'audiovisual a Catalunya. L'apunt. Adolescència i tecnologies.
 - › Institut Infància i Adolescència de Barcelona (2023). Informe de recerca per a l'elaboració de l'Agenda dels Infants (2a edició).
 - › Ramos, P., Luna, S., Rivera, F., Moreno, C., Leal-López, E., Ciria-Barreiro, E., Majón-Valpuesta, D., Moreno-Maldonado, C., Villafuerte-Díaz, A., Velo-Ramírez, S. y Salado, V. (2025). ¿Qué opinan los niños, niñas y adolescentes? Resultados de la cuarta edición del Barómetro de Opinión de Infancia y Adolescencia, 2023-2024. UNICEF España.
 - › IMCITIZEN, (2024). Participem, passem a l'acció! Codissem una plataforma de participació infantil. (IMCITIZEN CERV-2022-CHILD). Universitat de Barcelona.
 - › UNICEF, (2023). El maltrato y la exposición a violencia familiar. Un estudio nacional desde la perspectiva de la adolescencia española.
 - › Save the Children, (2019). Violència Viral.
 - › Save the Children, (2023). Per una justícia a l'altura de la infància. Anàlisi de sentències sobre abusos sexuals a nens i nenes arreu de l'Estat.
 - › Save the Children, (2025). Xarxes que atrapen. L'explotació sexual de la infància i l'adolescència en entorns digitals.
 - › Educo, (2024). ¿Cuánto cuesta mirar hacia otro lado? Los costes de la violencia sexual contra la infancia y la adolescencia.
 - › Fundació Vicki Bernadet, (2025). Drets i deures de la família davant d'un cas d'abús sexual infantil.
 - › Generalitat de Catalunya, (2022). Anem a la Barnahus.
 - › Associació de Drets Sexuals i Reproductius, i Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD), (2025). Guia bàsica de recomanacions per a la detecció i l'atenció de les violències sexuals en dones joves amb discapacitat intel·lectual.
 - › Fundació Barça, (2019). El bullying des de la mirada dels adolescents i experts.
- ## EIX 2: VIOLÈNCIES
- › Plataforma d'Infància de Catalunya-PINCat, (2025). Cap a una infància lliure de violència. El repte de la LOPIVI.
 - › UNICEF, (2025). Clasificación Internacional de la Violencia contra los Niños y Niñas. Fondo de las Naciones Unidas para la Infancia.

- › Fundació Barça, (2019). Bullying i ciberbullying a l'educació primària a Catalunya.

EIX 3: ENTORN FAMILIAR, INCLUSIÓ I POBRESA

- › Alt Comissionat contra la Pobresa Infantil, (2023). El coste de la pobreza infantil en España. Govern d'Espanya.
- › Ivàlua, Departament d'Economia i Hisenda i UNICEF Comitè Catalunya, (2022). Què funciona per reduir la pobresa infantil durant les primeres etapes de la vida? Polítiques contra la pobresa infantil en l'etapa 0-3.
- › Ivàlua, Departament d'Economia i Hisenda i UNICEF Comitè Catalunya, (2024). Què funciona contra la pobresa? Una revisió sistemàtica de les polítiques actives d'ocupació i del seu impacte en llars amb infants i adolescents.
- › Ivàlua, Departament d'Economia i Hisenda i UNICEF Comitè Catalunya, (2024). Què funciona contra la pobresa? Polítiques i programes per garantir una alimentació saludable als infants en situació vulnerable: una revisió sistemàtica de la literatura.
- › Ivàlua, Departament d'Economia i Hisenda i UNICEF Comitè Catalunya, (2025). Què funciona contra la pobresa? Intervencions i programes per garantir un estat de benestar durant la infància i l'adolescència en contextos vulnerables: una revisió sistemàtica de la literatura.
- › Save the Children, (2024). El cost de la criança a Catalunya.
- › Save the Children, (2024). Quant mesura la infància a Catalunya.
- › Save the Children, (2025). Comptes que no surten. Radiografia de la pobresa laboral a les llars de Catalunya.
- › Federació d'entitats d'atenció a la infància i l'adolescència (FEDAIA), (2015). Proposta Prestació Econòmica Universal per a la Criança (PEUC).
- › Generalitat de Catalunya, (2025). Invertir en un futur just. Prestacions econòmiques contra la pobresa infantil. Informe elaborat pel Comitè d'Experts per a la Transformació i la Innovació Social (CETIS)
- › Plataforma de Infància -POI, (2024). El impacto del Ingreso Mínimo Vital y del Complemento de Ayuda a la Infancia sobre la pobreza infantil: Limitaciones y vías de reforma.
- › Federació d'entitats d'atenció a la infància i l'adolescència (FEDAIA), (2024). Els Serveis d'Intervenció Socioeducativa no residencial per a infàncies i adolescències a Catalunya 2024.

- › Federació d'entitats d'atenció a la infància i l'adolescència (FEDAIA), (2025). Decàleg pel camí cap a la desinstitucionalització.
- › Federació d'entitats d'atenció a la infància i l'adolescència (FEDAIA), (2025). Acompanyament a infàncies i adolescències afectades pel risc d'exclusió residencial i la pèrdua de l'habitatge.
- › UNICEF España, (2024). Yo también vivo aquí. Vivienda, pobreza y derechos de infancia.

EIX 4: DISCAPACITATS

- › Servei Català de la Salut. Unitat d'Informació i Coneixement. Paràlisi cerebral i/o pluridiscapacitat: Catalunya, 2013-2019. Barcelona: Servei Català de la Salut; 2022. (Informes breus; 45/2022).
- › Ecom, (2023). Radar Ecom. Vulneracions de drets. Discapacitat física i/o orgànica.
- › Cocarmi, (2025) Recomanacions per implementar el Nou Codi d'Accessibilitat de Catalunya.

EIX 5: SALUT I BENESTAR

- › Plataforma d'Infància de Catalunya - PINCat (2025). Salut mental i benestar emocional en la infància i l'adolescència. Anàlisi i propostes de la Plataforma d'Infància de Catalunya.
- › Generalitat de Catalunya, (2025). Anàlisi de la mortalitat a Catalunya 2023.
- › Direcció General de Planificació en Salut (2023). Informe de salut de Catalunya.
- › Gasol Foundation, (2024). Nivel socioeconómico y estilos de vida de la población infantil y adolescente en España.
- › Save the Children, (2022). Adeu a la dieta mediterrània: nutrició i hàbits saludables de la infància a Catalunya.
- › Observatori dels drets de la Infància, (2022). La salut mental de la infància i l'adolescència a Catalunya: situació actual, mancances i propostes.
- › Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les Infeccions de Transmissió Sexual i Sida de Catalunya (CEEISCAT), (2024). Informe anual de vigilància epidemiològica de les infeccions de transmissió sexual a Catalunya.
- › Central de resultats: Àmbit de salut mental i addiccions, dades 2017-2022. Barcelona: Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya; 2023.

EIX 6: EDUCACIÓ, LLEURE I ACTIVITATS CULTURALS

- Fundació Jaume Bofill i Plataforma d'Infància de Catalunya-PINCat (2023). L'educació venc la pobresa. Resum executiu.
- Educació 360 i Plataforma d'Infància de Catalunya – PINCat, (2025). Manifest "A l'estiu ens hi juguem molt".
- Programa Lecxit i Plataforma d'Infància de Catalunya – PINCat, (2025). Com promoure la lectura a les activitats d'estiu. Guia d'orientacions en el marc del lleure educatiu.
- Ivàlua, Departament d'Economia i Hisenda i UNICEF Comitè Catalunya, (2022). Què funciona contra la pobresa? Una revisió sistemàtica de les polítiques d'educació i atenció en la primera infància.
- Sindicatura de Greuges de Catalunya (2025). L'educació inclusiva a Catalunya.
- Sindicatura de Greuges de Catalunya (2025). La universalització del lleure educatiu a Catalunya.
- Gabinet d'Estudis Socials i Opinió Pública-GESOP, (2023). La població escolar: de P3 a 4t d'ESO.
- Generalitat de Catalunya i Diputació de Barcelona (2010). Les zones educatives com a espais de coresponsabilitat.
- Observatori català de la joventut, (2024). Estat de la joventut 2024.
- Fundació Jaume Bofill, (2023). 23 dades clau sobre educació per al 2023.
- Fundació Jaume Bofill, (2024). El Non Take up dels ajuts de menjador: una proposta de millora dels ajuts educatius. L'anuari 2024. L'estat de l'educació a Catalunya.
- Educo, (2022). El menjador escolar a Catalunya: la visió de les famílies.
- FUNDESPLAI, (2024). 60 estratègies i propostes per fer front al reptes alimentaris i educatius dels menjadors escolars. Informe de la jornada "Present i futur del Temps Educatiu del Migdia"
- FUNDESPLAI, (2024). Recerca: "El Temps Educatiu del Migdia: benestar, relacions i aprenentatges".
- Educowebmedia (2025). Nota de premsa: Tornada a l'escola a Catalunya.
- Generalitat de Catalunya, (2025). Guia per introduir la perspectiva LGBTI+ en l'àmbit del lleure educatiu i esportiu.
- Minyons Escoltes i Guies de Catalunya - (MEG), (2025). Mètode obert. La proposta pedagògica i educativa.
- Espinosa Bayal, M. A. (2022). Coordinador o coordinadora de bienestar y protección en la comunidad escolar. Ministerio de Educación y Formación Profesional,

Subdirección General de Cooperación Territorial e Innovación Educativa.

- › Educo i UNICEF, (2025). Estándares mínimos para el ejercicio de la función de coordinación de bienestar y protección en los centros educativos.

EIX 7: MESURES ESPECIALS DE PROTECCIÓ

- › Comissió Catalana d'Acció pel Refugi (CCAR), (2025). Anuari 2024 la situació de l'asil de Catalunya al món.
- › FEPA, (2024). Juventud en proceso de emancipación: análisis de resultados. Encuesta FEPA 2023.

Autoria de les fotografies:

Unspash/Taru Huhkio [portada]

Unspash/Annie Spratt [pàgina 2, 112]

Unspash/Dibakar Roy [pàgina 10]

Unspash/Arun Kuchibhotla [pàgina 26]

Unspash/Kabita Darlami [pàgina 40]

Unspash/Grab [pàgina 58]

Unspash/Rene Bernal [pàgina 64]

Unspash/Belle Maluf [pàgina 98]

Unspash/Sam Poullain [pàgina 106]

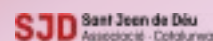
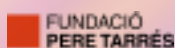
Unspash/Agence Olloweb [pàgina 116]

octubre de 2025

Amb la col·laboració de les entitats membres de la PINCat

La PINCat (Plataforma d'Infància de Catalunya) agrupa i dona veu a més de 1.700 entitats socials que atenen i acompanyen més d'1 milió d'infants i adolescents a Catalunya, en àmbits com la salut, l'educació, el lleure educatiu, l'acció social, la sensibilització, la prevenció i la protecció.

Impulsada l'any 2011 sota el paraigua de la **Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya**, la PINCat té com a objectiu principal fer incidència política i social per defensar i garantir els drets de la infància i l'adolescència, especialment aquella que es troba en situació de vulnerabilitat. A més, desenvolupa la funció d'observatori per analitzar i fer seguiment de les polítiques d'atenció a la infància.

Membre de:

Taula d'entitats
del Tercer Sector Social
de Catalunya

plataforma
de infancia
españa

Observatori
dels drets
de la Infància

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
**Departament de Drets Socials
i Inclusió**

SECRETARÍA DE ESTADO
DE JUVENTUD
E INFANCIA